vecka

ù̲gka, ˋ-an, ˋ-or;

numera föråldrat och ersatt av vìk̲a;

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

r 4107 Hugo Areskoug 1942

vecka

ù̱ga, -àn, -òr, -òrna
yngre och nu vanligast vìk̲ka, -àn
-òr; 'ù̱ga' torde användas endast
av de ä̃ldre (ö̃ver 60 år?)
han vá̱ har i fò̱ra u̱gan

M. M. m. fl.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Backemölla

Hugo Areskog 1932

vecka

ù̠g/a, -ˋan, -ˋor, -ˋorna

numera föråldr. och ersatt

av vìk̠a, -ˋan, -ˋor, -ˋorna;

(ù̠ga hört av K. × 1849.)

vi̠ bǿ̠‿dær for‿ù̠gan

vĩ stannade där för veckan;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

uga s. 'vecka' vecka

månna uganinggkommer 'måndag i nästa vecka'

.. nu ä'd ju trej ugor på Månna uganinggkommer, sien han skräu, ..

Wraner Skuesn. o. Stättasl. s. 8

№ 319. Järrestads hd.

uga vecka

= vecka

ja ha inte villad stå tebaga, om ja så skullad liggja i hela uger bagette.

Wranér, Gårafolk

1.2.

№ 538. Järrestads hd.

vecka II.

uganingjkommer
= i nästa vecka

ja skulle ta ingj te stan en
au dana uganingjkommer

Wranér, Gårafolk
s. 12.

№ 538. Järrestads hd.

vecka

ù̲ga, -an

i ù̲gan ìj̲e va = i föregående vecka

Järrestad

3478 Järrestads hd L.Karlberg 1938.

vecka s.

vɛ̀k̠|a, `-an; `-or, `-na

- - - é̠n goʒ ɩ vɛ̀k̠an

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Wanda Hansson 1971

ub/ 99

vecka s.

ùgka, `-n; `-or, `-na

vecka

ub f 99

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Wanda Hansson 1970

Gislöv

vecka

ù̱gga, -̀an, -̀or, -̀orna.

(numera nästan ur bruk; i stället användes vìk̲ka)

ù̱gga íŋ̱ o ù̱gga ù̱d vecka in och vecka ut;

ù̱ggan ìŋ̱e – vǻ sistlidna veckan;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1940.

vecka

sb.

ù̱ga f.

Nr 4618 Simris, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1950.

vecka, s.

uga   ù̲ga

ugan inj kommer
= nästa vecka
ugan inje va
= förra veckan

5974:39

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

ved
sb.

Ordet saknas. I stället nyttjas brèna n.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

vedernamn

vidornámn

dḛ‿lṵa‿o‿gḛr‿vos‿
vidornámn (öknamn).

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vedernamn

Vidornamn vè̱dornámn

öknamn

Fån hade alle mănniskor vidornamn

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1959.

vedernamn

vìd̲ornámn; pl. =;

ōknamn;

folk ska ja jé̲ haránra

~;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

vedernamn

vedornámn n.

(öknamn).

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

vedyxa

ve̲ýsa

Nyare: ve̲úksa

yxa för huggning av (grövre) ved.

Jfr handyxa

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

vedyxa

vè̠daj̠sa M.f.65.

vèd̠aj̠sa M.f.70.

vìd̠aj̠sa m.f.64; et̄ slags större yxa med ganska kraftigt blad;

vìđ̠aj̠sa m.f.64;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vedyxa

vèauísa
enl. uppgift
(snarast) timmeryxa

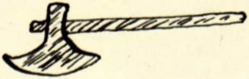

(Hört vid utfrågning. Genuint?)

m. h. 1901

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vedyxa
forts.

vèauxa

yxa med kort skaft, använd bl. a. till att hacka kött med vid slakt.

(M. J. 1873)

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

veke

vè̠dʒa, -an

dṵ‿fa̰r‿rḭva‿lḭd‿áw
vè̠dʒan, for là̠mpan
hum‿ý̠dʒor.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

veke

vè̠gzkɐ, ˋ-an, ˈ-a mask.

av. tà̠na; se ˣtande;

vè̠gzan e̠ ju, rǿ̠ (röd)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

veke

vègʒ|ə; -̀an; -̀a

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

veke

vè̠dʒa, ˋ-an

lamp- l. Gasveke;

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

vekel s.

²vedʒe n. pl. ²-a

veke

Ö. Vemmerlöv № 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

vem

vim̱

vím̱ e̯‿ dé̱? Vem är det?

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

hömm pron. 'vem'

vem

Höms påg ä han der?

Wraner Stūesn. o. Ställesl. s. 81

№ 319. Järrestads hd.

*vemling

vìemliŋa, ˋ-ana; pl.

Ö. Vemmerlövsbor, personer från Ö. Vemmerlövs sn.

Ö.Vemmerlöv, Järrestads hd

Ur 4107 Hugo Areskoug 1942

*vena

vènſa; pl. -or; f.

långt, smalt grãsstrå;

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

*vena

vẹ̀n/a, ˋ-an, ˋ-or fem.
långt, smalt grässtrå
(K. f. 1849)

Nr 4022 , Stiby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1941.

× vena
s.

Venor
hårtestar

Där stack fram nonna
ruga venor onge myssan.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

× vena

vèn|a, -̀an, -́or, -̀orna

långt smalt grässtrå, samling av några få långsmala grässtrån;

sla. véke den dær vènan! slå bort den där venan! (ɔ: med lien)

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1940.

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

× vena
s.

vena

= hårtest.

enl. H. L.

1955

Simris. Järrestads hd

verk s.

vœ̱rʧ n.

verk
vãrk

Gladsax № 320. Järrestad.
Malte Areskoug 1923.

verka
vb.

væ̰rka _ ά̲

verka av hästhov (vid skoning av hästar)

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

verkan s.

v²œ̱rtsan n.

verkan

Ö. Tommarp

№ 320.
Malte Areskoug 1923.

J²ärrestad

verktyg

værktý, – –́ed, =, – –́en;
– (Icke genuin form! ˣvertöj!)
han setor sœna tšòka
skaft i værktýen, so
man kan knáft grìva
óm dom (fatta om dem);

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

ˣverna

væ̲̀rnor (obest. pl.)

knutor i huden på nötboskap efter bromslarver;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

ˣverna

sb.

vœ̀rnor (obest. pl.)

bromslarv i huden på kreatur.

om‿man‿krǿ̱st pɔ‿kɔ̱́rna, so‿kɔna‿man‿krysta̱‿ú̱d vœ̀rnor.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

*verna

və̀rna f

upphöjning i nötkreaturens hud efter bromsens (fästyngets) styng.

Äv. brə̀msaknuìda.

(ɔ: en hár knuìda).

Nr 4388 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1947

vers s.

vœrs r. ; pl. v$\overset{2}{\text{œ}}$rsor

vers

ja gred nu en vœrs !

Gladsax

№ 320.

Järrestad

Malte Areskoug 1923.

vessla

vìsla, –̀an, –̀or;

vìslor dḛ‿hòl̲a‿dom i stḛndús̲a (i stenhögar).

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vessla

vìsla, ˋ-an, ˋ-or; f.

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Ir 4107 Hugo Areskoug 1942

vessla
s.

Vissla vis̲la
vessla

Ja så en vissla i jattes.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1959.

vessla

vìsla f.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

veta v.

vε̰d pres.

vet

dε vε̰d ja ente

det vet jag inte

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Uf 93 Wanda Hansson 1971

veta v.

vida, vid, vista, vist

Kf 30

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järestads hd
Wanda Hansson 1970 Gislöv

veta

vìd̲a   vìsta

da ‿ ḛ ‿ ì̥nta gat̲ o ‿ vìd̲a̲.

vi̲   i förb. ví̲ ‿ ja̲ vet jag.

di ví̲ ‿ ja̲ i̥nta   m. f. 70

da vḭ ‿ já̲ ‿ i̥nta   m. f. 64.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

veta

vìda , viste , vist;

pres. sg. 1. pers. vi l. vid;
" " 2. o. 3. pers. vid
" pl. vìda

de ví ja ite, det vet jag inte;
hár vítud?[x)] hur vét du det?
ja kan ìte vìdad, jag kan inte veta det (det är omöjligt för mig att veta)

x) dd > t, t i sandhi; ete mat, ät dig mätt!

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Ir 4107 Hugo Areskoug 1942

veta vb

v^{2}ẹda, ja vi el. vẹd, v^{2}ẹste, v^{2}ẹded

du, han vẹd

vi v^{2}ẹda

o. s. v.

veta

Gladsax № 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

veta vb

ved

"vet jag" el. dyl.

de e ved pœr lársen

den e ved bå²ske

ve e ved he²ma nu

Gladsax (Baske) № 320. Jä²rrestad

Malte Areskoug 1923.

veta

vìd̰a ; pres. sg. vid̰ ; vìs̱te ; vìd̰ad
pres. pl. = l. vis̱t

1. pers. pres. sg. även vi̱

de ví̱ ja̰ i̥nte.

há̱r ví̱t dṵ de ? ; hur vet du det ?

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemõlla Hugo Areskog 1932

veta

vɛ̀da

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

veta

vìd̲a   viste   —

pres. sg. 1 pers. vid̲ l. vi̲ vĩ̲ vi

" " 2:dra o. 3:dje pers. vid̲

pres. pl. vìd̲a

svagtryck vida etc.

da ví̲ ja̰ ù̥nte det vet jag inte;

ja dí vi já̲ ù̥nte ja, dét vet jág inte;

Vänd!

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

hanva̱͂‿ja̱͂‿sǿ̱n pa‿gá̱ran,
vé̱‿ja̱͂ han var ju son
på gården, vet jag (bekräftande tillägg);
há̱r vítu̱d? hur vet du
det?

veta

Pres. sg. ved

M. f. 1936

Nr 4022. Järrestads hd
Hugo Areskoug 1955.

Stiby

veta v.

vidd (pres.) 'vet'
„å ja vidd å humm
haller hanom kär ...”

s. 119

Nr 5133 Tomarp, Järrestads hd
Henrik Wranér 1937

vidda v. 'veta' veta

.. du vidd hår ragekniſven ha sin plas.

Wraner Skånesn. o. Ställasl. s. 8

№ 319. Järrestads hd.

vidda v. 'vera'

veta

förkort. inf: vidd

"Ä' dä Ola Nels i Homsta ragåra ella dä ä han, som gjorr grafstena? Se der ä två Ola Nelsa, ska han vidd."

Wraner Slũesn. o. Ställesl. s. 82

№ 319. Järrestads hd.

veta

vìd̲a   vìsta   —
vɪ̀d̲a

pres. sg. vɪd̲, vɪd̲
" pl. = ;

'vet jag' heter ofta (oftast?)
vé̲‿ja
dɛ́d̲ vé̲‿ja‿öte, det vet jag inte.

4179 Ö. Torup.

4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1943

veta v.

vʒd̲ (pres.)

'vet'

a da̱ vʒ́d̲ e̱n jå̱ ...

322:5

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd

M. Areskoug 1923. Exc.

veta

vìd̲a , vìsta

Pres. sg. vid̲ ; 1 pers. sg. vi̱ vid
omv. ordföljd.

" pl. =

ja̰‿víd̲‿ad ù̥te.

da‿ví̱‿ja̱ ù̥te.

Nr 4618 Simris, Järrestads hd

Hugo Areskog 1940

dḛ – fiŋa –   veta
fòrts.

vìḏa, ha̰r‿dḛ – vòṟa

ja̰ – ved – i̥te, hos̰ – hóz̲

da – e̲, jàg vet inte, vems

hund det är – en vèḏ‿ed

i̥te, man vet det inte.

Nr 4618 Simris, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

veta vb

^{2}veda am

veta vad det vill säga, att --

i ^{2}snåkem am a ^{2}vråga, i
^{2}veden jω ^{2}inte am a ^{2}vråga

№ 320.

Simris Malte Areskoug 1923. ^{2}Järrestad veta, ve

, vısta,

vɛd, pres.

vısta rá (= visste råd)

Nr 318 B Simris, Järrestads hd
Per Larsson 1898. Exc.

veta v.

vɛ̀d̲en (pres.)

'veten'

"sam̲ e̲ vɛ̀d̲en sko̲la han̲"

322:5

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd

M. Areskoug 1923. Exc.

veta v.

vä̀d̲a

”dä va̲ ä̀n̲ta gɑ́t̲ a vä̀d̲a..”

322:5

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd

M. Areskoug 1923. Exc.

veta v.

vè̠sta (pret.)

'vissté'

„a de̠ vè̠sta hum̠ bò̠da oʒa e̠n ste̠mpåla ..." 322:4

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd

M. Areskoug 1923. Exc.

vìda m.   m.f.64/ vete

vḛ̀đa   m.f.64.

vḛ̀da u.f.64.

vḛ̀đa   m.f.70

dḛ kana sla̰ vḛ̀đa ósa aw*)

dḛ bòʒa ja ìta udan

vìda o ru.

*) ɔ: slå vetenekor mot ngt föremål, för att kärnan skall falla ur.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vete

vḛ̀da, ˋ-en ; mask.

(K. f. 1849)

ha̰r ‿ va̰ ‿ vḛ̀de da̱ ma̱
här fanns vete då också;

(K. f. 1849)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

vete

vę̀dḁ, –̀en m.

l. vę̀ða'' etc.

(m. f. 1862)

vìḏa (vę̀ḏa) (normalform)

4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1943

'') ð ä ljud mellan d och ð;

vete

vìd̲la, ̀-an mask.;

sí̲n bø̃r ‿ad ‿snárt ‿tì̲d o ‿hoga ‿vìd̲an ós̲a;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

dḛ ‿ sà̲da í̥ta

so ‿ mun ‿ vìd̲a

som ‿ nú̲, é̲t tyggalán̲

klor ‿ sá̲. é̲t tyggalan ‿ vìda̰

o ‿ é̲t ‿ pa̲r tyggalan ‿ rú̲.

vete

forts.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vete

vìda m.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

vete

vì̠đɐ, -̀ɐn m.

dær byʒʒ rè̠dɐ ~
där blev präktigt vete

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vete

vìda; ̀– en

äv. vìda etc.

vìden va ịte so ǫ́vorse

(så särdeles bra) P. L.

(även om den växande grödan)

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

vete s.

^{2}vɛd̲l m.

vete

^{2}vɛd̲len han̲ e jo̲ gran̲

Gladsax № 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

veteax

vȩ̰̀deá̠s n.; pl. = ;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

veteax

vìd̲aá̲s ; pl. = ; ntr.

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

vetebröd

vìd̲ebrǿ̲ n. K. J. 59.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vetebröd

vḛ̀dabrǿ̱, ̀– –́ ad

(K. f. 1849)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

vetebröd

vìḏ̠ebrǿ̠, ̀- - ́ed;

ja̰ ha̰ ìʒ̠ed ~ huìm̠a;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1940.

vetebröd

vìd̠abrǿ̠ ; ` - - ´ ad

ãv. vìd̰abrǿ̠

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

vetebröd

vìd̲abrǿ̲ ntr.;

ja̰ ha̰ ì̥te nod - ~;

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vetebulle

vẹ̰̀debóḻa (obest. pl.)

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1947

vetehalm

vìdahálm

m. f. 70

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vetehalm

vìd̲ahálm, ˋ- -ˊen;

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

*vetehålmter

vìḏaaíltor (obest. pl.)

agnar och axstumpar
efter trŏskat vete;

d̰ar‿v̰a‿bo‿vìḏaaíltor
o‿ruaíltor o‿ko̲rnáltor;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vetekaka

vìd̲aká̲ga f. K.J. 59.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vetekaka

vḛ̀deka̱gɒ, –̀ – – an, –̀ – –́ or;
fem.

(K. f. 1849)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1941.

vetemjöl

vìd̲amé̲l n.

da͜ va͜ shóv̲arǿrt av-
ídʒ o͜ vìd̲amé̲l;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vetemjõl

vẹ̀d̲amé̲l, ̀- - ́- ad ;
(K f. 1849)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1941.

vetemjöl

vìḏamé̱l, ` - - ´ad ;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

vetemjöl, s.

viddemel

5974:40

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

vetemjöl

vìḏamé̱l, -̀ - -́ ad;

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vetenek

vìd̲en̲ídʒ , pl. –̀ – –́ or

otröskad vetekärve.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vetenskap

vì̲danská̲v
lārdom, kunskap

dá̲n han‿ ká̲n so‿
min‿ vì̲danská̲v, den
han har så mycken kunskap.
--- n̰a̰r‿ d̰ḛ‿ hàd̲a so‿
min‿ vì̲danská̲v.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

veterligen
adv.

vìtorlien

förvisso

I uttr. som: da ḛ vìtorlien sant, det är förvisso sant;

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

vetestång.

pl. Viddestånjer vìd̲astǽg̲or

vetebrödslängder

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1957.

vetetrave

vèdatráva (obest. pl.)

vetestack, veteskyl.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vetevippe

vìdevípa n.

veteax;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

ˣvetevippe

vìdevípa n.

veteax.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

vetevång

vìḏavóŋ̱

veteåker, skifte besått med vete

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

vetevång

vɛ̀d̲avóz̲, –̀ – –́ an;

veteåker

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vett

vrd̰

han ha̰ i̥te mud vrd̰
i skàl̠en

N. P.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla

Hugo Areskog 1932

vett
s.

Vidd ved
vetande

Så mied vidd har du väl i hoed!

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1958.

vett

s.

Vidd vɛd, n.

vett

Når fylled går inj, går vidded ud.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1959.

vett
s.

vidd

Den, som frågar ette sitt ét
vidd, bȫr aldri klogare.

ordspr.

6168. Simris. Järrestads hd. H.L.
1958.

vett s.

vet n.

vett

de va rent aw veted

Gladsax № 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

vi pron.

vi

ub f 32

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Wanda Hansson 1970
Gislöv

vi pron.

vas̠ (obj. f.)

'oss'

„skol̠a vi sàt̠a vas̠ ...“

322:1

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd

M. Areskoug 1923. Exc.

vi pron.

vi̲

"a sa skò̲la vi hú̲m . –"

822:1

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd

M. Areskoug 1923. Exc.

vi̱ (svagtr. vḭ̆, vı) vi'
pron.

vı‿hògda ál̲ sǽ̱n.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

vi

vi̱ ; svagtryck vḭ , vi ;
obj.-form vos̱ ;

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vi

vi̲; svagtr. vḭ, vi pron.

obj. form vos̲; svagtr. vos

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

× vi, s

vi = skrik

hun gol vi skrigj

= hon gallskrek

5974:40

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1954. Exc.

vi

Voss vi obj. vos
oss

Lå voss gå nu.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1958.

vi
pron

voss (obj. f. pl.)
'oss'

s. 118

Nr 5133 Tomarp, Järrestads hd
Henrik Wranér 1887. Exc.

×via

vì̱/a, =, –̀ ad;

pres. sg. –̀ ar;

" pl. = ;

skrika, gråta

han‿vì̱ar o‿skrí̱jzor;

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

x via, v.

via

= skrika

5974:40

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

* via

vì̱|a ; = ; -̀ad
skrika, tjuta, gråta
dǽn̲ han vì̱a **o** gǿ̱l (om en pojke)
M.M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Backmölla Hugo Areskog 1932

ˣvia

vìj̸a, = , -̀ ad;

skrika g̃aut, gråta g̃aut;

ha̰ ṽr̰ar̰ hán̲, for̲? vad gråter han för̃?

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

via
v.

Via
skrika

Han viar å galor som han hade betalt fårr ed.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

vía

Wia

= skrika

(Ovisst om upptecknaren med W avsett w eller v)

Nr 319 Ö.Tomarp. Järrestads hd

Henrik Wranér

Wr

vicker

vìtʒor, ˋ- - na (pl. tant.)

(bl. av M. J. 1902)

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vicken

Vickjön vɛ̀tjon
vicker

Han såde äter å vickjön i tråden.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1959.

vid prp.

væ el. vẹ el. ve̲

Mf 99

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Wanda Hansson 1970 **Gislöv**

vid
adj.

vi

dén tjǿlen ḛ – so-
ví o. bráj.
dòrorna sta̰ – pw ͜ ví
gável.

Nr 4339 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

vid

prep.

væ̱1), va;

1) I starktryck.

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

ve

vid
---
prep.

han‿ va̱̰‿ mì̱a sneḻ
ve‿ fàṯra.

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

vid, prep.

va

Nr 313 B Simris, Järrestads hd

Per Larsson 1898. Exc.

vid
prep.

ve

Stackton.: ve

stét ve hámnen,
strax vid hamnen.
hon va glæ̀ara ve
máj en ve mǿrn,
hon var mera förtjust i mig
än i modern.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

vid

vɑ̠ (starktryck)
vɐ (svagtryck)

díd̠ (det) fɑ̠̃r dɐ blø̃ vǽ
(det få du vidgå) M.M.
dɐ lɑ̠́ henɐ vɐ gǫ́wlen
(det låg borta vid gåveln) K.M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Backemölla
Hugo Areskog 1932

vid
adj.

vi̲, vi̲t, -̀a;

da ḛ ra̲t vi̲t ḭ ‿ òmkrits,
det är ganska vitt i omkrets;

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

vid
adj:

vi̲̍, pl. -ˋa;

komp. vi̲ˋare;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1941.

vid

prep.

va, væ̲; i svagtryck blott va;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1941.

vìd
adj.

Po vi göul   pɔ vi̱ˊ gə̱́wl
helt öppen

Dören sto po vi göul.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vid

adj:

vi̲, vi̲t, vì̲a

4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1943

vid prep.
adv.

va̋

för han skulle få sȯna
å tala va̋ʼna ...

s. 120

Nr 5183 Tomarp, Järrestads hd
Henrik Wranér 1887, Exc.

vid prep.
adv.

vä

"te å vara vä de åren..."

s. 123

Nr 5133 Tomarp, Järrestads **hd**
Henrik Wranér 1887. Exc.

vidare

vi̲dara

I bet. särskilt, nämnvärt;

han‿ha̰‿i̥nta bo‿o‿tá̲

di, som‿dæ̃r‿i̥nta ḛ‿nod

vi̲dara‿vä̲rda‿e̲;

(Betr. övers. se u. behov).

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vidare
komp.

vì̱dare

nɷḏ vì̱dare bəsvǽ̱r me..″

322 : 3

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd
M. Areskoug 1923. Exc.

vide

vì̱h ntr.

vide, vídebuskage (koll.)

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

videbuske

vì̱ebøskḁ, pl. –̀ – ˈa m.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

videträd

viatre n.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vidga

vidjad̯ ú̱d ‿ se̱
utvidgat sig.
da‿ ha̰‿ vidjad ‿ ú̱d‿
se̱ (om bråck).

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1947

vidgå

Lå vågå   læ vǽ̲gæ̰

bli vid, erkänna

Hun ville ente lå vågå hai dölli hun va.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

vidgå
v.

Lá văgå, tr vágå, lād văgå
bli vid, erkänna
la vége
Di har han allri lād
văgå fåu.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1958.

vehǽŋeh

×vidhänglig

efterhängsen

Gladsax

№ 320.

Järrestad –

Malte Areskoug 1923.

ˣvidhänglig

vehängeli

= vidhängsen

5974:40

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1934. Exc.

× vidhångsen

Våhängsen vahǽŋsen

efterhǎngsen

Faslett va han e våhängsen!

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1957.

vigilera vb

vegelé̲ra

dansa runt

dø̲r ska ha̲n ha̲ pla̲s a
vegelé̲ra a då̲nsa ro̲nt

Järrestad (sågspån i en cyklon) J.

№ 320.
Malte Areskoug 1923.

ˣvidja
vb.

vìdzja , =

bearbeta skinn med s.k. ˣvidjejärn.

de̮ skole̮ gω̮ vìdza ȷ́iȷen, so de̮ skole̮ bø̮ mjùiga (ɔ: de skole̮ få̮ de̮ bàrkada av.)

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1947

×vidjèjärn

vìdjejárn n.

Åv. vìdzejárn n.

apparat för beredning av skinn; bestod av ett vasst järnstycke fäst på en lång ståke, vilken hade en tvärslå, som stöddes mot armhålan.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1947

×vidlagd a.

vę́la̱d vę́la̱t vę́la̱da

"vidlagd" lagad
(som man lagt hand vid)

haṉ fęʧ̱ a̱lt vę́la̱t ɑ ı̱ å̱²rnęj
(fiskegarn som han övertog)

№ 320.

Simris Malte Areskoug 1923. Järrestad

vidlyftig -

valuífta (obest. m. f. sg.)
- -́ad (" n. sg.)

de va̰ ǹte so - -́ad på
dǽn-tiden. O.L.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

vidlyftig

veluífte

stor; äv. som slår på stort;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads

Hugo Areskoug 1940.

vidlyftig

velúftad (obest. utr. sg.)

de‿ va̰‿nok‿o̥te so‿velúftad
'det var nog inte så stor-slaget';

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

vidlyftig

velúfted (obest. utr. sg.)

di vá̲ nok n̥̍te so velúfted (så särskilt mycket);

4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1943

vidlyftig

velúiftad (obest. utr. sg.)

a, da ĕ̃ i̊nta so velúiftad,
å, det är inte så storslaget
(inte så mycket);

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

vigd

vi̱d pl. vi̱²da

vigd

Gladsax № 320 Järrestad

Malte Areskoug 1923.

vik

vi̠gz; -́en; -̀a

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

*vikaresill

vìgzaresíl

sill från Viks fiskeläge, Rörums sn, Albo hd.

M. f. 63

1950.

Nr 4107 Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug

*viker

ví̲gʒor

vì̲gra (m. f. 70)
(m. f. 64)

rø̲̀a vì̲gra spön av röd pil.

smärt, böjligt spö, vidja (ofta s. kanske i synnerhet av vide)

so s̡ká̲r- de̜ sóna vì̲gra
m. f. 70

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

×viker

ví̠gzor

(mask. ?)

spö (av pil, en och dylika smidiga träslag);

du skole hā́ (: ha stryk) av en ví̠gzor;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

Jfr ×pilevikar.

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

× viker

vè̱gra pl. (e̱ med dragning åt i̱)

(långa) smidiga och böjliga spön, t. ex. av pil, en o. d.

(K. f. 1849)

r 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

× viker

vìgra pl.

vidjor av t.ex. en och pil, böjligt spö;

4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1943

vikingaborg, s.

vì̱kiŋabarj

Nr 313 B Simris, Järrestads hd

Per Larsson. 1898. Exc.

×vikrakorg

vìgrakórv m.

vidjekorg (i regel av envidjor).

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

*vikrakorg

vè̠grakó̠r̠, ∸ - ´an, ∸ - ´a mask.;

(e̠ med dragning åt ɛ̠)

(K-f. 1849)

korg, flätad av vidjor, t. ex. ene-vidjor;

r 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskong 1941

×vikrakorg

vìgrakór ; pl. `– –´a ;

korg flätad av vidjor (ofta envidjor);

4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1943

ˣvikrakorg

v̀i̱grakö́r̠, ̀- - ́en, ̀- - ́a;

korg, flãtad av vidjor (en- och pilvidjor);

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads

Hugo Areskoug 1940.

×vikrakorg

vìgrakörv

korg ~~=~~, flätad av vid-jör, oftast envidjor.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

ˣvikrakorg

vi̍grakörv m.

korg flätad av vidjor (t. ex. av en)

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

viktig

vikti
(högfärdig)

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

*vil
adj:

vil

vilsam, som ger god vila
(om en stol)

dén stólen e̮ víl
o brá o sìda e̮.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

× vil
a.

Vil

bekväm

Disse skona e vila å gå mä.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

×vil
adj.

vil

vilsam, som gör vila.

en, vil stol, en vilsam stol.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

×vil a.

vil

vilsam, bekväm

den stǫlen e sa vil

en s¹idor myk ²vilark po dam

№ 320.

Ö. Vemmerlöv Järrestad

Malte Areskoug 1923.

vila

vì̠lʃa, = , –̀ ad ;

vì̠la de̠! vila dij!

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads h
Hugo Areskoug 1940.

vila
vl.

vì̱la, = , -̀ad;

pres. sg. -̀ar;

imper. sg. vì̱la!

sí̱d̠‿o‿vì̱la! sitt och vila!
(till gäst l. besökande som
trätt in i stugan)

14022 Stiby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1941.

vila

vìla, =

vi‿ fa‿ lèdʒa‿ vos a‿ vìla‿
vos‿ lìd i‿ mídasbèdad‿

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vild

vil̲

adj.

(om vilda djur)

(m. f. 1873)

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vild

vìl̲a (obest. pl.)
(i vist tillstånd förē-
kommande)

da – ẽ – vìl̲a ròs̲or.

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

vild batting

Villbatting = vild, galen pojke

vi̲lbát̲ɛŋ ;

en r̲èdi' vilbát̲ɛŋ

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson. 1957.

+ vildbatting

Vill-battinj   vilbát̲ɛj

1. vildhjärna

2. invånare i Villands h̲d̲ el. person där-

De e en vill-batinj, ifrån den pågen!

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1959.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vildduva

vild́u̱/a, --́an, --́or

A. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Hugo Areskog 1932

Backemölla

villframmad adj. 'vilt främmande' × villfråmmed

D'ä måbro inte alli så rolet å varra ude i den stora villframmade verlden å inte ha nå'n å hydda si te.

Wraner Skånesn. o. Stälesl. s. 8

№ 319. Järrestads hd.

vild främmande

Villframmanes
främmande

Han kom ti villframmanes
människor.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd

Birgit Lindström 1956.

×vildhjärnad

viljǽrnada (obest. pl.)

vild²·yr, fallen för galenskaper.

sòma ẽ- sa fåzelad

viljǽrnada. K. J. 59.

№ 4889 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vildträd

viltré̱ n., pl. = ; (vilt växande träd).

Nr 4380 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1947

vilja
vb.

vìl̲a , vìl̲a, vìl̲ad

pres. sg. vil̲ ;
〃 pl. vìl̲a;

dḛ. så̱lda te. vík̲a
dæ̰r. vila. tʒè̱va.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vilja
sb.

vìlja

i uttr. ma-vìlja, uppsåtligt;

han jǫrad‿ụta ma‿vìlja;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1941.

vilja
vb.

vìl̲a , vìl̲a , vìl̲ad ;

pres. sg. vil̲ ;
" pl. = ; pres. pl. vil̲a enl. B. 14.
svagt. vila ek.

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

vi'ljȧ

Vilje (fram) vìljȧ
som de vill

När glytta få sin vilje-fram
greda di ente.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1957.

vilja v.

vɛ̱l (pres.)

'vill'

"ja̱ vɛ̱l ɛ̱̀nta ha̱'d ̱ida̱'n"

322:4

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd

M. Areskoug 1923. Exc.

viljå v.

vɜ̠l (pres.)

'vill'

"ha‿tu̠ vɜ́l̠ ...'

322:5

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd

M. Areskoug 1923. Exc.

vilja
vb.

vìl̲a, vìl̲e

Pres. sg. vil̲
" pl. =

kan ‿ ja̰ ‿ slùpa, so‿
víl̲ ‿ ja̲ – om ‿ dḛ ‿ vila‿
tzè̲va en‿ grís̲....

Nr 4618 Simris, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

vilja v.

villad (sup.) 'velat'

"ja skulle villad sa..."

s. 122

Nr 5133 Tomarp, Järrestads hd
Henrik Wranér 1887. Exc.

vilja, v.

vɛ̱le, pret.

'o at̲a had màoŋ̱a vɛ̱la pasta̱'

Nr 318 B Simris, Järrestads hd
Per Larsson 1898. Exc.

vilja, v.

villen I våna era uhånge unga!

5974:41

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

×vìljig

vìljad, pl. ˋ-a

duktig

dòktia o vìljada

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

×viljig
adj.

vìljad

villig

dén̲ pá̲gen e̮ – snál̲
o vìljad.

Jfr vìl̲k duktig.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskog [illegible]

vilken
pron.

vɛ́k̲en, vɛ́k̲ed; vɛ́k̲a

Uf 33

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Wanda Hansson 1971

vilken

víken

víken som, vilken som helst.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

hocken vilken

= vilken

"Han săll" har reje på hår enda trå, å så vida en ju aldri hocken da han ger si te å gå snusa igimmen alltingj

Wranér, Gårafolk

№ 538. Järrestads hd. s. 5.

hocket vilken II

= vilket

ja kan inte så noga sia hocket då va

Wranér, Gårafolk

s. 47

№ 538. Järrestads hd.

vilken

Hyckjen = hýtʃen

vem

Hyckjen va di?

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

vilken

hyckjen
= vilken, vem.

5974:14

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

vilken

hocken

= vilken, vem.

5974:13

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

vilken

hyckon
= vilken, vem

5974:13

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

hocken pron.

vilken

Se, han vidd bätter hocken vi mena, om vi skrifva så...

Wraner Swesn. o. Ställese- s. 14

№ 319. Järrestads hd.

~~hocken~~ vilken

hώk̲en, hώk̲ad, hώk̲a
vilken

de jeʒʒ me hώk̲ad som‿
hálst det gick med vad
som helst.

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940

vilket som

víkad sóm

'det ena med det andra'

dḛ‿fa̰‿bω‿vǽ̰rtʒ o‿
víkad sóm

M. f. 63

Nr 4107 Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

1949 Hugo Areskoug.

^{x}villa

v$\overset{2}{\text{i}}$$\underline{\text{l}}$a

h$\underline{\text{a}}$n h$\underline{\text{a}}$r $\overset{2}{\underline{\text{e}}}$nte l$\underline{\text{a}}$t sa m$\underline{\text{ø}}$d
te v$\overset{2}{\text{i}}$$\underline{\text{l}}$a (icke ökat sin förmögenhet)

№ 320.

Gladsax Järrestad

Malte Areskoug 1923.

† villekulla

villekulla

= vilse, på villovägar

5974:40

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

× villekulla

Villekulla = komma på – i åsikter, råka illa ut" i utförsbacken", i dåligt sällskap o.s.v.

vìl̲akól̲a

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1956.

ˣvillen

vílen

I uttr. lula ‿ på ‿ vílan, löpa omkring utan att söka sig hem (om hundar)

hum ‿ e ‿ ude ‿ o ‿ lur ‿ på ‿ vílen, for ‿ hum ‿ e ‿ högagålen.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1948.

villig

vìl̲la (obest. pl.)

ḛ dḛ‿ sɑ̲́ vìl̲la o‿gɑ̰̲‿ i‿
skὼ̲la, da vɑ̰̲‿ jω‿ rὼ̲lad;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

villig

vìl̲i

vìl̲i o- dòkti

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

vìllig

vìl̲are

duktigare

M.-f. 63

1950

Nr 4107 Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug

villig

vìl̲ sg.

vìl̲a pl.

komp. vìl̲are; superl. vìl̲ast;

duktig

e̯n vìl̲ pa̱g.

a͜ den̲ han e͜ ìnte vìl̲are, åh.
den han är inte duktigare (bättre);
de͜ vìl̲aste, de duktigaste;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1941.

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

villi adj. 'duktig'   villig

Vorre inte ja villiare te å skaffa hömm
en ynkja bid än du, som barra sidder
här hömma å "fărar", så haden I inte hatt
fitt å dyppa tal i mănga gănga.

Wraner Stuesn. o. Stättasl. s. 20

№ 319. Järrestads hd.

villi villig

= försigkommen

ja ha ju to låm --- men
de å ju inte stort villiare
ån ett par kå^{2}llingja inu

Wranér, Gårafolk

s. 2.

№ 538. Järrestads hd.

villi × villig
: stor = försigkommen

hinnas hảnner vorre då inte villiare ản som på en åttaårs glötte

Wranér, Gårafolk
s. 112

№ 538. Järrestads hd.

villig, a.

nar de byja sa vèlija

= når de blevo så försigkomna

Nr 318 B Simris, Järrestads hd
Per Larsson 1898. Exc.

villig

komp. vìḻıara, mera försijkommen, duktigare

so‿ḛ‿dḛ‿ò̥te vìḻıara for‿dí.

Nr 4618 Simris, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1950.

x villigare

Villiare

större, duktigare.

i Väst-Skåne: villare

Panntofflorna e inte villiare än nyddor i år.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1955.

villighet

vìl̲hé̲d

tjänst som man gör ngn.

du‿kωnə‿kanʃə‿jòr̲a‿
m̃ə en‿vìl̲hé̲d.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

villkor

vilkó̲r, – –´en (pl.)

pa‿ dé̲ vilkó̲ren.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

villkor

vilkǿ̱r

ǹ̥ta pø‿vilkǿ̱r

M. J. 63

Nr 4107 Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

1950 Hugo Areskoug.

villsam

vilsámt (obest. ntr. sg.)
(så att man blir förvillad);
dæ̰r va̰ vilsámt o. gá̲, dæ̲r
som dḛ (ɔ: lyktgubbarna, irrblossen)
hada ‿ dra̰d ‿ frám̲ (dragit fram)
(M. J. 1873)

Ö.Vemmerlöv, Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

villsam

vilsámt (obest. n. sg.)

M. J. 63

dæ̰r ‿ va̰ ‿ so ‿ vilsámt

Nr 4107 Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug.

At 1950

vilse

vìlse adj.

han‿ lø̰v ‿o‿ va̰‿ vi̲lse,

han sprang och var vilse, visste ìnte vart han skulle ta vägen.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1947

vilse

vìlse

Nr 318 B Simris, Järrestads hd
Per Larsson 1898. Exc.

vilse

vìlsa

dḛ giŋa vìlsa i - skáwen;

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vilt
adv.

vilt

...àble, som vỳ̠sa vilt i-
sk̰à̠wana.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

×vilt

vi̱lt, pl. –̀a

utvìlad

hèstana sta̰.po. stá̱len
o. ḛ. vì̱lta;

(M. J. 1873)

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

*vima

vìm|a, ˋ-an, ˋ-or

en slags randigt mönster i linneväv ;

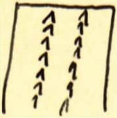

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads

Hugo Areskoug 1940.

* vimig

vìmed

adj.

mõnstrad med *vimor, se *vima; om linnevåv;

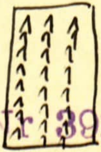

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads

Hugo Areskoug 1940.

Vin s.

vin r.

vin

vínen va gω

Gladsax

№ 320.

Järrestad

Malte Areskoug 1923.

×vina

sb.

vì̱n/a ; pl. -̇or

kind (på människor)

dṵ ‿ skola ‿ há̱ pa ‿

vì̱norna.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

×vina 1
sb.

vị̀nʃa, -̀an, -̀or, -ˈorna

kind

syn. tʒæwt;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads h

Hugo Areskoug 1940.

× vina 2
sb.

vì̱n/a, pl. -`or

ystor och ostadig kvinna

ssg grùb̲evi̱na flicksnärta

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd.

Hugo Areskoug 1940.

×vina 3
vb.

vì̱·n/a, = , -̀ ad

ostadigt fara hit och dit, vara obeslutsam och villrådig

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads h

Hugo Areskoug 1940.

× vina
s.

vì̱na, -an

(utsidan av) kinden

veḻ dú̱e ha på vì̱nan?
(= du uppför dig så att du vore värd en kindpust).

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954 Exc.

× vina s.

vi̲²na f.

öra, kind

ja̲ ha̲r gɷ̲ lus̲t a je̲ dej̲ pɷ vi̲²nan

Gladsax

№ 320.

Ja²rrestad

Malte Areskoug 1923.

* vina

vì̱n̸a ; -̀an ; -̀or
kind

han fítz po -̀orna
(= õrfilades)
A. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

ˣvrina
s.

vrìnſa, ̀-an, ̀-or, ̀-orna, f.
kind;

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

ˣvina

sb.

vìnorna (best. pl.)

kind

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

*vina
vb.

vina‿omkríg , =

fara omkring vettlöst, springa hit och dit

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

×vrina

Sk.

vr̲ìnſa, -̀an, -̀or

kind

l̲æ̀raren ga̲ dȯm̲

på vr̲ìnorna;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

×vrina
vb.

vr̀i̠na, = , –̀ad;

fara planlöst omkring, irra hit och dit utan mål;

vrḭna omkring;

(K. F. 1862)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

× vina
s.

vi̲na, f., pl. -or

vinigt fruntimmer

Nr 319 Ö.Tomarp, Järrestads hd
Henrik Wranér

Wr

× vina
s.

vìna, f. pl. -or

kind

Nr 319 Ö. Tomarp, Järrestads hd
Henrik Wranér

Wr

vind
sb.

viŋ, -´en; gj i pl.

(blåst o.d.)

-- ȁta ela. tí stítʒen plìna, som flø̀h forvíŋen.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vind s

vɛʒ̲, ´-en

vɛ́ʒ̲en e nò̲ran idá̲

Kf 30

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Wanda Hansson 1970 Gislöv

vindöj.

vingjer   vígor   1-s

'vresig, modstulen'

"håer du ser vingjer ud ..."

s. 110

Nr 5183 Tomarp, Järrestads hd

Henrik Wranér 18[illegible], Exc.

vind
sb.

viŋ̠, -ˈen

(blåst, väder)

ḛn lḭdan smola. viŋ̠́
pɑ stìlta ;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads h

Hugo Areskoug 1940.

vind, s.

i uttr.
rämma el. lua me hal
vinj
dåligt eller halvdant uträtta
ett arbete eller ärende. 5974:30

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1934. Exc.

ˣvind

vinj

= arg, vresig

hua me hal vinj

= med dålig reda

5974:40

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1954. Exc.

vind
s.

Me hal vingj = liknöjt, slarvigt
"Dė går me hal vingj"

du lu̠óa ma há̠l véŋ̠.

di ga̠a ma há̠l véŋ̠

= det går slarvigt till.

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1959.

vind
adj.

vi̱ŋ, -́t, -̀a

skev, sned

äv. argsint, lättretad;

gla̱ på ví̱ŋ glo snett, titta under lugg;

de ẽ so víŋa o rá̱lja

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskog 1940.

vind

viŋ (obest. m. f. sg.)

viŋt (" n. sg.)

vìŋa (" pl.)

– (sned, sken)

den bø̜r gɔ̰ víŋ pa dí

vísed; även argsint, retlig: han e̬ òlted

so víŋ o besvǽrli;

Baskemölla

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Hugo Areskog 1932

1. vind
sb.

vij̲ , ˊ-en

de̮ ka̲sta mo̲d vij̲en , de kastade mot vinden (om rensning av säd med kastskovel);

Ö.Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

2. vind
adj.

viŋ̱ ; pl. -̀a ;
(skev)

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

3. vind
adj:

vrŋ̱ ; pl. –̀ a

svār, ondsint;

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vrìnd
adj:

vrȝ̲, pl. -ˈa

t vrǎ, argsint

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

1. vind
adj:

viŋ ; pl. -̀a ;

skev.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

2. vind
adj.

viŋ ; pl. -̀a ;

tvär, argsint ;

han‿ḛ‿gnåred (gnatig) o‿viŋ.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vind
sb.

viŋ, ´-en

(vid = loft heter lawd)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

vind

adj:

viŋ, -t, -̀a;

sned, skev;

i överförd betydelse argsint, vresig, tvär;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

vind
a.

Vinj
otålig, "krångd", vresig

Faslett hai han blöi fort vinj an si.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956,

vind
a.

Vinj
kinkig

vɛ́j

Glyttan e vinj tid fårr jämnan,
fåst han e bodde mätt å tårr.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1959.

vingj
= sned

vind
adj.

ingjunge ritningen sto der skråued må stora vingja bogståfver

Wranér, Gårafolk
s. 42.

№ 538. Järrestads hd.

vinda
sb.

vìŋka, -̀an, -̀or

garnvinda

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads h

Hugo Areskoug 1940.

ˣvinda, s.

b. f. vinan = utsidan av kinden

få po vinan

= få en örfil

5974:40

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1954. Exc.

vinda, s

vinja
= garnvinda

5974:40

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

vinda, v.

vinja
= att nysta garn

5974:40

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

vind-Bertil

Vinj-bărtel vɛjbǽrtal
den som ä arj och frä

Ti mă di, din vinj-bărtel!

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1958.

× vìnde-petter

Vinje-petter vìŋ̠apɛ́t̠oɹ
den som är avig ok tvär

Han har allti vad en vinje-
petter.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1958.

vindspinne s.

$\overset{2}{\text{v}}$ɛŋ̲epɛ̀ŋ r.

nystpinne

Gladsax

№ 320.

J^{2}ärrestad

Malte Areskoug 1923.

vindpust

vinpúst

K. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

× vindsked

vɪŋʃé̠, pl. -´-r;

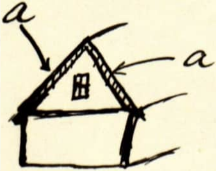

planka längs gavelsidan (se fig.!)

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vindsked

viŋʒé̠, --́n, -́r fem.

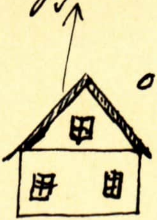

om de båda kantbräderna
på husgaveln

den è̠na viŋʒé̠n ẽ̠
óprwid̲an;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

vindsked
s.

vɛŋʃé̠ r.; pl. vɛŋʃé̠r

vindsked, de båda läkten som begränsa en gavel

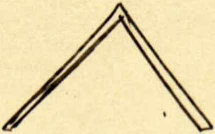

№ 320.

Gladsax Järrestad

Malte Areskoug 1923.

vi'ndspel
s.

Vinj-spill vεjspέl
den som är tvär och ogin.

hâ ingå adj. vεj = vind i bet.
tvär, ogin, vresig.

Nr 6342. Stiby, Järrestads **hd**
Birgit Lindström **1957.**

vind-spel

Vinj-spel vɛ̀ŋspɛ̠́l
tvärigg

av adj. vind, vɛŋ̠,
krångl. tvär, ogin-.

Ed sånt vinj-spel kan en
jö knappt snacka må,
färrän han blöi galen.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1959.

ˣvindspel s.

²vẹyspìel n.

vindspel
vankelmodig person

han e et ²vẹyspìel

Ö. Tommarp № 320. Järrestad
Malte Areskoug 1923.

vindspel
s.

Vingjspyll = lättretad och ofta och ihållande arg

Vingj = arg, retlig

et sont veŋspyl!

Nr 6168 Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1960

ˣvindue s.

²vėŋuv n. eller ²vėŋevè el. ¹vėŋevè

fönster

a de e ²vėŋuvèn i ²kålen ld

(a, ni kallar det (ju) v.)

№ 320.

Gladsax Järrestad

Malte Areskoug 1923.

ˣ vindue s.

v$\overset{2}{\text{ø}}$ŋəvà n.

(se v$\overset{2}{\text{ë}}$ŋuv !)

fönster

Ö. Nöbbelöv № 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

ˣvindägg

vìzǽg n. ; pl. =

skallöst ägg, ägg utan skal.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vind-ägg

Vinja-äggj   vìja ä́gʒ

äggj utan skal, endast med en tunn hinna

Den gråspräglada hynan gjore ed vinja-äggj i hin dan.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1959.

vindöga

vìŋuvad (best. sg.)
M. 7. 65.

fönster

ordet är nu ~~för~~ ur bruk
men väl känt av de äldre.
Numera fuénstor;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H.Areskoug 1946

× vindóga

vìŋeve, n.

fönster

Nr 319 Ö.Tomarp, Järrestads hd

Henrik Wranér

Wr 72

* vindõga

vìŋaufa, ̀--ad, =, ̀--an

fõnster; numera sällsynt i levande tal även hos de äldre; uppgives oftast såsom hört av 'de gamle'. I stället nyttjas 'fõnster' (fuinstor)

N. P.

Baskemölla

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd
Hugo Areskog 1932

vindōga

viŋú̲e, -´-ed

fōnster,

ordet ār numera ur bruk och ersatt av fœ́nstor,

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

ˣvindōga, s.

vinjued

= fȫnstret

5974:40

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

× vindögsbänk

Vingjusbănkj

Vingju = fönster

- - -bánkj, som står vid

fönster

vègusbǽgtj

Nr 6108 Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1960

vinge

vìŋa, -̀en, -̀a, -́ana m.

dẽ‿hã‿fi̱ra vìŋa;
dær‿ẽ‿fla̱gormás; dẽ
fàjta*) oh‿vìŋana.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

*) Hár flaxa;

vinge

vìŋ̲|e, -̀en, -̀a, -̀ana;

yngre vìŋ̲e etc.

Hos personer i 40-årsåldern förekommer uttal både med ŋ och ŋ̵;

húnsen flògra (flaxade) me vìŋ̲ana;

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vinge

vìŋkə, -ə̀n, -à, -àna.

yngre utt. vìŋkə etc.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Hugo Areskog 1932

Baskemölla

vinge

vìŋ/a, –̀an, –̀a, –̀ana

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

ˣvingsa v.

²vrysa se

spjärna emot

de ²jåra de vel te sist men de
²vrysa dam i de ¹løysta

№ 320.

Gladsax ²Järrestad

Malte Areskoug 1923.

x vingsa sig

Vingsa si

vrida och vända si.

Si som ed e, å stå inte där å vingsa di!

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd

Birgit Lindström 1956.

ˣvi̇ngsa si̇g

vi̇ngsa si̇

= vrida sig, fnatta sig.

5974:40

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1934. Exc.

vingskjuten

v²ẽŋa ʃùden, v²ẽŋa ʃùded,
v²ẽŋa ʃùdna

vingskjuten

№ 320.

Gladsax Järrestad

Malte Areskoug 1923.

+ vinig

vìn̲ed

1. vinig. 2. flanig, yr.

Nr 319 Ö.Tomarp, Järresta s h

Henrik Wranér

W

vínka

vìŋka , =

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

vinka

vìŋtʃa, = , -̀ad ;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads h

Hugo Areskoug 1940.

vinka, v.

vippa på nå'n
= vinka åt någon

5974:40

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

×vinkepinn(e)

vɛ̲̀ŋtšapɛ̲̇ŋ

2 (namn på ēn trou från Kanehög vid Gröstorp i Järrestad)

322:4

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd
M. Areskoug 1923. Exc.

vinna

vìŋa , vant , vɷ̀ŋad
pl. vɷ̀ŋa

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

vinna

vìŋ̲ka , va̲nt , vɔ̀ŋ̲ɐd ;
pl. vɔ̀ŋ̲ɐ ,
pres. sg. -´or

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

vinna v.

²vɛŋa, ¹vɛŋor, vant, ²vɷŋən, ²vɷŋəd

²vɷŋə

vinna

Gladsax

№ 320.

Järrestad

Malte Areskoug 1923.

vinter

ví̱ntor, ´– -en; vì̱ntra;

om- ví̱ntoren (Läs víntor etc.: Tillägg av H. Areskoug 20.12.48)

om- ví̱ntoren skole- dḛ- sḛ́ta- lozhálm ṵdanpá̱- dom̱ (ɔ: bikuporna).

Kontroll av primärmaterialet verkställd dec. 1978.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vinter s.

véntor, -en; vèntra,
ˋ-na

dæ̱r sto̱e dräŋana om
véntoren --

där stodo drängarna om
vintern --

Uf 33

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Wanda Hansson 1971

vintor

víntor, ´- -n, vìntra, vìntrana

om víntorn om vintern;

ḭ víntors fōrra vintern, sist-
lidna vintern;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

vinter

víntor, -́ - en

ja̰- bø̰r ‿ è̱na tu‿
víntoren.

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

vinter

víntor ; pl. vìntra ,
vìntrana

om‿vìntrana .

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

vintergatan

vintorgá̱dan

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

vinterråg

vìntor̲k̲él m.

Nr 4339 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

vipa

vì̱pa f., pl. -òr,

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1947

vipa

vì̱va, -̀an, -̀or, -̀orna

hum͜ vã ͜stǿ̱r som͜ ẽ̱n ͜
ãgorhúṉa (rapphöna) elor͜
vì̱va

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

vipa
s-

Viva vì̱va
vipa

Hå bor vivan? – I vassen.
Ha gjår hum där? – Läggir ägg.
Hvicka ska ha, di sure ella di
rȫda? [illegible]

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1958.

vipa
---
sb.

vì̱pa, -an, -òr f.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

vipa

vì̱pa, -̀an, -̀or f.

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

vipa

vì̠pa; -̀an; -̀or

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

vipa

vì̠pa, -ˋan, -ˋor, -ˋorna fem.

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads

Hugo Areskoug 1940.

ˣvipen

vivene

= nypon

5974:41

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1934. Exc.

+ vipen (nypon)

vì̠ven ; pl. = ; = nypon.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Backmölla Hugo Areskog 1932

vipenstjärtar

Vivenestǎrta =

ǎngsbrǎsma

vì̲venastǽ̲rta

kàb̲alǿ̲gʒ a vì̲venastǽ̲rta
dee pæ̲̀ganas arbáj̲
men hàn̲akóm̲a a blæmáj̲
dee tø̲̀sornas arbáj̲.

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1955.

+vipet

vived

= frãknig

5974:40

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1954. Exc.

vifveder 'fräknig' (med hy, som påminner om ett vipägg) + vipet

Jag känner Ola Nelsjan.. Di ä ett lided
fruentömmer mä ljust hår å ed gråne vifveder
å mä röhvitt förkle för si..

Wraner Skuesn. o. Ställesl. s. 82

Järrestads hd.

№ 319.

*vipfräknig

vìvafrajnad

Egentl. fräknig som en vipa; fräknig, med fräknar.

Nr 4380 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1947

vipfrăkniġ

vìvefrájnad; pl. –̀––́–a

frăkniġ (som ett vipä̆gg).

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

ˣvippa
vb.

vìpa, =

vinka med handen till ngn till tecken på att han skall komma.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

× vippa
v.

Vippa om

lägga om, emballera

Hun vippa en tining om grannlåten.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

vippa v. 'vechla'

Svepa, vira

vippa

"Moer vippa visst ett ark om en gåsasia, som humm ʒa Starka-Sissa i framtiden, Kor ʒ̄a."

Wráner Stuesn. o. Stättasl. s. 9

№ 319.

Järrestads hd.

vippa, v. vippa
= svepa

lid rabbebla å vippa om dom kunna vi få oppe te Måns Niklas.

Wranér, Gårafolk
s. 22.

№ 538. Järrestads hd.

vippa
vb.

vìp|pa, = , ̀– ad;

i förb. vipa. óm vira om,
svepa omkring;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads h.
Hugo Areskoug 1940.

×vippa
vb.

vìpa, =

svepa (ngt om ngt)

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1950.

vi̱pa

1. vippa
vb.

vi̱pa‿óm̱ = svepa om; hã‿dm̃‿i̊nte‿nød o‿vi̱pa‿dom̱‿i̱?

vi̱pa‿íŋ̱ svepa in

vĩ‿fã‿vipa‿óm̱‿ed, vi få svepa (något) kring det.

hum‿vipa en ǵál om̱.

---o‿vipa‿frāpa‿nar‿de‿skola‿íy̱.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

2. vippa
vb.

vìp|pa, =

pres. sg. -̀ar;

vifta, vinka med handen till någon för att påkalla hans uppmärksamhet, för att vinka homom till sig

Åv. vìpa, -- na̰r‿de‿vìpa
sa̲ me‿há̲nan̄.

han. sta̰r‿o vìpar.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vippa
v. forts.

vì̲pa, =

vinka

ge tecken åt ngn med en handrörelse att komma; han‿stå̰‿o‿vì̲pa‿på‿dom̲; dḙ‿skolle‿koma‿tí‿dom̲ da̲, na̰r‿dḛ‿vì̲pa‿på‿dom̲.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

* vippa
vb.

vìppa, = , -\`ad;

i förb. vipa-óm svepa om;

hann vipa en dúg om;

Ö.Vemmerlöv, Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vippe

vìp|pa, ˋ-ad, =, ˋ-an;

sädesax (ej havre; jfr ˣrisme)

rúen går i vìpa,
rågen går i ax;

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

ˣvippe
sb.

vìpa n.

ax

Jfr ˣvetevippe

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

vippe

vì̲ppa, ̀-ad, =, ̀-an

havrear;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

viprede

vìvarígda m.

(vipbo)

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

ˣvipskinn, s.

viveskinn

= fräknig person

5974:40

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

ˣvipstjärt, s.

vivenestärta

= ängskrasse, ängsviol.

5974:41

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1954. Exc.

vipunge

vì̠veɑ́g̠a (obest. pl.)

(vipans unge)

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

vipä̃gg

vìvhlígʒ n. ; pl. =

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1948.

vipãgg

vì̠vaíg̠z ntr.

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

vira

vìr̲as (pass. inf.)   M. f. 70

virakring (en schal, halm o.d.)

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vira

vì̱r/a, = –`ad;

binda om, surra om;

i förb. vì̱ra ... om̱

ham‿v̰ira‿ en‿trá̱ om;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

vira

vìr̲a

i förb. vir̲a‿ihó̲pa, vrida samman, veckla in (t. ex. om ett knyte;

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

virka

vìrka, =, –̀ad;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

×virra
vb.

vìr̲a, =

skaka på huvudet till tecken på avböjande l. avslag l. förnekande

vìr̲a ma‿hó̲ud.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

×vir̲r̲a

vìr̲|a, =, -̀ad

i uttr. vìr̲a pa-hǿ̲ed, skaka på huvudet (då man avböjer l. säger nej till ngt)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

× vi'rra
v.

Virra

skaka

Hun virra po hoed

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

× virra

vìr̲/a , = , ˋ ad ;

i uttr. vìr̲a pɷ̦ hǿ̠ld ,
skaka på huvudet ;

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

× virra
ob

²vir̲a, ²vir̲ar, ²vir̲a, ²vir̲ad

skaka

²vir̲a me ho̲ed : skaka på huvudet

Gladsax № 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

virvel

vírvel; pl. vírvola l.
vírla;

sǽn hum ‿ lá ‿ se ‿ i ‿
vírvola, såden hon lade
sig i virolar; sǽn hum‿
lédzor ‿ se ‿ i ‿ vírla.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

virvelvind

hòṟalvíŋ̱ ; ̀- - ́ an

A.M. m. fl.

om dæ̃r kómo̱r ẽ̱n ṟèdi ~ ,
so f̃lyor tá̱ged a̱w̃.

A.M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

vris
sb.

vr̲s, -́ad

pa- àn̲ad vr̲s.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vis s.

vi̱s, ´-ed; = , ´-en

sätt

há̱r o é̱n jor̰ pa sä̱t
vi̱s

Ms f 32

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Wanda Hansson 1970 Gislöv

vìs
sb.

ví̱sed (best. sg.)

pa‿ dí ví̱sed.

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1950.

vi̇sa
s. f.

vìs|a, -̀an, -or

han‿døjtar‿rhøo‿vìsor. hå ha̰‿konad‿døjtad‿rhóv dén vìsan? hør‿va̰‿vel‿dé, som‿d̃øjta‿vìsor pa‿dén‿fìden øsk.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Nr 4380 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1947

vi'sa
sb.

vì̠ssa, ˋ-an, ˋ-or, ˋ-orna;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

1 visa
vb.

vì̠sa, ̀-ta, -t;

pres. sg. ́-or;

dí skole‿já̠ ví̠st‿dí̠,
det skulle jag visat dig;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1941.

2 vì̱sa
vb.

vì̱sa, =, ˋ-ad;

befria potatis från växtstjälk, s.k. vìsare;

vi̱sa pantófflor;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1941.

visa
v.

Visa, viste, vist

visa vì̱sa, vì̱ste, vi̱st

Har du vist ed får mor?

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1959.

visa s.

visan

'visan'

„som der står i visan om…“

s. 112

Nr 5183 Tomarp, Järrestads hd

Henrik Wranér 1887. Exc.

vìsa

vb.

vì̱sa, vì̱sta, vi̱st

imper. sg. vi̱s;

vi̱s en lì̱den . e̱n !

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

visa

vb.

vì̱sa, ˋte, -t;

pres. sg. ˊor;

lä̱raren vì̱ste-vo̱s, hont
vi̱ skola-jö̱̀ra;

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

visa

vìs|a   -`ta , -t

pr. sg. -´or
pr. pl. =

ja -`ta nom vajen (vãjen)
sjö̱n ví̱sor tǽn̲ ̄, sjön visar tän-derna, d.v.s. det går vita vågkammar på sjön.

A. M. m. fl.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Backemölla

Hugo Areskog 1933

v̱isa

sb.

vì̱sſa, -`an, -`or, -`orna;

muṉ kòṉa so moʒa vì̱sor;

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

visa sig

vì̠sa si

ví̠sor si, pres.

Nr 318 B Simris, Järrestads hd
Per Larsson 1898. Exc.

ˣ visar

vìsa pl.

grodd på maltat korn; vat-
skott på potatis;

da̠r byʒʒ vìsa pa kǿrnad.

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

× vi'sare

wVisare -
potatisgroddar
Visa panntofflor = plocka
bort groddarna

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1956.

* vrìsare

vrìsare; mask.; pl. =;

vărtskott på potatis;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

×visas

vì̱zas

slå ut groddar (om korn som mältas);

ˌda‿ska‿ladzas‿pa‿
lávtad o‿ vì̱zas.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

×visas

vìsas

bildas grodd

rúen vìsas, det bildas
grodd på ~~kornet~~ rågen;

Ö.Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

1. ˣvise

vi̱s|k m., ˋ-en, ˊ-a, ˊ-ana
vi̱za m. f. 64.

grodd på potatis, korn som mãltas o. d.

m. f. 70; m. f. 64.

de sla̱r myad fo̱r vi̱sk
(se u. sla̱);

sæ̱n hum-gra̱da o. sla̱-ned-
vi̱sa.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

1. vise

forts.

sla̰- vì̠za u̠d,
skjuta ut groddar
(om havre, som efter uppblötning
i vatten får gro; på så sätt be-
handlad havre blandades med
hackelse till hästfoder).

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

2. ˣvise

vise, -èn m.

den del av årdret, på vilken billen är fäst;

Se fig. u. ˣårderås

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

× vise

visen (best. sg.)

den del av plog l. årder, på vilken billen är fästad;

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

visecell s.

v²i̲sesèl̲ r. pl. v²i̲sesèla

Rspr.-ord!

visecell

Ŏ. Vemmerlöv № 320. J²ärrestad

Malte Areskoug 1923.

viska
sb.

vìʒa f.
(halmviska o. d.)
---- en‿ viʒa‿ bṓs o‿
seta‿ ul ‿ i ‿ kåklömen
mu.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

viska
sb.

vìȝʃa, ˋ-an, ˋ-or;

halmviska o. d., tuss (av halm, klöver, gräs);
hum tǭ́ en stǭ́r vìȝa
halm i mǭ́ȝen på ḗn goz;
hum tā̃r stǭ̀ra vìȝor
i mǭ́ȝen på ḗn goz, nā̃r
hum ... édor;

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

*vismet

vismed

= blekt, småbrokigt tyg

5974:40

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1934. Exc.

×visnäbb

vì̱snéḇ m.

näsvis gosse

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

×visnäbb
sb.

visnǽb

uppgavs betyda 'ngn som fryser efter att ha varit ute i köld'

en visnǽb

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

ˣvìsnãbba

vì̲snáb̲a f.

uppnosig, näsvis flicka,

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

visp

visp, -´en, `-a, `-ana;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

vispa

vìspa, = , -ad;

svänga till häftigt med svansen (om hästar);

Ö.Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

×vispa
sf.

víspa fem.

slarvigt jäktande fruntimmer; hetsigt sto;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

vispa
vb.

vìspa, = , -̀ad ;

vispa bló̱, vispa blod (vid slakt);

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

visping s.

vèspeŋ, `-en; `-a, `-na
geting

de e rá̱led o blḛ bi̱den
a̯u vèspeŋa
det är otrevligt att bli
biten av getingar
K 30

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Wanda Hansson 1971

*visping

vìspiŋ, pl. ` – – a ; m.

mindre geting ;

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

visping

Vispinj
geting

Hun bygtj stacken av
en vispinj

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

* visping

vìspiŋ, -̀-en, -̀-a

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

+ viss
a.

Viss
pigg

Han va rättså viss i morres.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1959.

vist (n. sg.);　　　　**viss**
pron.

vìs̲a (pl.)

dã̲r‿ vã̲‿ tröl̲ som‿ dà̲nsa vìs̲a kvàl̲a.

han‿ (ɔ: tröskkarlen) skole‿ há̲ vist, ete‿ som‿ dã̲r‿ bytt‿ sǽ̲, han skulle ha en viss del (av den tröskade säden), antefter som där blev sått.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vìsselpipa

vìselpívor (obest. pl.)

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

visselpipa

vìs̲elpi̲va

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

vissla

vìsla, =

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

vissna

vìsnſa, =

ùrtorna borja - o vìsna nu.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

visst

vist

adv. säkert, förvisso;

víst jor‿et‿dé

säkert gör det dét,

säkert blir det så;

M. J. 70

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

visst
adv.

vis̱t

Kf 30

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Wanda Hansson 1970
Gislöv

1. visst
adv.

vist

(säkert, förvisso; nog, troligen)

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

2 visst
adv.

vıst
(förvisso, säkerligen)

já̲ víst, jà, förvisso (ja, så är det)

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

visst

vıst

ja ˬ vı́st, jà visst.

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

ˣvisten

adj.

vistan

med narig och sprucken hud (om människor)

(oftast till följd av köld).

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

× visten

vìsten; pl. vìstna

narig, söndersprucken till följd av köld (om ansiktshuden och huden på händerna);

kspr. 2

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

visten
a.

Visten = narig

Händerna vistna.
torra, nariga

Nr 6168 Simris Järrestads hd
Hilda Larsson 1963.

× visten

visten

med av frost narig och söndersprucken hud;

Ö.Vemmerlöv, Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vit
a.

Vid, vida
vit

vi̲d, pl. vì̲da

Vi ha en vid katt

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1959.

vit

ví̲dor l. vi̲d ; n. vi̲t ;
pl. vì̲da

en‿ví̲dor plät̲, en vit
fläck; de‿ha‿en ví̲dor
prits ulor‿stra̲le‿‿
pàna̲n.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vit adj.

vi̲d, vit̲; vì̲da

kòr̥an e ví̲d o grán̲

Kf 30

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järestads hd
Wanda Hansson 1970 Gislöv

vit adj

de vìde borja drja

det bõrjar šnõa

ub f 32

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järestads hd
Wanda Hansson 1970 **Gislöv**

vit

vídor

vídor san, vit sand.

Nr 4618 Simris, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1950.

vit

vi̠d, vi̠t, vi̠da

vì̠da best. m. sg., best. pl.;
vì̠da best. f. och n. sg.;

vì̠da bòjsor, hø̠sor;
den vì̠da ko̠n;
den vì̠da hä́sten;

Nr 3920 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1940

vit

ví̲d(or) (obest. m. f. sg.)
vi̲t (" n. sg.)
vì̲da (" pl.)

vì̲da best. m. sg.; best. pl.
vì̲da " f. sg.; " n. sg.

ʃǿ̲n lṵor ví̲d = 'sjön löper vit', d.v.s. det går vita vågkammar på sjön A.M.

№ 2627:1 Gladsax, Järrestads hd

Backmölla

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vit s.

vɜt̠ (n.)

'vitt'

".. stå dar̠ at̠ v'ɜt̠ 'ø̠dʒ..."

322:5

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd

M. Areskoug 1923. Exc.

vitbrokig

vıdbróged ; pl. - ´ - a

vıdbrógeda kråatur.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

*vitefrost

vìdafrust
rimfrost

K. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

×vitefrost

vì̱defruist (genus?)

rimfrost

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

ˣvitergröt

vídorgrød

vitgröt, d. v. s. risgryns-gröt; äv. vídor grød;

Jfr ˣrisengröt.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1948.

vitetisdag

vedat̠ísta l. vèd̠a t̠ista

(tisdagen i påskveckan)

(M. f. 1862)

4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1943

×viteved

vìdevé

veden mellan barken och kärnan i ett träd;

da‿ḛ‿n̥te‿anad‿en vìdevé, da‿ḛ‿so‿lǿst o‿dòlad tre.

Nr 4380 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1947

×vitganig

vi̲dgá̲nad

blek i hyn;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vithårig adj

vidhårad

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Wanda Hansson 1971

Kf 30

* viting

vì̱diŋa (pl.)

vitkammig våg på havet

ʃǿ̱n ʃæ̃r – vì̱diŋa det går

vita gā̃ss på sjö̃n;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

× vitingens vad

vidinjens had

i uttrycket : inte så mied som en vidinjens had (= aldrig ett grand)

Nr 319 Ö.Tomarp. Järrestads hd
Henrik Wranér

W-26

? ×vitlåk

vidlúg

uppgavs av K. J. 59 vara en ört; närmare besked kunde dock ej erhållas. M. J. 64 förnekade, att ett dylikt ord funnits; sade sig i varje fall ej känna till det.

№ 4339 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vitlȫk

vìd̲alǿ̲gʒ

Enl. uppgift numera pantóflalǿ̲gʒ;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vitstrålig

vi̲dstrá̲led

med vita strimmor på benen,
med vit strimma i pannan
(om husdjur)

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vitvarm

ví̲varm, ví̲varmt, ví̲varma

vit-varm
(glödande järn o.dyl.)

№ 320.

Ö. Tommarp Järrestad

Malte Areskoug 1923.

pret. vidna **vitna**

pres. sg. { vĩ̱̀dnar (M. f. 64);
vì̱dnar (K. f. 59)

1. vìdnar (M. f. 64)
om säd, som mognar till skörd;
sæ̱n ‿ borjar ‿ o ‿ vìdnar
nu̲; sæ̱n hum ‿ borjar ‿ o ‿
vĩ̱̀dnar nu̲, hum ‿ ḛ ‿ sna̲rt
mòen.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vitna
forts

na̰r - hæm - vìdna . .
- - - - so - byʒʒ - dæ̰r -
ja̰ - stà̠ra plà̠na .

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vitpeppar

vidpív̲or

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

vitt
adv.

vi̱t

vida

dá̱ vora - m̰ - ví̱t omkrí̱ŋ.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vittisdag

v̰ịdat̲ísta, v̰ẹdat̲ísta,
v̰ẹ̀dat̲ísta

tisdagen i påskveckan.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

ˣvittra

ˣvídra sc

pres. sg. vídrar sc

bli bättre, repa sig, komma sig (efter en sjukdom)

han börjar o vídrar. sc.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

*vivenstärt

vìvenstǽrt

Cardamine pratensis.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

*vrak

vra̲g, -´ad, =, -´an

grund e.d., där sillstimmen gingo till och där sillfångsten bedrevs.

K. M. m. fl.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

vrak

vra̠g sb.

vrakfiske, fiske som tillgår så, att näten driva med strömmen;

ga̰ ḭ ‿ vrá̠g ge sig ut på vrakfiske.

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

ˣ vrak s.

vrag n.

plats där sillfiske bedrives av de båtar som ligga ute under natten.

den sam kom ʒy i r$\overset{2}{å}$ta vr$\overset{1}{á}$gld
han frtʃ nad

Simris härad

№ 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

*vraka

vrà̱ga, -̀ar, =, -̀ad

fånga sill vid 'vrak'; se detta ord.

vr vora u̱de o ~ æta si̱l.

K. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Hugo Areskog 1932

Baskemölla

vr$\overset{2}{\underline{å}}$ga vr$\overset{2}{\underline{å}}$gar vr$\overset{2}{\underline{å}}$ga vr$\overset{2}{\underline{å}}$gad ^{x}vraka v.

fiska sill

h$\underline{a}$n vr$\overset{2}{\underline{å}}$ga $\underline{2}$ m$\overset{2}{å}$ja $\underline{a}$r

№ 320.

Gladsax Malte Areskoug 1923. J$\overset{2}{ä}$rrestad

× vraka s.

vr$\underline{\overset{2}{å}}$ga f. -or

redskap använt vid taktäckning för att platta till och jämna ut halmen.

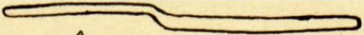

från sidan

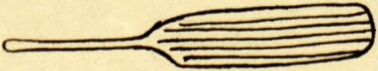

underifrån

Ö. Vemmerlöv Järrestad

№ 320

Malte Åreskoug 1923.

* vrakar

vrà̠gana (best. pl.)
sillfiskare vid *vrak (se detta ord!)

vrà̠gana kon̰e i̥te ta̰
ú̠t‿dæn‿dá̠n (~ kunde inte bege sig ut den dagen) M. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemö̃lla

Hugo Areskog 1932

× vakare s.

vr²åganà

sillfiskarna

vr²åganà de e̲ sωn̲a sam̲ l²iga
²u̲de pω vra̲g a̲m na̲ten

Gladsax № 320. J²ärrestad
Malte Areskoug 1923.

* vrakbåt

\`vra̲gb'a̲d, \`-'en, \`-'a
fångstbåt använd vid
'vrakning'; se *vrak, *vraka;
äv. vra̰gba̲d ek.

A. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd
Backemölla
Hugo Areskog 1932

vrakbåt

vra̰gba̱d, --ˈan, --ˈa;

båt använd vid vrakfiske;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

vrakeka

vra̲gé̲ga f.

roddbåt använd vid vrakfiske.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

vrakeka

vra̰gé̱dʒ|a, pl. --´or;

eka använd vid vrakfiske;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

* vrakeka

vra̰gé̠dz|a, - - ́an, - - ́or

eka, använd vid 'vrakning';

se * vrak, *vraka;

A. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Backemölla

Hugo Areskog 1932

. × vrakeka s.

vragé̱dza r.; pl. -or

eka använd vid sillfångst

spe̱n nu̱ fa̱r e̱n vra̱gé̱dza sa
dra̱r ha̱n (hästen) e̱n i̱ vra̱g !

Gladsax

№ 320.
Malte Areskoug 1923.

Järrestad

× vrakesill s.

²vrågsèl m.

sill som fångas av de över natten uteliggande fiskarna

Gladsax № 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

vragtiden

× vraktiden

tiden för sillfisket

Gladsax

№ 320.
Malte Areskoug 1923.

Järrestad

ˣvrana
sb.

vrà̱na

bråkig, frånstötande person

(ɔ: dḛ. gà̱lda ti onǿ̱dihé̱d).

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

*vrana

sb.

vràna

slö̆saktig mä̃nniska

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

x vras s.

vras n.

storătare

Gladsax № 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

+ vras

Vras, n. vra̱s

en som ˈslösar (slösare)

Ed sånt vras ti å hóva
ud penjȧ!

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

*vrasa

vrà̲s|a ; = ; -̀ad
slŏsa, ŏdsla

dṵ ska ólt̲d vrà̲sa sa̲
ma má̲den
M. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Backemölla Hugo Areskog 1932

× vrasa

vrå̱sa, = , ∸ ad;

pres. sg. ∸ ar;

slösa, ödsla (t. ex. med mat och dryck)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

ˣvrasa, v.

vrà̱sa

= slõsa

5974:41

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1954. Exc.

× vrasa
v.

Vrasa   vràsa
ödsla

Vrasa ente mä guss gåvn.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

ˣvrasa

vråsa, =, -ad;

ödsla, särskilt med mat och dryck;

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

* vravsa

vra̱u̯sa ; = ; –ad

ungefär plumsa

dæ̱r vrau̯sa vḛ u̱d, där plum-
sade vi ut (i vattnet)

so vrau̯sa dḛ u̱d i vaṉed

K.M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemõlla Hugo Areskog 1932

+vredskig

vrè̠ʒad; pl. ÷-a; tvãr och ondsint.

dũ‿ẽ‿so‿vrè̠ʒad o‿víʒ̠.

Nr 4380 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1947

×vrena

M. f. 70.

vrìnka, = gnãgga

№ 4889 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

× vrena

vrè̲n/a, =, ˋad;

gnăgga

hésten han ‿ vrè̲nar

vrìn̲a (K. f. 1862)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

× vrena .

vrìn|a, = , ` – ad

pres. sg. ` – ar ;

gnãgga,

ja̰ hòrda nok ǿgzen
de vrìna.

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940

vrena

vrìn̰a ; = ; `-ad

gnẵgga

hum (stoet) mote va tośt (tõrstig), for hum stā́r̰ dær o vrìn̰ar

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Backemölla Hugo Areskog 1932

ˣvrena vb

vr$\overset{2}{\text{ɛ́}}$n̲a vr$\overset{2}{\text{ɛ́}}$n̲ar vr$\overset{2}{\text{ɛ́}}$n̲a vr$\overset{2}{\text{ɛ́}}$n̲ad

gnägga

Gladsax № 320. J$\overset{2}{\text{á}}$rrestad

Malte Areskoug 1923.

x **vrena**

vrìn|a, =, ˋ-ad

pres. sg. ˋ-ar;

äv. vrèna etc.

gnägga,

mæren vrènar

Ö.Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vrena

vrìn̲a , =

gnägga (om häst)

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

*vrensk
adj.

vrung

bångstyrig (om hästar)

han‿ ḛ‿ so‿ vríng o‿ ostý̠ru, so‿ dḛ‿ kona‿ knáft stŷ̠ran (styra honom)

Nr 4389 Vallby, Jårrestads hd

Hugo Areskoug 1948

vrenskas

vrìnʒas. =
(om hästar)

ǿdʒən dḛ vrìnʒas o
ḛ ə rólia.

Nr 4389. Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

vrida v.

vrì̱a, vri̱óe, vre̱, vrè̱a
vrè̱ad

ja sá̱ hor jú̱red vré̱ si
jag såg hur djuret vred sig

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Uuf 99 Wanda Hansson 1971

vrida v.

vrì̱a, vri̱ór, vre̱, vrè̱a
vrè̱d

en vre̱ tvá̱ várv
man vred två varv

Uf 99

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Wanda Hansson 1971

ˣvrida
sb.

vrìja f.

vridning på väg, vägkrök, avtag på väg.

№ 4889 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

*vrida
sb.

vrìđa, ˋ-an fem.

vãgkrõk;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

vrida
vb.

vrìđa, vre̠, vrè̠ad;
pl. vrè̠a

pres. sg. ´-or; imper. sg. vre̠!

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1941.

*vrida
sb.

vr̀ifa, ˋ-an, ˋ-or

skarp vãgkrŏk, avlag på vãg;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

vrida

vrìja , vre̠ , vrèe̠d
pl. vrèe̠a

pres. sg. -´or ;
" pl. = ;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1940.

vrida

vrìa

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

ˣvrida, s.

vria

= krök, kurva

5974:41

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1934. Exc.

vrida
vb.

vrìa

pl. vrèa

vria. fór vrida för.

so. hàde. de et, sìtjabån, som va. snåt, so. vree. de. dí om.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vrida

v.
forts.

Pret. pl.
vrēa

de vrèa dom om

M. J. 63

Nr 4107 Ö. Vemmerlöv, Jarrestads hd
Hugo Areskoug

1950-

*vrida

vrì̱ẜa, -àn, -òr, -òrna

vãgkrõk, ávtaǵ vid vág

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Hugo Areskog 1932

Baskemõlla

vridkrans

vrí̲kra̲̍ns, –́ –̍ en;

vãndbank på vagn;

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

× vridlag

vrílåv n.

vändbank på vagn

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

ˣvridlag

vrí̲lȧ̲v, –́ –̀ ed

vändskiva på vagn;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1941.

×vridlag

vrí̲lá̲v, –´–ad

văndbank på vagn;

Ö.Vemmerlöv, Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

*vridlag

vrílàved (best. sg.)

vāndebank på vagn.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

× vridlag

vrì̠alá̰wed (best. sg.)

vridbank på vagn;

vr̰ fa̰ smorja ~;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

*vridlag, s.

vrielav

= underlaget, som vrides på en vagn.

5974:41

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1954. Exc.

ˣvridol

vriá̲l m.

envis person

dṵ – ḛ – en – rikti vriá̲l.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

×vridol

sb.

vri̲ó̲lor (obest. pl.)

skälmstycken, befängda upptåg.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

ˣvringla

vrìŋla, =, -̀ad;

gå hit och dit under vickningar med kroppen; vicka (med benet etc.)

vrìŋla bé̲nad, skáŋkan;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

*vringla

vríŋla, =, –́ad;

gå utan mål, irra planlöst omkring;

(K. J. 1862)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

× vringla v.

Vringlar = vrider, snirklar

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1956.

*vrinsk

vrinʃ m.

hingst (nu ur bruk)

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

×vrinsk

vrinʃ, -´en

hingst;

vrinsk (hörd några gånger);

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

vriol s. 'drill' × vriol

..ja beklagar den, som kom te å gava ella dro på mungen, när gamle Bo sjöng salmer mä den höje tonen å virra mä hoed, när han gjore sina vrioler på sista stafvelsen.

Wraner Stuesn. o. Ställasl. s. 44

№ 319. Järrestads hd.

ˣvioler, s.

vió̲lor

= "nödlögner"

5974:41

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

+vritt

vrit (trol. neutr.)

M. f. 65.

fint borr

(tr͜o͜ bora͜ små hul

(mb)

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

* vritt

vrit, -'ed

mindre borr (till trävirke);

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

vråla

vrà̲lla, =, -̀ ad;

bóla (om tjur)

I samma betyd. brǫ̲̀la;

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vråla

vrå̲ɭa, = , ˈ–ad;

(om tjuren)

4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1943

*vrålskrika

vra̲lskrí̲dza

skrika för full hals

Gladsax va̲lskrí̲dza, Ö. Tommarp (Virrestad) volskrí̲dza ds.

1929.

Ö. Nöbbelöv (Gislövshammar) 1943

×vrålväxa

vrå̀lvjsa

växa hastigt (om gröda)

1929.

Ö. Nöbbelöv (Gislövshammar) 1943

vrång

Vrång
avig

vrag

Å så stickja vi en rätt
å en vrång.

vid stickning av visst mönster.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1958.

vrång

Vrång vraŋ
ogin

Nuti ska du va lia
vrång au di.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1958.

×vrånga s.

2
vråŋa r.

vrångsida

Gladsax № 320. Jarrestad

Malte Areskoug 1923.

×vrångan s.

vrå̀gan

avigan, avigsidan

Kf 30

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv Järrestads hd
Wanda Hansson 1969.

* vrångan

vrò̜ŋ̲an (best. form)

avigsidan

du̜̰ ha̜̰ vænt ~ u̲ídfor̲

du har vãnt avigsidan ut

M. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Backemölla Hugo Areskog 1932

ˣvrången, s.

vrångan =

= avigsidan

5974:41

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1954. Exc.

* vröv̊l

Vröv̊l
meningslöst prat

Hon kjörsa en massa vröv̊l.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

ˣvróvla, v.

= prata smōja, tala olydligt.

5974:41

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1954. Exc.

x vrŏvla
v.

Vrövla vrø̱̀vla
skrynkla

Byta di så du ente vrövlar
tyed så rălet.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1958.

vräulla v. 'vröula' vrövla

.. så vengjla han ingj i stuan å sto å vräulla å käussa om å han va Kongli Majestäts å Kronans trotjenare ..

Wraner Skuesn. a. Stälkasl. s. 53

№ 319. Järrestads hd.

× vråvla
v.

vrò̲wla -ar -a -ad

prata oredigt.

Nr 319 Ö. Tomarp, Järrestads hd
Henrik Wranér

Wr

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

×vrövla vb

vr²ø̆w̲la, vrø̆w̲lar, vr²ø̆w̲la, vr²ø̆w̲lad

vrövla

Gladsax № 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

× vrôvlet

Vrŏvled vrò̲vlad

skrynklig (-t)

Påpperid e vrŏvled.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1958.

* vrŏvling

vrǫ̀u̯liŋ ; pl. ˋ-a
elãndi stackarl
da va̰ nona rìkta ˋ-a
M. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd
Backemölla Hugo Areskog 1932

ˣvulla

pres. sg. vǻl̲or

ekar. gør eko;

da ‿ vǻl̲or i tʒòrtʒan;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

ˣvullt

vɷlt (eg. pret. part. n.)

vållat, förvållat

da‿va̰ ‿ vɷ́lt (om lyte l. sjukdom, som barnet troddes ha fåt̄ på grund av at̄ modern under havandeskapet set̄ något "farligt", blivit skrämd o.d.).

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

×vurden, v.

vuron te

= råd till, tillfälle till.

som ha

5974:41

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1954. Exc.

vuren × vuden

= beskaffad

ja ha allti varred så vuren
så ja ha inte villad stå tebyga

Wranér, Gårafolk

№ 538. Järrestads hd. 3. 2.

vuret × vuden

: beskaffad

om framtiden komme de kômm
--- når våred va så vured, så
de kunne resa.

Wranér, Gårafolk

s. 113

№ 538. Järrestads hd.

×vurden
adj.

vù̱ran ; n. vù̱rad

passande, lämplig, som lämpar sig för ngt;
han ḛ ì̥nte vù̱ran ti dí,
han passar inte för det, är ej lämpad för det; dær ḛ väl ì̥nte vù̱rad, so de kan gå̱, det lämpar sig väl inte, så att det kan gå för sig.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1948.

× vurden

vùran

adj:

han e inte vùran t. dí,
han har gi råd til det;
han e inte vùran. tíd,
han saknar förmåga att
göra det.

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

× vurdnad

vurnad s. 'beskaffenhet,' o.d. (Jmfr. Rietz s. 796)

vù̲rnad

Å deras kle ä barra hevetöj, sa han, så der ä inggen vurnad mä'd å slida på.†)

Wranér Skuesn. o. Stättasl. s. 57

†) d.v.s. 'det duger ej att slita på'

№ 319. Järrestads hd.

varm

vorm, -́en

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

vurm s.

varm

vurm

du ved hont ja e nar vármen tar pa me

№ 320.

Gladsax

Järrestad

Malte Areskoug 1923.

vurma

vòrmpa, = , -̀ad

vòrma for, ná̱d vurma för något;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

vurmig

vòrmed, pl. -̀-a;
tokig, galen

dḛ‿ḛ‿ lia̰som‿ lḭd‿
vòrmeda i‿ hó̱ud (om
tjurar).

Nr 4380 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1947

varmigt

vòrmed
adv:
framfusigt, tokigt,

dḛ bora dom lḛd
vòrmed ód,

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ˣvurnad

vìurnad

fason, vacker fason, utseende, skapnad.

dæ̃r‿ẽ‿ìte nɑn‿rikti‿
vìurnad pɑ‿dí kre̠dʒed,
det kreaturet är inte
särskilt vackert.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

× vurnad

vùrnad

råd, lägenhet,

de va ijen vùrnad te o tjèvad. (tu av köpa det)

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads

Hugo Areskoug 1940.

våda

vàuþa, -̀en m.

eldsvåda.

Nyare élsvàda.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

våda s.

v$\overset{2}{\text{å}}\underline{\text{w}}$e f.

eldsvåda

Gladsax **№ 320.** J$\overset{2}{\text{ä}}$rrestad

Malte Areskoug 1923.

vådaslag

và̲waslá̲g n.

kraftigt slag, "dråpslag".

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vaue s. 'eldsvåda'

våde

Vi ha ju inte snacked om vauen oppe te Nels Pers!

Wraner Stuesn. o. Ställasl. s. 15

№ 319.

Järrestads hd.

våffeljärn

vàflejǽrn n.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1947

våffelkaka

vå̀fleká̲gga, pl. –̀ – –́or;
(våffla)

Nr 4380 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1947

våg

va̠g, –´en, –̀a
(att våga med)

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1940.

våga

và̲gja, =

va̰ga-pa̲ kosta på (ekonomiskt sen̄), nedlägga kostnader på.

úlsta̲n̲ han va̰ga-jə̰-pa̲ o. bȫjde ste̲nhú̲sad (Glimminge hus).

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

våga

vạ̀g|a, =, -ˋad.

pres. sg. -ˋar,

glui̲tana vore so forku̲ade, so de̜ va̰ga i̥nte rø̱ra dom̱,

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads h.

Hugo Areskoug 1940

vaua v. 'våga'

våga

..å när du frågar hatti kostar, så villa dina qvinggjor inte ha nå'n betalningj, för de vidda inte hadd de sku vaua dom te å begära.

Wraner Skånsn. o. Stätasl. s. 20

№ 319. Järrestads hd.

vaua, v. våga

= våga

liavål vauen I Er te å slå
era possa ihovv

Wranér, Gårafolk

s. 63

№ 538. Järrestads hd.

×våkenhus

vozhú̲s, - -́ ad

vapenhus i kyrka;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

×våkenhus

vozhúisəd (best. sg.)

vapenhus i kyrkan

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

× våkenhus

vozhú̲s, --´ed

vapenhus i kyrka;

(M. J. 1862)

V 4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1943

ˣvåkenhus

vozhúsed (best. sg.)

vapenhuset i kyrka.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

*våkenhus

vozhúsed (best. sg.)

vapenhuset (i kyrka);

Ö.Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

våld

va̲l (böjda former ej belagda)

dẹ ‿ mote ‿ tá̲ ‿ an
m̃a ‿ vá̲l.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

×våldbräckare

valbrétzara m.; pl. =

våldsam person

da‿e‿rént‿en ~, dan

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

*våldig

vòldi, pl. ∸ -a;

kraftig, väl utvecklad (om växande gröda)

sæ̱n ḛ ‿vòldi rá̱r;

vòldia bè̱dor, kraftiga betor;

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

ˣvåldig a.

²våldı ; pl ²våldıà

stor och stark

tʂåren han va ²våldı

№ 320.

Ö. Tommarp Järrestad

Malte Areskoug 1923.

*våldig

vòlde

stor och kraftig, kraftigt utvecklad (om gröda)

dœ̰r̰ ḛ . son . vòlde sæ̳ ;

4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1943

våldrãnna

vɔlrén̲a

skena (om hästar).

ǿ̲gzən vila, vɔlrán̲a.

Äv. ỳr̲na.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

ˣvåldrānna, v.

vålrãnna

= skena.

5974:41

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

× våldrǎnna
v.

Vål-rǎnna
skena   va̲lrén̲a

Hǎstana vål-rǎnde får-nom.
hèstana va̲lrénde for-nom.

Nr 6342. Stiby, Järrest. hd
B. Lindström. 19 8.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

+ våldrȃnna
v.

vullrănna

= skena

Nr 319 Ö. Tomarp Järresta s

Henrik Wranér

Wr

*våldrãnna

volréŋa, -´da, -´t;
skena (om hăstar)

4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1943

× våldskrika

va̱lskrídza

skrika för full hals; jfr ustr. skri̱dza re̱nt va̱lt ds.

2627.

Gladsax, Jär. hd. 1943

*våldskrika

volskrí̠gza

skrika för full hals; äv. råma högt och gällt

(M. J. 1862;)

Gladsax va̠lskrí̠gza, Ö. Nöbbelöv vra̠lskrígza ds.

4179 Ö. Tomarp

4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1943

*våldskrikare

va̰lskrí̱dzara m.

skrikhals;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

×våldt

vålt vα̲lt

= med våld, rent vilt.

5974:41

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

ˣvålla
vb.

Pres. sg. vóḻor
eka, ge eko;

skaraue =
förorsaka

x/
júdet, de vóḻor i
tzòrtzan, so en kan
ụte forstạ́ prástan.

x/ jud, lpn. form för ly. J-s

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1948.

№ 320. vålla

vɷ̊la ; vɷ́lor ; vɷ̊lde ; vɷlt eller vælt
eller vǟlde

vålla

de vɷ́lor eller
de e vɷlt : det är förvållande till - - .

Så säger man om eldsvådor, slakt, blod, som är spillt m. m. Det är vɷlt för en havande kvinna, ty ser hon därpå tar barnet skada och födes t. ex. med brännmärke

Gladsax II Sand.

Ny lapp skriven

i ansiktet. Men man får inte varna en kvinna för sådant genom att uttala ordet vω̲lt utan måste tyst dra henne bort därifrån.

Ett medfött "födelsemärke" på kroppen kallas vul̲t, egentligen säger man dock "de e vul̲t" eller "vω̲lt".

de trω̲r ja̲ de ^{2}vul̲de de̲ st^{2}ω̲re bren̲eriorna m^{2}än̲rfor de̲ k^{2}ω̲na ^{1}a̲se va ^{2}vul̲da tid.

([illegible] födelse[illegible]växt

J.

Malte Areskoug 1923.

vålla II

i ansiktet. Men man får inte varna en kvinna för sådant genom att uttala ordet vålt utan måste tyst dra henne bort därifrån. – Ett medfött födelsemärke på kroppen kallas vält; egentligen säger man dock „de e vält" eller „vålt".

de tror jà de vàlda di stòra brenneriorna mångor de kona åse va vàlda tid.
(näml. dålig tid, nöd och missväxt)

320 Gladsax Järrestads hd. M. Areskoug 1923.

*vållt
adj.

vølt

vållat lyte genom att modern under havandeskapet råkat se något "farligt".

bárnæd ha̰- bø̰d-
vǿlt ma- dǣn dàlhédæn,
ìŋan da- blḛ- fuít.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948

× vållt
adj.

Vollt =
vållat av modern under
havandeskap.

vɷlt

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1955.

ˣvålt

va̠lt

i uttr. skri̠dza re̠nt va̠lt, skrika för full hals, skrika så att man tappar andan (t. ex. om småbarn);

2627.

Gladsax, Järr. hd. 1943

våm

vam̲, -ĺn

ta̰‿vám̲en a̰w!

Anm. Detta ord synes vara det enda, i vilket kort a påträffats.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

våm

vóman (best. sg.)

(en av oxens magar)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

*våna

và̱n̦a ; = ; -̀ad
lyda

du -̀ar i̥ke.
vĩ̱́l du và̱̃na!
dǣ́n̠ h̃on và̱na i̥ke

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla

Hugo Areskog 1932

× våna
v.

Våna, våna, vånad
lyda

Våna, pågasnōre!

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

× vånda, v.

våna = lyda

villen I våna era uhånga unga!

5974:41

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1934. Exc.

vånda
sb.

vàna

plåga, smārta

han‿ha̰‿sonan‿vártʒ
o‿vàna i‿krópan.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

ˣvånda

vòn̲|a, = , -̀ad;

lyda;

glùt̲ana vila: ì̥te vòn̲a;

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

våna v. 'lyda'

+ vånda

"Ja, om du inte kommer ingg, så ska ja gå ud å skrafva dej omkring örnen. Våna genast!"

Wraner Sluesn. o. stälasl. s. 7

Järrestads hd.

№ 319

våndas

va̲̍nas , =

han va̲̍nas, for‿han‿
kan‿ i̥̍nte fá̲‿ad, som‿
han‿vil‿ há̲;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vång

vo̱ŋ m.; ´-ən, `-a,
`-ana;

ägoskifte;

i hè̱le vó̱ŋən M. J. 70;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vång

voŋ, -´an, -`a, -`ana

(åker, åkerskifte)

(jfr ssgsom ruvóŋ, klœ̰vor-vóŋ etc.) (K.f. 1849 m.fl.)

swn̲a výsor. dæ̲r ũde.. ?

`voŋana,

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1941.

× vångalag

^{2}våŋalàv n.
ɑ

vånga-lag +/

di ha en ^{1}ågor i hart^{2}våŋalàv
ɑ

+/avdelning av bymarken.

Gladsax № 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

vångaled

vòŋalé ntr.

grind mellan vångarna (ägorna)

Ö.Vemmerlöv, Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

ˣvångaled, s.

vånga-le
= grind mellan vångarna

5974:22.

Nr 6168. Simris, Järrestads **hd**
Hilda Larsson 1934. Exc.

vångled, s.

vånga-le
= grind mellan vångarna.

5974:41

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

vånna

v$\overset{2}{\underline{\text{å}}}na, v\overset{2}{\underline{\text{å}}}nar, v\overset{2}{\underline{\text{å}}}na, v\overset{2}{\underline{\text{å}}}$nad vb

lyda

№ 320.

Gladsax Järrestad

Malte Areskoug 1923.

×vånt

ha vånt vɑ̱nt

= vara angelägen , orolig

ex. ha e du vånt forr ?

5974:22.

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1954. Exc.

vår
sb.

va̱r, -´an

ṽ. klìpte . dom̱ pa

vá̱ren.

Jfr framtid.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vår s.

vår

i vår

i våras

s. 112

Nr 5183 Tomarp, Järrestads hd

Henrik Wranér 1887. Exc.

vår
sb.

va̲r, ´-en

i. vá̲rs sistlidna våren;

äv. framtí̲den

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vår s.

vá̱ren

" -- pa bò̱dle am vá̱ren.. "

322:5

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd
M. Areskoug 1923. Exc.

va̲r , va̲rt , và̲ra   **vå̲r**
pron.

dæ̰r‿va̰‿ìnja stòrtjza o‿
bòjda ti‿vá̲rt (som byggde
hos oss).

và̲ra = far och mor, den ta-
landes föräldrar;

và̲ra vore‿ì̥te so‿fa̰rled-
gàm̲eldas (K. J. 59.)

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vår

pron.

va̲r, -t, -̀a

ti vá̲rt, hos oss, hemma hos oss.

den fò̲la ti vá̲rt, den fōlade hemma hos oss.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

vai
pron.

Ti våit

hemma hos oss tɛ váit

Han va ti våit fårr lid sin.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1961.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vår pron.

vår

“som vår Hasse gar...”

S. 114

Nr 5183 Tomarp, Järrestads hd
Henrik Wranér 1887. Exc.

vår
pron.

va̲r, -t, ˋ-a;

ˋva̲ra, vår familj, min far och mor (M. f. 1873);

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vår

pron.

va̱r; svagtr. va̰r, var

vr̰ ‿ hada ‿ var le̱gga-
plá̱s pa lánsvä̱jen.

và̱ra om den talāndes för-
äldrar: và̰ra bygga-ga-
dò̱lia (dåliga till hälsan)

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

ti vårt, hemma
hos oss.

vår
pron.
forts.

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1950.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× vårbrott

varbrúgded (best. n. sg.)

tjällossning på våren;

vi fa vènta o. hàrva,

ti. varbrúgded bør . ǫvor-gád.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

ˣvårda v.

²våra f. pl. ²—or

=st²åja

Gladsax № 320. J²ärrestad

Malte Areskoug 1923.

__vårdag__

v̰ardá̲

den tidpunkt, då det
var lämpligt att börja
vårbruket;
nú̲ bø̰r‿ ed‿ sná̲rt
v̰ardá̲

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vårdslös

vorslǿ̲s, pl. – –́a

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

vårdslös

vorslǿs

M. f. 63

1950 Nr 4107 Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug.

ˣvårdtrã

vàrtré nt. ; pl. =

se ryggtrã ;

(M. f. 1868)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1941.

ˣvårgått

va̰rjét (obest. n. sg.)
farligt, vådligt

dæ̰r-ḛ-so-va̰rjét o-
ga̰-e̲vor; da-ḛ-va̰rjét
o-dra̰s-mǽ̲ (aū handskas
med); uppgavs vara synonymt
med và̲nskalad.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vårjämning

va̲rj´æ̲mniŋ

vårdagjämning.

Nr 4380 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1947

va̲rĺ̲

vårråg s.

vårråg

Glasdal

№ 320.

Järrestad

Malte Areskoug 1923.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vårta

vå̀rta; -̀an; -̀or

M. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

vårta

và̱rta f.

K. ∫ 11

4022.

Stiby, Sunnerstads hd. H. Areskoug 1962.

vårta

vàrta, -̀an, -̀or, -̀orna
fem.

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1940.

vårta s.

v²årta f. pl. -or

vårta

Gladsax.

№ 320.

J²ärrestad

Malte Areskoug 1923.

* vårto

vå̀rtə́ n. M.f.70

vårull, ull som klippes på våren.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

* vårto

và̠rtώ̠ ; –̀ –́ed

vårull

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

våt

va̲d, vo̲t, và̲da;

dṵ ga̰r o và̲zar i
vá̲nad, so dṵ bø̰r
vá̲d po klǽ̲rna.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

våt

va̲d, vot̲, -̀a

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

våt
aj:

va̱d, vo̱t, –̀a;

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

våt

va̱d ; obest. neutr. sg. vot̠
obest. pl. -à

va ja̰ e va̱d!

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

våt s.

Våd, våda   va̲d

våt

Ja skämdes som en våd hong.

jà ɧæ̀mdas som en vǽ̲d hɔ́ŋ̲·

Nr 6342. Stiby, Järrest. hd
B. Lindström. 1958.

våt

va̠d, vo̠t, va̠da;

dḛ ‿ vore‿ và̠da om‿ fǽdorna;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

×våti
46.

vo_t_ n.

vätska; ngt drickbart,
ngt att dricka.

dæ̰- fa̰r - jḛ́ me lḭd-
vó_t_.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

*vått, s.

våtted best. f.

= allt vått över huvud taget, kaffe, vin m.m.

ex. de goa våtted; torr opp våtted; trö inte i våtted etc.

5974:41

Nr 6168. Simris, Järrestads **hd**

Hilda Larsson 1954. Exc.

ˣvått

sb.

vot̲, -´ed

vätska, fuktighet;

nòged li̲ded vot̲, en smula fuktighet (regn)

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

× vått
sb.

vot, -´ed

våtska; ofta: vatten;

de drusta led vót
prod, de stankte litet
vatten på det;

(K. f. 1849)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1941.

väck adv.

veḵ

borta

de var̰e ré̱nt véḵ

de var helt borta

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Uf 99 Wanda Hansson 1971

* väck

vek̠

adv. borta, bort, undan

ga̰ vék̠! gå undan!

ta̰ vék̠, ad! tag bort det!

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940

văcka

væ̀tʒa ; vàjte ; vajt

husbṓnen vàjte dræ̀jana fost.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

väder

vær, -ˊad

1. Väderlek
2. Vind.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vãder s.

væ̱r, vǽ̱rd
vãder

– – o ràm̰pan ra̱t i
vǽ̱rd
– – och svansen rakt
i vãdret
Uf 93

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Wanda Hansson 1971

väder s.

væ̲r, ´-ed

16 f 32

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Wanda Hansson 1970 Gislöv

väder

vær, -´ad

1. väderlek : di gràna vǽrad.

2. vind, luft;

vǽred skola flyga íy, so ósten skola tòras, luften skulle "flyga in", för att osten skulle torkas;

Nr 4022 Stibr. Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941

väder

b.f. Väred

luften

Di komme flyanes i väred.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

vár

vāder

= váder, aning

Gunnar ska inte ha minsta vãr om'ed.

Wranér, Gårafolk
s. 3.

№ 538. Järrestads hd.

väder

væ̲r, -´ad

1) väderlek
2) vind, blåst

má̲ vǽ̲rad med vinden, med vinden på ryggen; (= má̲ vry̲an)

bǿ̲st vǽ̲r dåligt väder.

han gra̲na rát i vǽ̲rad hán skrallade rakt i vädet.

Nr 3829 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
[illegible]

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1940.

väder

vǽ̱red (best. sg.)

hǿjt í vǽ̱red, högt i vädret.

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1950.

väder

vær, -ˊed

1) väderlek
2) vind, luftdrag o.d.

grant vær vackert väder.

de fara rét i véred
d̃e fara rätt upp i luften.
da bør mé vær, det blir
m̆ed̃ vinden (med vinden på ryggen)

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vãderbiten

væ̱rbéḏan
(om hyn)

de‿va̰‿fà̱rlad, va‿dṵ‿
ḛ‿væ̱rbéḏan;

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

x vä̀derfå̀lleträd

Vårfå̀lleträ =
träd, som fallit i storm
I möbler, gjorda av dyl.
knakar det, när det ska
bli oväder el. ombyte på väder

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1955.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

vädermölla

vœrmúl̲a f.
(vāderkvarn)

en‿ brá̲ vœrmúl̲a.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

vädermölla

vœ̱rmúḻa f. pl. -or

väderkvarn

Gladsax № 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

vädermölla

væ̰rmúɫa, – –́an, – –́or;
(väderkvarn)

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vädermölla

væ̠rmu'łła, - -'an, - -'or; fem.

väderkvarn;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

vârmỏlla

vådermölla

= vảderkvarn

nu ả humm bag vârmỏllan!

Wranér, Gårafolk

s. 10.

№ 538. Järrestads hd.

× vãdernos

værnώs

vãderkorn

i uttr. som: du ha en rìkti værnώs, du har fint vãderkorn, du snokar reda på saker och ting;

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

*vädernost

adj.

va̱rnó̱st

utrustad med fint väderkorn; äv., om männi-skor, som har gott luktsinne; han‿e‿so‿va̱rnó̱st, so‿han‿kan‿lù̱tad.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1942

ˣvãderstabbe

væ̱rstáḇa m.

uppgavs betyda virvelvind.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

× vãderstabbe

vą̃rstábbe, pl. - - á, mask.

en slags molnformation;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

× vădenstråk

Vărstragg

vindstråk, hăftig blåst om ett hŏrn el. i en gata.

væʀstrωǵ̲

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1955.

vãdra

væ̱̀ra, =

uppspåra med hjälp av väderkorn. Ofta væ̃ra-óp̱, vádra upp.

hózen han-væ̃rar-vel-óp̄-ud; hæ̃r l. ja: pølí̱shóza, som kona-væ̱̀ra.

Nr 4389 Vällby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1948.

vădra

væ̱̀r|a; = ; -̀ad;

(om hundar)

hó̱zen væ̱̀ra nom

K.M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Backemölla Hugo Areskog 1932

vädur

vær, ´-en, ´-a m.

(bagge)

hum‿hade‿bø̃d‿stözad
aw‿en‿vǽr, når‿
hum‿vã‿mínor.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vädur

væ̲r, -´en, -`a, -`ana;

(bagge)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

vãdur

væ̠r, –́en, –̀a

(bagge)

–̀ana stòz̠as

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Backamölla Hugo Areskog 1932

vãdur

vær, ´-en, `-a;

bagge

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vädur

Vār
bagge

Di va barra naboens vār dár sto.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

vådur s

vǽ̠ren

'baggen'

322:5

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd
M. Areskoug 1923. Exc.

*vădurbete

værbéd̲a m.
snópt gumse;
jfr simpl. *bete

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

×vãdurbisse

væ̰rbís̲a mask.

bagglamm;

(K.F. 1862)

ãv̄. (vanligen) væ̰rlóm̲;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

×vädurgalen

v̰ærgáled (obest. n. sg.) brunstigt (om får).

Nr 4389. Vallby, Järrestads hd.

Hugo Areskoug 1948.

* vã̆durlamm

væ̲̀rloḿ̲ pl. =

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemö̃lla Hugo Areskog 1932

vãdurlamm

væ̰rlóm̲ ntr., pl. =;

(bagglamm)

(K.f. 1849 m.fl.)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

vág

vaj, -´en, -`a, -`ana m.

1. vaj

hókan vaj tʒø̀ren-i?

vàjana ry̍gdʒa i dá;

nú ry̍gdʒa-de ja-ȯte; try̍gdʒa en-våj; nú e-vájen try̍gdʒador (gjord farbar).

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vāg s.

vaŗ, ´-en; `-a, `-na

Kf 30

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järestads hd
Wanda Hansson 1970 . Gislöv

vãg s.

vájen

'vägen'

"på vájen"

322:4

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd

M. Areskoug 1923. Exc.

vag̃

vaj̲, ´-an, `-a, `-ana;

yngre vaj̲ etc.

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941

våg

Po vajà　　po vàjà

på vaj

Han va po vajà.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1958.

väj s.

väg

vej

Ja kiffte ju en hal bog i fjor; här ha all di tad väjen?

Wraner skåsn. o. stälesl. s. 9

№ 319.

Järrestads hd.

/ väg

vaj, ´-en, `-a, `-ana
m.

dḛ lìa pa vàjana;

4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1943

2 väg

pa, vàja

på väg(a), till vägs;

lid pa vàja, en smula
på väg;

4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1848

väg

vaj, -´en, -`a, -`ana

i äldre personers uttal (över 70 år?)

även vεj etc.

han la ti vajs (satte i väg)

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

väg

vaj̱, -´en, -` a, -ˈana
y. vaj̱ etc.

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vãg

vaj̲, -´an, -`a, -`ana

äv. vaj̲ etc. (yngre form).

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

väg, s.

væj

Nr 318 B Simris, Järrestads hd

Per Larsson 1898. Exc.

vàjda   våga

vàjda

da‿vàjda fira skálpǿz;

K. J. 59.

de‿vàjda i‿pø̀zavís;
en‿tygga‿rún -vajda‿
fjø̀rtan pøz.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

[illegible]

vāga

vàg̠a , –̀ der , – t ;

pres. sg. –́ or ;
" pl. = ;

vága‿fiʃ̠ vāga torsk ;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1940.

vağa

vàjja; -ór; `-de; -t
pl. =

A. M. m. fl.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd
Baskemõlla Hugo Areskog 1932

våga

vàj̲ja, -da, -t;

itr. och tr.;

pres. sg. ´–or;

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vãja

vàj̲a, -`da, -t

pres. sg. vájo̲r;

" pl. vàj̲a; (M f. 1868)

tr. och itr.;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

väga, vb.

Vaja, vajde, vajt

văga

vàja. vàjda. vajt

Di vajde gott traj kilo.

tj

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1958.

vägg s.

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Wanda Hansson 1970

vedʒ, ´-en; `-a, `-na

védʒen va bo̰de vej o
ʃǿv

väggen var både vind
och skev

uf 32

[illegible]slöv

vägg

vädʒ, ´-en, ˋ-a, ˋ-ana;

*) Om tordyvlar.

vìsa àlna fra vèdʒana.
svalstýʒor dẽ kona. dẽ
strỳdʒa pɔ vèdʒana. — dẽ
flyga bús*) i vèdʒana (rakt mot väggarna).

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vägg

vadz̲, -´an, -̀a, -̀ana

de̜ mota riw̲a vàdz̲ana,

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

vägg

væd̲z ; -´en ; -`a

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Backemölla Hugo Areskog 1932

vägg

vægg, ´-en, `-a, `-ana;

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

ˣvä̃ggagnarr

vèdzagnåren (best. sg.)

dödsuret (insekt)

(ɔ: de̯ sòda a vèdzana

o gnàra).

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1948.

×väggagnare

vèdzagnáren (best. sg.)

insekt i trä, dödsur;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

×vãggagnarr

vàgʒagnár̠en (best. sg.)

dõdsuret

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

väggrop

vàjagrώv

dike vid (lands)väg

en jívor vàjagrώv.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugö Areskoug 1948.

vãggrop

vàj̲agrúv̰, ˋ– –ˊan, ˋ– –ˊor;

landsvãgsdike;

Nr 4022 Știby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

väggrop

vàjagrǫ́v̰, ̀- - ́an, ̀- - ́or,

landsvägsdike

han ʒgorde pa hǫ́ad

i ̀- - ́an, nar han

va fól.

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd.

Hugo Areskoug 1940

vä̃ggrop

vàj̲agróv̲, ̀- - ́an, ̀- - ́or;

landsvä̃gsdike, vä̃gdike;

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vãggrop

vàjagrǿv; ˋ- - ˊen, ˋ- - - ˊor

landsvãgsdike

de lãr mǽst i ˋ- - ˊorna o
drøker bír A. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

vägkant

vàjakántan (best. sg.)

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vägkant

vàjakánt, ˋ– – ˊen, ˋ– – ˊor;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

×väggknarr s.

²vęʤagnàr m.

insekt med knarrande läte som sitter i väggar och förebådar regn.

Gladsax

№ 320.

Järrestad.

Malte Areskoug 1928.

väglag

vàj̱alá̰v, ` - - ´ed

da barọ̱́r se̱ po ` - - ´ed

A. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemõlla Hugo Areskog 1932

*vãglõpa, v.

lua vajalua

= spring ikapp

5974:22

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1934. Exc.

ˣvãg lõpa

vàjalṳa l. vàjalṳa;

kappkōrning;

ʒʒ ø̱ra vàjalṳa, kōra i kapp på vāgarna;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

x väglöpa

Vaja-lua vàj̱alú̱a
kapplöpning

Lå voss lua vaja-lua!

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

vägnar

Blott i uttrycket àl̲a vàjna, på alla håll.

dén̲ han‿ lu̲lor o‿ far‿ omkríŋ àl̲a vàjna, den han springer och far omkring åt alla håll.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1947

vägskatt

vàj̲askå'ṯ, ` - - 'en

K. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

vãgskãl

vàj̲aʃǽl̠; ˋ- - ˊed

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

vägskål

Vajà-sjăll

vàjaʃàl

vägskål

Di trăfftes vă vajà-sjălled.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1958.

*vägslo

vajslá

sämre väg, stundom endast bestående av två uppkörda hjulspår, (sämre) markväg;

a, dær går en lidan vajslá,

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

ˣvägslod

vajslá

sämre (mark)väg, huvudsakligen bestående av uppkörda hjulspår.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

ˣvägslod

vajsló̲

sämre väg, väg som knappast består av annat än två hjulspår på marken;

en ~;

Nr 4082 Stiby, Järrestads hd

Hugo Åreskoug 1941.

× vãgslod

vajslá̲

sb.

mindre, dålig vãg

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

×vägslod
sb.

vajslǻ

sämre väg; väg bestående av endast tvenne uppkörda spår

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

vägspår

vajspór (obest. pl.)

hjulspår på väg.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vägspår

vægspór n. ; pl. = ;
(hjulspår i väg)

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

vägsten

vàjastén m.

sten som utmärkte, hur lång sträcka av allmän väg en åbo hade att underhålla;

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

vägstycke

vàjastítjza n.

det stycke av allmän väg som en åbo hade att underhålla.

dǽr éta skola han ha vàjastítjza.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Ateskoug 1948.

vägstycke

vàjastýza ntr.

den vägsträcka som varje bonde för hade att laga (köra ut skärvad stenpå);

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vāl adv.

val

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Wanda Hansson 1971

uf 99

vāl

vel ; svagtr. vel , vl̥ ;
1. bra , 2. förmodligen.

di va̰ ja vél m. f. 64.

vel K. f. 59.

a, di vá ja vel. K. f. 59.

bẙn hedor vel glimmnga²

dí fãr ja̰ vel jòra.

№ 4339 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

väl

veḻ ; obet. vel , vl̥ ;

adj. och adv.

da ḛ véḻ dasám̄a.
det är väl, att det förhåller
sig på det sättet;
da bø̠r vl̥‿ì̥nte raktad,
ʒæ̠̀rnevæ̠r ìkvéḻ;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Färestads hd
Hugo Areskog 194

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 194

väl

val (svagtr.)

a̠, de ‿ jór̠ val ‿ ò̥ta,
å, det tjänar väl ingenting
till

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

vãl

vel

Nr 313 B Simris, Järrestads hd
Per Larsson 1898. Exc.

väl

vel̲ ; svagtryck. vel vl̥ ;

o vél̲ va̲d , och väĺ var det , och det var lyckligt (föŕ mig) ;

du ha vl̥ i̥te se̲t en ?
du har väl inte sett honom ;

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vål
adv.

vel (svagtr.)
(troligen, förmodligen)

jág e‿ vel‿ den‿
álste.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

vål sv.

val

322:2

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd
M. Areskoug 1923. Exc.

väl

va̲l , svagtryck val , vl̥

a̲, han e val dǿ̲ åh ,
han är väl död ;
han e vl̥ ìnte slájt
me , dóm han är väl inte
släkt med dem ?   Vänd!

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

da v̮ora‿ vá̠l, han s̮ná̠rt
byŋa‿ brá̠ det vore
vă̄l (om) han snart bleve
bra

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1941.

väl adv.

väl

nå, du ä här väl å helsar
på din fästemö...

s. 123

Nr 5133 Tomarp, Järrestads hd
Henrik Wranér 1887. Exc.

väl adv.

väll

"tier han väll mä..."

s. 110

Nr 5133 Tomarp, Järrestads hd

Henrik Wranér 1883, Exc.

våldig

vàldi

en vàldi ti̱d, en mycket lång tid

M. J. 63

Nr 4107 Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

1951 [illegible]

våldiga
adv.

vàldia
våldigt, utmärkt

--- sona ‿ vàldia bra̲
gæ̲̀nor, sådana utmärkt
bra gommar
M. f. 63

Nr 4107 Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

1951

Hugo Areskoug

ˣvãlja

vèlja

pres. sg. véljor

blăddra i bok, vända bladen i en bok;

han véljor u bó̱gen.

Nr 4380 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1947

vãlja

vàlja, và̱lde, va̱lt;

pres. sg. ´-or

1. vãlja
2. vãnda bladen i en bok;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1941.

vālja

Vălja, va̲lde, va̲lt.
blăddra

Hun válјer i bogen.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956,

vãlja

vèlja, và̲lde, va̲lt;

pres. sg. ´–or;

av̄. vãnda bladen i en bok;

Ö. Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

vălja vb.

²välja ¹väljor ²va̱lde va̱lt

1) vălja

2) vända blad i en bok; bläddra

Gladsax №320. ²Järestad

Malte Areskoug 1923.

vålling

vèl̲iŋ, ` -en m.

vèl̲iŋen hạ̄- bø̜̄d-
sòʒled (vidbrānd).

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

välling

vèl̲iŋ

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

vällovlig

vel̲ɑ̲́vli

anv. i betydelsen lovordande, välvillig: om en recension.

1954. Brantevik i Simris. Järrest. hd̲.

välsigna

vælsi̲ŋ́a ; = ; - -́ad

sí̲n skω̰le prǽsten ~ na

M. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

välsignade

væls̱ínada
som förstärkande adv.
dæ̰r ḛ so ḭ mij̱ad
M.M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

vält s.

vel̲t r.; pl. ²vel̲ta

vält

¹vel̲ten ha̲ dɛ̲ tɛ a ²vel̲ta ²få̲rorna

mh

№ 320.

Ö. Vemmerlöv ²Järrestad

Malte Areskoug 1923.

vālta v.

vèltja, ´-or, vèlte, velt
stjālpa

en vèlte jo ti̲t
man stjālpte ju ofta

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Uf 33 Wanda Hansson 1971

vålta

vàlta, vàlte, valt;
pres. sg. –́or;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vålta

Vålta, vålte, vålt
stjälpa vàlta, vàlte, valt

Han vålte ivel hela husliheden.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1961.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

välta

vèlta , vèlte , velt

pres. sg. -´or ; vèlta‿se ligga och
" pl. = ; i oreda i sängen, på
marken osv. ;

da̲r lạ̀h‿de̲ o vèlta‿dom̲
o sòr̲e̲ (svurs) o levda‿
ki̲la ;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1940.

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1940.

vålta

vàlta, vàlta

vàlta‿si , våltra sig

(på marken)

Jfr ˣvaltra

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

välta v.

và̲lta se̲ (pret.)

'vältrade sig, rullade sig'

322:5

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd

M. Areskoug 1923. Exc.

vãltra

se *valtra

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

vãlva

vὼlda
pret.

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1940.

välvd

´vɷldor; pl. ˋvɷlda.

byggd i valvform; valvformig;

d̰e‿ vore‿ ´vɷlda l̰iasom‿ em‿ b´åga̱rɷ̱n. den‿ v̰a‿ ´vɷldor me‿ sté̱n (byggd av stenar, som bildade ett valv).

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1947

*vãmja

vèmja =

känna vãmjelse (i fysisk bemärkelse)

ja̲ re̲nt vèmja vèd̲, jag kände
fullkomlig vãmjelse vid det;
(M. f. 1873)

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

vẵmjas

Pres. sg. vä̀mjes
(känna moralisk l. fysisk
avsky för ngt)
ja- ré̲nt vä̀mjes - ved,
f̃or- da- smà̲gar ịte bra̲.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

vãmjelig

vèmalet (obest. n. sg.)

Ār. vèmjalad ds.
vèmjalat
fasansfullt, förskräckligt
da‿ḛ‿rént vèmalet, som
da‿ser‿rœlad ud.
da‿ḛ‿vèmjalat di mé.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

vǟmjelig

vèmele

hela vèmelea filed
denna vä̃njelija spriten;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1940.

vämjelig

$v\overset{2}{\dot{e}}\underline{m}eled$ $v\overset{2}{\dot{e}}\underline{m}eled$ $v\overset{2}{\dot{e}}\underline{m}elia$

vämjelig

Gladsax

№ 320.

$\overset{2}{\text{J}}$ärrestad

Malte Areskoug 1923.

vãmjelig

vèmalat (obest. n. sg.)

Ö.Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

vãnda

væ̀n̠ʃa ; -`da ; -t ;

dḛ måte (måste)
væna óm̠vmo̰d haím̠ad
P. L.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

vända

vèn̲|a, -̀da, -t;

pres. sg. -́or;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

vända de

v^{2}ena pω ^{2}ena

vända upp och ned på

dær ha vi jω r^{2}ivet a vent pω ^{2}ena .

Ö. Vemmerlöv № 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

vănda vb

$\text{v}\overset{2}{\text{e}}\underline{\text{n}}\text{a}$ $\text{v}\overset{1}{\text{e}}\underline{\text{n}}\text{or}$ $\text{v}\overset{2}{\text{e}}\underline{\text{n}}\text{de}$ $\text{v}\text{ẹ}\underline{\text{n}}\text{t}$

vănda

Gladsax № 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

Pet. vändas

vèndas

vi vèndas ihóp vi 'umgingos;
vi‿vèndas dær so‿miad,
vi umgingos så mycket där
(gingo ofta dit för att hälsa
på)

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vändas vb

v$\overset{2}{e}$n̲as v$\overset{2}{e}$n̲es v$\overset{2}{e}$n̲des ven̲ts

1) vända sig

2) vistas på besök

1) e̲n kan̲ jo̲ r$\overset{2}{ø}$̲ra a v$\overset{2}{e}$n̲as a d$\overset{2}{o}$̲na hon̲t̲ e̲n vel̲

2) han v$\overset{2}{e}$n̲des mø̲d tε d$\overset{2}{å}$r̲as

han̲ v$\overset{2}{e}$n̲des mø̲d dø̲r

№ 320.

Ö. Vemmerlöv Järrestad

Malte Areskoug 1923.

*vãnga

pres. sg. vǽŋor

hastigt (och vårdslöst?)
vãnda bladen i en bok;
han‿ vǽŋor o‿ rívor
a‿ bǿgan̄.

Nr 4380 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1947

vånja

vàŋa l. væ̀ŋa vaŋt

refl. vàŋa‿sḛ;

dṵ‿fa̰r‿vàŋa‿dḛ ved,
du får vånja dig vid det.
so‿væŋa‿dḛ‿dom‿tḛ,
så vånja de sig till.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

^{2}vẹ̈ya, ^{1}vẹ̈yor, ^{2}vạ̊nde, vạnt vãnja vb

vãnja

dẹ skω ^{2}vẹ̈ya dạm tẹd

№ 320.

Gladsax ^{2}Järrestad

Malte Areskoug 1923.

vănja 8.

^{2}veŋa ^{1}veŋor ^{2}vende vent

vănja

de skω ^{2}veŋa ^{1}mœjlen
^{2}ete ^{1}masetʃen

№ 320. Jarrestad

Gladsak

Malte Areskoug 1923.

x vänlighet

vànlhé̲den (best. sg.)

tak̲ for vànlhé̲den!

(K. f. 59)

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vänster

vìnstre (best. m. sg.)

den ~ hǽstan sḛr ṵd o va há̠lt
K. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Hugo Areskog 1932

Backemölla

vänster

vénstor

tjø̠̀ra te ‿ vénstor.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vänster

v'ɛnstor

vänster

№ 320.

Gladsax Järrestad

Malte Areskoug 1923.

vänster

vínstor

vanl. vénstor.
ga̰m. vínstor (vénstor), gå på vänstra sidan om tisteltången (om parhästar);
(K. L. 1862)

r 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

vänster

vínstor x) l. vénstor

x) Numera utdöd form.

---

hón ska gā- ti vínstor
(om den ena av parhästarn)

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

vănta

vànta, =, -̀ad;

pres. sg. -̀ar;

vḭ fa̰ vènta o. hàrva, ä. va̰r brýdad bø̰r. ø̀vergā́d, vi få° vănta ań hārva. t̰ui tjállossningen gå̄n över.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vãnta

vèntta, = , ∸ ad;

na̰r‿ de‿ brùsar ~‿
hàmena hø̱l, ha̰‿vr̰‿àna̱d
va̱r o vènta (se vidare u.
höl); Märk allitterationen!

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

vänta

vènta , =

vènta lì̲de gròn̲a !
vänta litet grand !

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

vǎnta v.

vǎnta (impar.)
'vǎntam'
„vǎnta te slågen har sjunged
rent ud ..."
s. 112

Nr 5183 Tomarp, Järrestads hd
Henrik Wrenér 1877. Exc.

vänta v. vãnta

I ordspråker:

Den väntar aldri forr längje, som väntar pă grăû hăr.

Wraner Skesn. o. Stäŭesl. s. 19

№ 319. Järrestads hd.

*vānten

86.

vénten

I uttr. va‿r‿vénten
(vid havandeskap om barn
som snart vāntas bli fött)
de‿ḛ‿vel‿r‿vénten.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1948.

ˣvănten

v$\overset{1}{\text{e}}$nten

de v$\overset{2}{\text{å}}$ra i v$\overset{1}{\text{e}}$nten : de voro väntade

Gladsax № 320. J$\overset{2}{\text{ä}}$rrestad

Malte Areskoug 1923.

vård
adj:

vært (obest. n. sg.)

tillrådligt

da‿ḛ‿ in̥ta vært o‿sa̰‿di‿tín, det är inte värt att säga det till honom.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vãrd

adj'.

væ̱r, væ̱rt, væ̱̀ra;

r 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

vă̱rd
adj.

vœ̱r, vœ̱rt, ˋ–a;

sá̱ mú̱d ẹ̰ h̯an ì̯n̥te vœ̱r;
de̯ ẹ̰ ì̯n̥te vœ̱rt o for-
sǿ̱cʒa;

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

vård a.

vɒ̱r vɒ̱rt v$\overset{2}{\text{ɒ̱}}$ra

vård

Gladsax № 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

värde

væ̱̀rda n.

han ‿ ha̰ ‿ i̥̍ta bω ‿ o ‿
fá̱ du, som ‿ dær ‿ i̥̍ta ḛ ‿
nωd ‿ vi̱dara ‿ væ̱̃̀rda ‿ ı̱.
(Betr. övers. se u. behov).

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vărk

va̲rtʒ, ´-an m.

`han ha̰ vá̲rtʒ i ténan.

da ha̰ lìn̲ad me vá̲rtʒen nu̲.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vărk

væ̱rtʒ, -´ en

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

värk

v̲ærtʒ

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

vȁrk

vœ̰rtʒ l. vœ̰rk

dḛ‿fa̰‿bœ‿vœ̰́rtʒ
o‿œ́rk̲ed sóm̲

M. f. 63
sòm̲a dḛ‿fa̰‿vœ̰́rtʒ
endá

Nr 4107 Ö. Vemmerlöv, Järrestads h
1949
Hugo Areskoug.

vărka

pres. sg. vǿ̲rtʒor;

de mø̀ɽ̲ar (molar) o ᴗ
vǿ̲rtʒor i ᴗ tǽn̲a.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vãrken

væ̱̀rʒan
(ett slagstygg)

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

ˣvåřken s.

²vå̱rtsen

verken (byg)

№ 320.

Gladsax

Järrestad

Malte Areskoug 1923.

vãrken

væ̱̀rtzan
(vãrkenstyg)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1941.

vãrken

vå̠rkan (böjda former ej belagda);
(en slags tyg)

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1940.

*värknufa

væ̱̀rknu̱ida fem.;

bronskula på boskap;

äv. brὼmsaknu̱ida;

(K. J. 1862)

r 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

*vãrknutemask

værknúdemårk· mask.; larv i bromskula;

(K. F. 1862)

r 4022 Stiby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1941.

vărld

vǽrden (best. sg.)

hær‿é at‿slíd‿i‿
værden (K. f. 59)

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

värld

vǽrden (best. sg.)

i. hèla vǽrden.

Nr 4618 Simris, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1950.

vǎrld, s.
/

vǽrd/an

Nr 313 B Simris, Järrestads hd
Per Larsson 1898. Exc.

vărld:

"Hela vărlden i en
pylseănne"
uttryck för stor oreda
och "forrbănne"

hè̱la vǽ̱rden i en pỳlsaéṉa.

Nr 6168 Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1960

värld

va̱rd, -´en;

han e rént aw sen vá̱rd, han är inte riktigt klok, ej riktigt normal.

Ö.Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

värld s.

væ̲rd r. ; (pl. saknas)

värld

Gladsax № 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

vãrld

væ̱rd, -ˊen

fó̰̱r ‿ i ‿ væ̱̇rden, fõrr i vãrlden

(K.f. 1849)

r 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

vărldslig

væ̀rsla (obest. pl.)

(som mest intresserar sig för denna vărlden, "materialistisk")

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vã̄rma

vb.

Pret.

vàrmde

(uppvã̄rma)

vr̰ vàrmda . ja

drìk̲abrǿ̲;

Nr 4618 Simris, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

vãrme

và̲rmɐ, ˋ-en

dø̰r‿ḛ‿li̲àval̲ bra̲
và̲rma‿i̲‿hd̲.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vãrme

vàrma, –̀ en mask.

vãrme; (K. J. 1849)

r 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

vǎrme
s.

Varme
vǎrme

Di kan va svårt nok
å håla varmen.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

vãrme

và̱rmǝ, ˋ-ǝn m.

di´ ha̰̱‿dra̰̱d‿và̱rmen
av‿á̱nen, det har dragit
vårmen ur ugnen;

4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1943

vãrme

vàrmḁ, –̀en ;

ăv. i konkret. betyd. om glöderna i ugnen ;

dǽ̱r ra̰ga‿dḛ‿ú̱d vàrman
dâr rakade de ut glö-derna
(ɔ: askhålet).

Nr 3929, Ö Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940

vărme

Varme =

eld = vàrme

Se ette varmen!

"Hitta hoffed smågar au di, som aldri ha varred i ed. Di smågar varme", sa Hemberg.

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1955.

värme

^{1}Varme = eld

(ej v$\overset{2}{ä}$rme)

Nr 6168 Simris Järrestads hd

Hilda Larsson 19 3.

vǎrme s.

v$\overset{2}{\underline{\text{å}}}$rme r.

vårme

Gladsax **№ 320.** Järrestad

Malte Areskoug 1923.

värmeledning

vàrmelé̲dning

Nytt ord & begrepp. J-s.

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

vaɛ̃pa v.

væ̀ɛp|a, -ór, ˋ-ta, -t

vãɛpa

hamen jésan skọla
væɛpa ɛpa i tʃǿ̱kad?

varfö̃ s̃kulle gãssen
vãɛpa inne i köhet?

M 1/93

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Wanda Hansson 1971

värpa

và̠rpa, -`ta, -t;

äv. jora‿ád̠ʒ;

húnsen dḛ‿kògla, dḛ‿vila‿vel‿và̠rpa.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vãrpa vb

^{2}vå̱rpa ^{1}vå̱rpor ^{2}vå̱rpte vå̱rpt

vãrpa

Rep.-Lån ?

Gladsax № 320. Jãrrestad

Malte Areskoug 1923.

vãrre

vár̲a

dén̲ han klỳʒʒʒar
vár̲a en da é̲, den
han jãmrar sig vãrre, ån
saken år vãrd.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vårre
superl.

varre

ˋdä" ä" varre ån du vorre...

S. 110

Nr 5183 Tomarp, Järrestads hd

vǎrre

Komp.

varre

“dä ä varre ån råi …“

s. 112

Nr 5183 Tomarp, Järrestads hd

Henrik Wranér 1887. Exc.

vãrre

vár̲a

hán̲ ḛ mỳ̲ed vár̲a,
han är mycket duktigare,

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

vãrre

va̍r̲t var̲st

vãrre, vãrst

Glabbak

№ 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

vărst

da‿ vǽrsta det vărsta.

... en kà̲ralá̲sa ti‿ o‿
for̲a‿ aw‿ bá̲ren ma o
for̲a‿ da‿ vǽrsta aw‿
Ká̲ren.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

värst

væ̠rst

best. m. sg. –́e;
" f. n. sg. –́a;
" pl. –́e;

hó̠ ḛ, vǽ̠rst?² vem är värst
(ɔ: duktigast);
de. va̰ den vǽ̠rste fla̠n (blåst),
de kò̠na và̠ra;

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vãrva

vàrvpa, = , –̀ ad;

vàrva, se, ta vãr omig;

pret. part. vàrvad;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1941.

vãsa

vè̱spa, -̀ta, -t;

pres. sg. -́or 1)

han‿ré̱sor‿sí̱ o‿vé̱sor
(om ormen);
(M. f. 1873)

1) trol. också °ˣve̱s, som ej belagts;

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

vãsa

vè̲ssa, ˋ-te, -t;

pres. sg. ˊ-or;

da‿vé̲sor o. fré̲sor,

det vãser och frãser;

1929.

1943

Õ. Nõbbelöv (Gislõvshammar)

ˣvãsen

vǽsen n.; pl. =;

apparat i vāvstol, som förbinder solven med tramporna. K.f. 75.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

*väsen

vá̠sen (genus?)

Enl. uppg. käppar i väv-stolen, som gingo från sidstödet upp till solo-skaften och ner till tramporna.

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940

våsen

s.

vásen n.

ovåsen, larm

vásen o alá.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1948.

ˣ vāsen s.

vɵ́sen

del av väv
mellan solokäpparna och
tramporna.

№ 320.

Gladsax

Järrestad

Malte Areskoug 1923.

×väsens förkläde

ˈvæsensförkla n.

med hjälp av "väsen" på vävstolen vävt förkläde

Jfr ×geväsen

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

vas̃ka

vèʒ̱a f.

y. vèska;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vässa

pret. part. véstor (om en plogbill).

vḛ- fa̰- ta̰- en- h- smé̱n o fa̰- en- véstor

Nr 4380 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1947

vässa

Pret.
vèsta

da‿ vesta‿ plò̲ga.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

vãssesten

vès̱asté̱n mask.

brynsten till lie;

syn. vèdjasté̱n (˚vãtjesten).

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

vảstan :

Văster, văstan-hi, văstan-vinj
văster, văstra siden, văstanvind

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1957.

* västanhalare

væ̀stanhálare
hård västlig vind

A.M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd
Hugo Areskog 1932

Backemölla

västantill

vèstanté̱

åt väster, västerut;

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

väster

véstor

ı‿véstor, i väster;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vãta
vb.

vè̲da

pres. sg. vé̲dor

han. vé̲dor ne̲r. sḛ ;

dḛ. vḛda. né̲r klǽ̲rna.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vãta

vb.

vè̲da

vḛda ‿ né̲r ‿ se

vãta ner sig;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

våta
v.

Vedor pres. védor

våter

Rajned vedor så en e snart iginnomma-blytt.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

văta v.

v²e̲da, v´e̲dor, v²e̲ta, ve̲t

văta

ha̲r de̲n ha̲r sta̲d a ve̲t ne̲r se̲ !

№ 320.

Gladsax

²Järrestad

Malte Areskoug 1923.

ˣvåteväder

vè̲devǽ̲r n.
fuktig, regnig väderlek
idǽ̲ so‿ḛ‿de‿vè̲de-
vǽ̲r.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

ˣvätig
adj.

v̲èdad (obest. n. sg.)
fuktig (om väderlek)
da‿ḛ‿so‿vè̲dad o‿
vót̲‿edà̲.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

× vãtjėsten

vèdjaste̱n mask.;

brynsten till lie;

syn. vès̱aste̱n;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

våtska

vèta f.

~~Bet.~~ fuktighet i jorden.

y. vèska;

di‿sior‿da‿holor‿vèskan i‿jåren (M. 7. 64).
dør‿e‿brá vèta i‿jåren.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vätska

vèska f.

fuktighet (t. ex. i marken);

dæ̰r̮ ḛ̱‿brá̱ vèska i má̱rkan,

där är bra fuktighet i jorden;

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

×vãtskig

vèy̠ed

fuktig (om jord)

já̠ren ḛ brá̠ vèy̠ed
nu̠ dær ha̰ ka̠med
rá̰jn. (... nu då det har
kommit regn).

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vãtskig

vãsched
= vått

5974:44

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

× våtskig

vàskad
adj:
fuktig (t. ex. om jorden);

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

ˣvåtsten

vestẹ́n, – –'en

brynsten til lè;

dṵ – fa̰r – tạ́ vestẹ́nen

o. vèṭa lẹn me.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vätteljus

vèt̲aju̲s pl. utr.

irrbloss på sanka marker;

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

ˣ vätteljus

vèl̲aju̲̇s utr., pl =;

orthoceratit, till formen erinrande om ett ljus;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

vèd̲z̲a l. vèt̲a; *v̲ä̲t̲t̲j̲a̲

sup. vet̲

pres. sg. vét̲or;

han sta̰r o. vét̲or

le̲n. dṵ fa̰r. tá̲

vesté̲nen o. vèt̲a le̲n ma.

vässa (bryna) lie

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

×vãttja

ˈvȧdʒa — —

bryna lien

(K. F. 1862)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

× vã̈ttja

vėdja
bryna en lie

1929.
Ö. Nöbbelöv (Gislövshammar) 1943

ˣvăttja vb

vĕ²dja

văssa

vĕ²dja knı̆¹ven

№ 320.

Gladsax

Järrestad

Malte Areskoug 1923.

× vättja v.

v$\overset{2}{\breve{e}}$ʒʒa v$\overset{1}{\breve{e}}$ʒʒor v$\overset{2}{\underline{å}}$tɛ v$\underline{a}$t

våssa

Ö. Vemmerlöf Järrestad

№ 320.

Malte Areskoug 1923.

ˣvãttja

vèdja (bõjda former ej belagda); bryna. vássa (en lie)

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

×vättja

vèdja
brygna liè

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

ˣvåttjesten

vàdjestén m.

brynsten till lie.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

×vãttjesten

vàdʒastén mask.;

brynsten till lìe;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

ˣvättjesten

vèg̲este̲n

brynsten för lie

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

vãv

væ̲v, –´en

vãvstol

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

vãv

vɷ̱v ; -´en

ja̰ skɷla vȍrpa (varpa)
ḛn ræ̀tʒ̱a ti -´en

K. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Hugo Areskog 1932

Baskemölla

vāv s.

vå̲v r. pl.² -a

vâv

Gladsax

№ 320.

Järrestad

Malte Areskoug 1923.

vav̄

vɛ̱v s.

vå̃vstol

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

vãv

væ̠v, -´ln, -`a

1. vãv
2. vãvstol

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

väva

væ̠̀va , væ̠̀vda , væ̠̀vad

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vãva

vœ̱̀vfa   vɑ̱   vœ̱̀ved

pl. vɑ̱̀lɐ

pres. sg. -ór ;

" pl. = ;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

vāva, v.

vo ; pret.

5974:41

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

vá̉va
forts.

Pret. pl.

vὼ̠a

dḛ ‿ vὼ̠a ti̠t

M. f. 63

1950 Nr 4107 Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug.

văva

vø̀vla   vɷ   vø̀vəl

pl. vɷ̀l

pres. sg. ́-or; de kɷ̀rda sèla, spɷ̀ʒe sela o vɷ̀l sèle;

" pl. = ; sɷ́nt vɷ̀l ‿ de sèle‿ sådant vävde de själva. hum sad mest pɷ låwtəd o vɷ́ hon satt för det mesta på loftet o vävde.

da vɷ́s, det vävdes;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

väva

vȯ̱̀va ; -ór ; vȯ̱̀ , ; vȯ̱̀vad
pl. = ; pl. vȯ̱li

M. M. m. fl.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd
Hugo Areskog 1932

Baskemölla

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

v̲ä̲v̲a̲

væ̱̀va, væ̱̀vda

dḛ - væ̰̀vda - fì̱na
sà̱kor.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

Pret. vāva

vø̱̀va

pl. vὼ̱ɫ

dá̱ sωda‿ vɹ‿ o‿ vὼ̱ɫ.

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

×vãvesa

sb.

væ̀vesor (obest. pl.)

vãverska, kvinna som väver

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

vav̆nad

vø̱̀vnad, ̀- -en

slet̠ ~ "slät" vav̆nad;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

vävpiga

væ̱̀vepí̱a f.

piga på (större) gård, som huvudsakligen sysslade med vävning. (ɔ: hum v vǭ́)

M. J. 63

Nr 4107 Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug.

1950

vävsked

vø̰vʒé̱ , pl. ~ ʒé̱r :

Nr 4380 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1947

vaṽsked

vœ̰vɧé̱, - -´n, - -´r;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

vävsked

vɵwʒé̠, -n, -r, -rna

Nr 319 Ö.Tomarp, Järresta s L
Henrik Wranér

Nr 319 Ö.Tomarp Järresta s L
Henrik Wranér

Wr

văvsked

vœ̰vʃe̠´, – –´n;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

vävsked

vœvʃé̠ n.

vävsked

Gladsax № 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

ˣvãvskotta

v̰ævskǻt̰a, pl. – –´or fem.

vãvskyttel

(K. f. 1849)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

våra

vỳsa, vỳste, vyst.

pres. sg. -ór;
" pl. = ;

formerna vỳza inf., výzor pres. sg. hörda var sin gång av K. J. 59. Med tonlöst s torde dessa former vara belagda ett tjugotal gånger hos M. J. 64.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

văxa

vỳ̠sa, -̀te, -t

Pres. sg. -́or

vy̰sa ‿ ó̠p, văxa upp

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

vāra

vỳsa, -`ta, -t;

pres. sg. -or;
" pl. = ;

de kona, styggom vysa rént rhór, de kunna stundom våra alldeles sammen.

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

vā̆ka

vỳsa

Nr 6168 Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1960

vǎka v.

^{2}vy̲sa, ^{1}vy̲sor, ^{2}vy̲ste, vy̲st.

vǎka

Gladsax

№ 320.

Jä^{2}rrestad

Malte Areskoug 1923.

vāxa
forts.

dar‿ výzoa so
fàrled ma‿bréz
(ogräs) o‿gréz. K.J.59.

... èbla, som‿výsa orlta‿
skàwana.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

vãxa

vỳ̠sfa, ˋ-ta, -t;

pres. sg. ´-or;
" pl. = ;

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

vāxa

vỳ̲sa, vỳ̲sta, vy̲st

pres. 3. pl. vỳ̲sa

Nr 3349 Stiby, Järrestads hd

Birgit Mårtensson 1938

vysa, v. ´2 växa

= vaxa

ja ritar au rektia blommor,
som vysa ude

Wranér, Gårafolk
5.57.

№ 538.

Järrestads hd.

våka

vy̍sa, -̀ta, -t;

pres. sg. -́ok;
" pl. = ;

slo̲n (slån) dḛ vy̍sa
po tjz̀örnabóska;

4179 Ö. Tomarp.

Nr 4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1943

vätel

vèkslor obest. pl.

= vá̲sen på vävstol.

Se ×vā̲sen;

dæ̃r ẽ vèkslor pa-

vé̲ven.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1948

växla vb.

v²ĕs̠la, v²ĕs̠lar, v²ĕs̠la, v²ĕs̠lad

växla

Gladsax № 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

vässla v. vātla

"Ja, vässla mi den, du! sa Per Thorsen om böjschnappen. Der fick du, Ola!

Wrauer Smesn. o. Stättesl. s. 42

№ 319. Järrestads hd.

v͜årt

vý̠stan (best. sg.)

han ͜ ḛ ͜ klí̠n te ͜ vý̠stan.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

växvärk

vy̍savø̍rtʒ

en slags värk, som drabbade ungdom i uppväxtåldern;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

vårdi

vördig

vördig

Ö. Vemmerlöv № 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

vört

vørt, ´-ed
(vid brygd)

ált rhǿda kala. dẽ-
for- vǿrted, so laga
dẽ- brø̀jda.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

võrt

vort (genus?)

(K. f. 1862)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

vört

væ̱rt, (ˊ-ud ²)

den första och bästa avtappningen vid brygd;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

vört s.

vø̱rt

vört

dɛ fá̱sta da̱r bø̱ na̱r dɛ̱ brö̱²jdɛ drɛ²ʃ̱ʃ̱a va̱ vø̱rt

Gladsax

Järrestad

№ 320.

Malte Areskoug 1923.

vört

ve̱rt; -´ed

i betyd. 'vört' på svagdricka; d.v.s. de fasta partiklar som flyta upp till ytan.

M. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd
Hugo Areskog 1932

Baskemölla

vö̃rtbrö̃d

væ̲̍rtabrǿ̲ n.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

yla, v.

yla, =
= gnālla, om dålig folk sång.

5974:42

Nr 6168. Simris, Järrestads **hd**
Hilda Larsson 1954. **Exc.**

ympa

ìmpa, =
(ympa träd)

ìmpađa (pret. part. obest. pl.)

de‿hada‿tré, som‿ṽora‿ìmpađa.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

ympa

ùmppa, = , –̀ ad

(ympa fruktträd)

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

ympa

ìmpa; = ; -̀ad

K.M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Hugo Areskog 1932

Baskemölla

yngre

úŋra

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

× ynka

ỳŋtʒa
enstaka

no̥n ỳŋtʒa goŋ
någon enstaka ḡång;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

*ynka, adj.

ynkja yŋ̀tja
= enstaka

5974:42

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

+ ynka
adj.

ỳgtja

enstaka, enda.

a̲ ja non ỳgtja, sa̲ stàʃ̲en
om spø̀l̲emén̲onna.

(ordstäv).

Nr 6809. Simris, Järrestads hd
I. Ingers. 1957.

Ynkja = ynka v.

beklaga någon

el. sig själv

ỳŋtʃa

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson. 1957.

ynka

Ynkja, ynkjas vă ỳŋtja i
tycka synd om ỳŋtjas va

En kan väl inte lă vara
å ynkjas vă den stackalen.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1959.

ynkjelryggj s.　　　× ynkelrygg

" Åh, du ä en redi ynkjelryggj!

Wraner Stuesn. o. Stäaasl. s. 8

№ 319.　Järrestads hd.

^{2}yŋ̱tʃelèd

ynklig

ömkligt

Glasdal

№ 320.

Järrestad

Malte Areskoug 1923.

ynklig

ynkjelet (n.)

'ynkligt'

"rent för ynkjelet ..."

s. 112

Nr 5183 Tomarp, Järrestads hd

Henrik Wraner 1887. Exc.

yr

yr ; pl. -̀a ;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

yr

ør̲d ør̲t ^{2}ør̲da

yr

№ 320.

Gladsax

Järrestad

Malte Areskoug 1923.

* yrd

ørd (obest. m. f. sg.)
–̀a (" pl.)

yr
dṵ bø̣r (blir) bà̰ra ~,
om dṵ̃ ska a̰ga karusæl̲
K. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

yrke

ỳrtʒ|ke, ˋ-ed; utr.

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

yrkesman

ùrtzesmán m.

hantverkare

(ɔ: sme, smitzare, målare

etc.).

Nr 4380 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1947

yrkesman

ỳrtȥesmán̲ mask.;

hantverkare,.

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

Yrvidde = × yrvete

yrvighet, tanklöshet

Göra ngt i yrvidde = utan att tänka, utan beräkning

yrvéda .

distraktion

ja for óp rént i yrvéda .

Jfr i orvéden i Gärds hd. Isl. órviti:

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson. 1957.

ˣysla

ỳ̲sla si̲

ta itu med ngt (efter vila), gripa sig an arbetet igen;

dṵ _ fa̰r _ ỳ̲sla _ di̱ ṵd_ bét̲or, du får raska på lite bättre.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

* ysla

ỳsla, =, -ˋad,

refl. ỳsla‿si, börja röra på sig (efter vila)

nú få̃r‿dũ‿ỳsla‿di o̊ ga‿i‿bė̀dorna, nu måste du rycka upp dig och gå ut på betfältet (för att arbeta där)

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

ˣysla vb

²ysla se

rycka upp sig och göra sig nyttig; bringa en sak närmare sin fullbordan

du far ²ysla di led

di ²sköla ²ysla si sa de ²kåne ble nød aw led

Gladsax № 320. J.

Malte Areskoug 1923.

*ysle

ỳsle, ˋ-en

aska efter bränd halm.

so‿byʒ‿dær‿jo‿ỳsla

i‿ánan.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

ˣysle

ýsla (mask.?)

aska av bränd halm;
(K. J. 1849)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

ˣysle

ỳsla s.

aska efter bränd halm;

da byggs ỳsla aw ed

(M. J. 1873)

Ö.Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

ˣyta
vb.

ˣ ỳ̱gza

i förb. y̱gza ‿ té̱ , lägga till (pengar), utgöra (vad som fattas).

já̱ fitz̧ ‿ y̱gza ‿ té̱.

(Kont. av ˣỳ̱da o. ø̱̀gza̱?) M. S. 64.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

×yta
vb.

ỳ̱da — —

utgöra, betala (?)

(K. f. 1862)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

x yte

Yde = nytta

E jorra yde forr si'

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1956.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× yte

Yde

nytta, skäl

Enn fåi minsann nock gjora yde fåir föan.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1958.

ytterläkte

ùtorlöjte n.

(på takstol)

dær̃ vã ògalöjte for

o hòla spàrana, man

dẽ spẽdza ùtorlöjte

pa.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1948.

ytterst

ù̱dast

da glí̱sor (skimrar) ~

A. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Backemölla Hugo Areskog 1932

yta

ỳsk, -̀en

da ͜skola ͜hògas ma͜
en͜ ỳsk;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

-yxa

ùsfe, ˋ-en, ˋ-or, ˋ-orna;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

yxa

Ysse
yxa

Ja får sliva yssen.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

y̲ra

ỳ̲sta, -̀en, -̀or, -̀orna

há̲r ha̰̲ ‿ dṵ ‿ lá̲t ỳ̲sen.

pa̲g?

[Meddel. från Gladsax ỳ̲sa]

Nr 3929 O. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 194

yxa

uìs̲k, ˋ-en, ˋ-or;

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

yxa

ùsfh; -̀en; -̀or

vr fã̰ nok slì̠va (slipa)
-̀en ld fost
A. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

yka

ỳska, -̀an

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

ytegg

ỳ̲saḱd̲z, –̀ – –́an

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

yxeskaft

ỳs̲askáwt, n.

han jà̲ra ad ỳs̲askáwt.

Nr 6342. Stiby, Järrest. hd
B. Lindström. 1938.

å
sb.

a ; –̀a , –̀ana .

opp ‿ i ‿ ȧana , uppe i
åarna .

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

å
s–

a. f. μ. àa

Nr 319 Ö.Tomarp. Järrestads hd
Henrik Wranér

Wr

å
sb.

a, -n

tét ve‿brón, dær‿
án gar‿ǿvor.
dǽr jek‿án for ud.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

å s.

a̲n

'ån'

"..na̲r han kom̲ tʒ á̲n..."

322:5

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd

M. Areskoug 1923. Exc.

å
sb.

a̲, -n

n̰erh‿ vh-á̲n

M. f. 60.

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

/å, s.

a̲n, best.

Nr 318 B Simris, Järrestads hd

Per Larsson 1898. Exc.

åder

à̱rfa, -an

han‿ sk̰ar‿ h̰asom‿
h̰úl pa‿ à̱ran.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

åderbråck

àdorbràg n.

M. f. 63

1950 Nr 4107 Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug.

× åderjärn

àrejárn ntr.;

apparat som användes vid åderlåtning;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

åderlåta

àrelǽ

pret. part. àrelán, pl. àrelána;
äv. àreléd;
nú fã‿dẽ‿ja‿ȯ̀te lãw o‿
àrelǽ dom. dẽ‿brũgte‿fã‿
o‿bø̃‿àrelána.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

åderlåta

à̱rulá̱

à̱rulá̱n (pret. part.)

(K. J. 1849)

já̱ ha̰‿tí̱t bø̰d‿à̱rulá̱n
jag har ofta blivit åderlåten;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1941.

årelä v. 'åderläta'

Åderlåta

"Jo, ja sto ju ude vä gäred i middes å så kom barnamorskan förbi, å så snacka hun om å han va dö, å Prosten hadde varred der, å så derna vidare, för humm hade bled kallader did, för han ville ble ärelän –

Wraner skuesn. o. stättesl. s. 64

Järrestads hd.

№ 319.

×åderlåtsjärn

à̠rela̠sjǿ̠rned (best. n. sg.)

apparat med vilken man slog åder (vid åderlåtning).

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

åka v.

à̲ga, á̲gor, à̲gte, a̲gt

e ká̲l u̲de o á̲gor?
är Karl ute och åker?

Kf 30

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Wanda Hansson 1970
Gislöv

åka

à̱ga, à̱ǧta

a̱ga ‿ íŋ̱, bärga in
hö, klöver l. säd.
dḛ ‿ a̱ǧta ‿ iŋ ‿ sǽ̱.

Nr 4389 Vållby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

ˏåka, v.

ὼ̱ga, pret.

Nr 318 B Simris, Järrestads hd
Per Larsson 1898. Exc.

åka, v.

og; pret.

5974:27

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

åka

à̠g|a , à̠ğka , a̠ğt ;

pres. sg. ´-or ;

1. åka, färdas i vagn; itr.
2. a̠ga mǿ̠gʒ, köra gödsel;
3. a̠ga ı́ŋ, inbärga hö l. säd;
 nár skω̠n ı a̠ga ı́ŋ? när skall ni köra in (klövern). a̠ga ıŋ rá̠l, köra

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

åka v.

^{2}åga; ^{1}ågor; og eller ^{2}ågte; agt

åka

Gladsax №. 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

åka in

Aga inj a̠ga ɛ́ŋ̠
kŏra in săden

Blĭ ed tårre-vår sko vi
aga inj i maren.

Nr 6342. Stiby, Järrest. hd
B. Lindström, 1958.

åkanna s.

ákana f.; pl. ákanor

gul näckros

№ 320.

Gladsax Järrestad

Malte Areskoug 1923.

åkant s.

á̰ká̰nten

'åkanten'

322:5

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd

M. Areskoug 1923. Exc.

åkbräda

à̱gebræ̱̀dfa, ˋ– – ˊan, ˋ– – ˊor;
pl.
(bräda på vilken körsvennen sitter)

(Sk. f. 1849)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1941.

åkdyna

ågedyna f.

(i vagn)

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

åkdyna

ågedÿnna; pl. ` – –:or;

dyna till vagnssäte;

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

* åkefjöl

à̱gefjé̱l ; ` - - ´ en ; ` - - ´ a
åkbrãda, sittbrãde vid åkning

` - - ´ en jetʒ mí̱t a̱w.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

åker s.

á̲gor, ´-an; à̲gra, `-na

Kf 30

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Wanda Hansson 1970 **Gislöv**

åker

á̲gor ; pl. à̲gra , à̲grana ; m.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

åker

á̲gor, ´-n, à̲gra, à̲grana

Stiby

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

åken

Agrana à̱grana
åkrarna

Säen sto grann pr agrana.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

åker s.

^{1}ågor m. pl. ^{2}ågra

best. f. sg. ^{1}ågoren; best. f. pl. ^{2}ågrana

åker

dær va har ^{1}ågor sa hå^{2}de
han set namn

№ 320.

Gladsax

Järrestad

Malte Areskoug 1923.

åker s.

à̲grana (best. pl.)

'åkrarna'

322:4

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd

M. Areskoug 1923. Exc.

*åkerhöna

a̰gorhǿ̱na
Marie nyckelpiga
(hört av barn)

Senare leden ej genuin!
J. J.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd
Baskemölla Hugo Areskog 1932

åkerhöna

a̰gorhúin̲/a, --´an, --´or

1) rapphöna

2) marie nyckelpiga

(m f. 1868)

flý, flý ~! i ma̲ŕen bø̰rled, gránt vø̲r, flyg. flyg. nyckelpiga, i morgon blir det vackert väder (sades til en nyckelpiga, som saú sej på handen)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

åkerhöna

Agra-hýnna
nyckelpiga

Dār flö en agrahynna!

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

× åkerhöna

Agerhynnæ =
myckel'piga
Ager-agerhynnæ
fly' fly' ŭndre opp i
kongens sāte

ej fullt genuint;
se nästa belägg.

a̲gorhýn̲a

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1956.

åkerhöna

a̰gorhún̲sa ; pl. – – ˊor ; f.

nyckelpiga ;

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

Nr 6168 Simris Järrestads hd.
Hilda Larsson 1960

× åkerhöna

a̲gorhýn̲a el. a̲gorhýn̲a

Maria nyckelpiga

Ramsa:

á̲gor – a̲gorhýn̲a
fly̲ ǿ̲stor, fly̲ véstor
fly̲ højt óp̲ i kóŋ̲ens sèd̲a.

Brantevik, Simris sn, Järrestads hd

åkerhöns

a̲gorhúns (n. pl.)

rapphöns

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

1. *åkerhõns

à̱gorhuins

l. a̰gorhúin̲s

pl. och koll. rapphõns

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Backemölla Hugo Areskog 1932

2. *åkerhöns

a̰gorhúns

Marie nyckelpiga

K.M. m. fl.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Hugo Areskog 1932

Baskemõlla

åkerkål

agorkál

Sinapis arvensis (åkersenap)

dæ̰r‿ḛ‿so‿min‿agorkál‿u‿sǽn‿u‿ár.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

× åkerkål

a̲gorká̲l, -en

Nr 319 Ö.Tomarp. Järrestads hd

Henrik Wranér

Wr

åkerkål, s.

Agrkǻl

åkersenap

Dä vyser mest agrkål
å gres-rod.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

åkerkål

agorkål

åkersenap och snarlika ogräsarter;

1929.

Ö. Nöbbelöv (Gislövshammar)

1943

åkerkål

agorkål

åkersenap (Sinapis arvensis).

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

åksäte

àgasáda n.

(i vagn)

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

åksäte

à̠gesá̠dke, ̀- - ́ad, =;

(vagnssâk)

(K.f. 1849)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

åksäte

àgasada ntr.

vagnssäte

(m.f. 1862)

4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1943

åkvagn

à̲gevɵ́jn m

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

ål

a̲l, -´an, -´a

sná̲rt borja‿dẽ‿tã‿á̲l,
snart börja de fånga ål.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

ål

ål, -´en, -`a m.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ål

a̲l, -en, -̀a, -̀ana (kollektivt: a̲l);

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 194

1. ål

al, -´en, -`a, -`ana;

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

2.*ål

a̲l

i förb. ligza‿i‿á̲l, ligga i träde (nu föråldrat men känt av äldre personer)

de ligzor‿i‿á̲l, det ligger i träde; Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

ål

a̲l, -´an, -`a, -`ana

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

× ålaklick

Ålæklickj=
manėl

(Brantevik).

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1956.

ˣålamörkt

å̲lamört (obest. n. sg.)

da - ḛ - å̲lamört

(uttrycket användes, då man vill ange, att kvällsmörkret under sensommaren blivit så djupt, att man kan börja ålfisket i havet).

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

*ålasvabba, s.

ålkusa

= fånglake

5974:43

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

ålbod

àlabö ; pl. ` – – ´ ar ;

skjul som användes vid ålfiske som uppehållsplats för fiskarna, som förvaringsplats för redskapen o.d.

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

ålder

ál̲or (böjda former ej belagda)

han‿ḛ‿ jɑ̰‿ pɑ‿ mí̱n ál̲or.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

ålderman

òldormán m.

(i byalag)

Rspr-påverkad form.

Jfr álorman enl. P. Larsson
i Ing. o Jär. 1897.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

ålfiskare

å̀lafiskara m.; pl. =

Fiskaren Edvin
Ivesson, f. 1889.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

ˣålfålad

alfélad l. alféla 1)

trädesåker;

de ligzor i alfélad.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

1) Formen hörd flera ggr.

ålhåmma

a̲lahǿmma; ` - - ´ an; ` - - ´ or

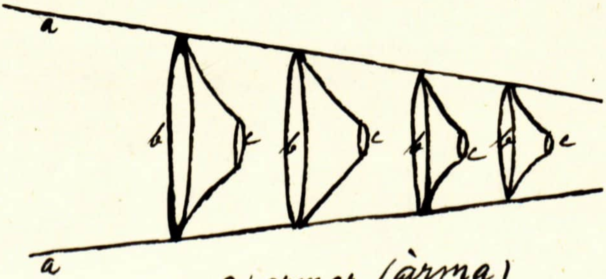

a) armar (à̲rma)
b) *håmmebygel (hòm̲ebøjl)
c) *masklycke (møzlüʒʒa) A. M.

Backemölla

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålhåmma

à̲lahǻm̲pa, ` - - ´an, ` - - ´or ;
fem.

ålryssja ;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1940.

ålhämmeplats

à̲lahom̲meplá̲san (best. sg.)

den plats utanför fiskarstugan, där ålryssjorna hängas upp till torkning;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1940.

* ålklick

àlaklitʒ

enl. uppgift cirkelrunda slem- eller växtbildningar i havsytan, vilka troddes utgöra ålyngel.

M. M. m. fl.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Hugo Areskog 1932

Backemölla

ållon

àlen ; pl. =

K.M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Hugo Areskog 1932

Baskemölla

ålrem

àlarúm; pl. -̀ - -́or;

rem av ålskinn;

spec. om det band av ål-skinn, som förenar slagans tvenne delar;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

ålskinn

á̱lʃiŋ̱, –́ –́ ud

da va̰ rhǻva̱bǻʒa̱d ma á̱lʃiŋ̱i

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1940.

ålskinn

àlaʃiŋ nt.

(m. f. 1868)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

ålskinnsgrimma

ålȝiŋsgrimpa f. ´- -´or; (grimma av ålskinn).

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1947

ålskinnsgrimma

ålʃiŋsgrimor
(obest. pl.)

(till hästar)

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ålskinnshålla

á̲lzryshíl̲a f.

det band, som förenar
slagans båda delar;
äs. simpler híl̲a
(sch. hålla sb.)

Ö.Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

ålslem

à̠laslí̠m ; ` - - ´ ad

enl. uppg. slem av ål

M. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

ålsump

à̲lasómp, ̀- - ́en, ̀- - ́a

med hål försedd träkista för förvaring av levande ål

A. M.

№ 2627:1 Gladsax, Järrestads hd

Hugo Areskog 1932

Backemölla

ålsump

à̱lasɷ́mp, –̀ – –́ en

kista med runda lufthål för förvaring av levande ål,

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

*ålsvabba

å̀lasvábor (pl.)
uppgavs betyda tånglake;
synonym: kùsor;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1940.

* ålsätter

ålasǽtor ; -̀ - -́ - ed

fångstplats för ål, ett visst utrymme av stranden, utanför vilket vederbörande innehavare av 'sätteret' har rätt att bedriva ålfiske.

A. M. m. fl.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla

Hugo Areskog 1932

× ålsätter

à̲lasét̲or, ˋ- ˊ- -ed ntr.;

plats vid kusten, utanför vilken ålgarn utsättas;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

ånga

ò̠ŋ|a , pl. ‐or;

hæ̃r‿ẽ‿en‿rǽ̠h dǿnst,

ñæ̃r‿dæ̃r‿stã̠r‿ò̠ŋor o̠p

aw‿jǿ̠ran.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

ångkvarn

oŋkvárnen (best. sg.)

(I Simrishamn fanns en ångkvarn).

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

ångplau s. 'ångplog'

ångplog

År som va så ja de hade ångplau på landbrugs möded.

Wraner Skuesn. o. ställesl. s. 62

Järrestads hd.

№ 319.

ˌångra v.

So˟ ˌankra, v.

år

a̲r, ´-ed, =, ´-en;

om ‿ á̲red, om året;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

år

a̱r, ´-ad, =, ´-an;

de va̱ i mina pà̱ga a̱r (sic) det var i mina pojkår (m. f. 1868)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

år, i uttr. så te års år

dana å stackeda så te års

Wranér, Gårafolk

s. 1.

Järrestads hd.

№ 528

år s.n.

år (pl.) år

"i många år"

S. 119

Nr 5183 Tomarp, Järrestads hd

Henrik Wranér 1887 Exc.

år

ar n. ; pl. = ;

hum‿jitʒ‿po‿krìgʒa
e‿ȁta ar.
förte krȍnor for‿
et‿ár.

Nr 4618 Simris, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

ˈår s.
/

a̲r

Nr 318 B Simris, Järrestads hd
Per Larsson 1898. Exc.

år

a̲r, ´-ad, =, ´-an;

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

år

a̲r n.; pl. =;

han‿fular‿á̲r.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

år s. n

a̠r

'annus'

"men sa va̠ʼd et á̠r sam-"

322 : 3

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd

M. Areskoug 1923. Exc.

åra

àror (obest. pl.)

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

åra

à̲r/a, -̀an, -̀or, -̀orna

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Backemölla

Hugo Areskog 1932

årder

or, ´-ed, =, ´-en;

de drìve ma ór.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

Se fig. u. ×årderås.

årder

oꝛ, ´-ed, =, ´-en

de drive me oꝛ, de
körde jorden med årder.

1929.

(Gislövshammar) Ö. Nöbbelöv 1943

årder

or n.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

årder

or̲, ´-ed, =, ´-en;

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

årder

or̲; -'ed; =;

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Hugo Areskog 1932

Baskemölla

årderbill

orbíl̲, - -´len;

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

×årderbläje

orblǿ̱ja m.

om kilar på en̄ årder, med vilkas hjälp billens läge o.d. kan regleras;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

ˣårderknagg

orknågan (best. sg.)

handtag i årder, fäst i den s.k. bagskåran;

Se fig. u. ˣårderås .

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

årderkãrra

ortʒár̲a f.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

ˣårderstärt

orstårt
årderstyre

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

ˣårderstärt

orstǽ̲rta (obest. pl.)

"handtag" på årder; snarast kanske de tacklor, vilkas övre ändar tjänstgöra som handtag;

Jfr ˣplogstärt, och stärt 1.

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

×årdersula

orsúlla, –́an f.

nästan lodrätt gående stolpe i årder, förenande årderåsen med årdervisen.

Se fig. u. ×årderås.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

× årdervise

orvízan (best. sg.)

den del av årdret, på vilken billen fästes.

Jfr simplex vise.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

× årdervise

orví̲ske, - ´en

den del av årdret, på vilken billen sitter fästad;

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

× årderås

orás, -´an; m.

årderstång, den nästan horisontellt gående stången i en årder

a) orás

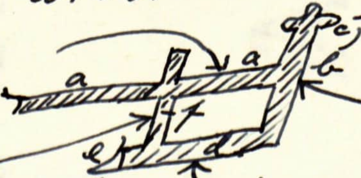

c) örknág

b) bagskár

f) orsúla

e) fol

d) vise

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

*årdra

òr̲|a ; =; -̀ad

dḛ ora o̰p pantóflo̲r =

de plõjde upp potatis med årder. M. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemõlla Hugo Areskog 1932

×åre

à̱ra (böjd form av a̱r)

I nür. va i. à̱ra ma,
vara årsbarn med

han ḛ. i. à̱ra ma. máj̱.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

årkläpp

à̱rklǽp̱, --´an

ribbor, fastspikade på en åra, för att förebygga dennas nötning vid rodd.

A. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Backemölla

Hugo Areskog 1932

årsmål

årsmálen (best. sg.)

årsmån, åring, grödans beskaffenhet för året;

de e olídza stor årsmálen;

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

årsunge

årsöŋa m.

under året född husdjursunge.

da e vel en
årsöŋa ?

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

*årsunge

ársåŋa

egentl. ´unge född under året; i uttr. som: jā ǟ íŋen ~, jag ār ingen duvunge, ´jag ār hel åren kommen;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

årtal

àratál, ˋ- - ˊed

vr̃ ẽ fùda po såma ~

K. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Hugo Areskog 1932

Baskemölla

ås

a̲s, ´-en

del av plog;
(den vågrätt gående stång, i vilken svängeln (hammeln) fästes)

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

åstad

ostá K. 7. 59.

Āv. 2stá.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

åstad

ostá̱

lóŋt ostá̱, långt åstad

Nr 4618 Simris, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

åstad

rocka åstá

= ge sig iväg.

5974:30

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

åstad

ostá

M-f. 63

1950 Nr 4107 Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Hugo [illegible]

åt

prep., adv.

od } ; svagtr. od, ođ;
õd̲ }

lozs o̰d långs åt.

han‿stḁ̰‿o‿trù̲ca‿ođ‿me.

han‿hǿ̲dor (höter)

ód̲‿vos̲. da‿ḛ‿ré̲nt an‿
fjä̲̀nty tr‿o‿bæ̰ra‿sḛ‿ód̲.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

åt

adv. prep.

od̲

lozs od̲ laũgs;
bæra sι̰ ód̲ bāra
sĩg åt;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

åt

adv.

od

I förb. lóɣs ód lãɣs åt.

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

__åt__
prep.
(forb.)

so ‿ lìsta ‿ han ‿ se ner ‿ od ‿ vájen, så listade han sig ner åt vägen.

M. f. 63

1950.

Nr 4107 Ö. Vemmerlöv, Järrestads h

Hugo Areskoug

åt

od̲; svagtryck od;

dḛ - gr̲ìna - od̲ - ed̲, de skratta åt det;

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

åt

prep.

od (svagtr.)

d̰ær ‿ va̰ ‿ hø̱̀lor loŋs‿
od‿ hè̱la stràk̠an.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

åt prep.
adv.

åd

"hadd der går åd dej..."

s. 111

Nr 5183 Tomarp, Järrestads hd
Henrik Wigander 1937. Exc

åt

o̱d l. od̲; svagtr. od

de̱ ha vḁ̣ jȯlpeds o̱d
dẽ hă vãl hjãlpts ōt;

(M. f. 1868)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

åtminstone adv.

se missingst

ˣåtra, v.

åtra si

= ändra, ångra sig

5974:43.

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

åtskild

ód̲ʒilda (obest. pl.)

dḛ‿ sɷ̀d̲a lḛd‿ ód̲ʒilda;

Ö. Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

åtta

à̲ta

i à̲ta da̲ i åtta dager.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

åtta

àta

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

åtta

àta

haim- jitz- po- krigtza
i- àta ar;

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

åtta

à̲ta

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Backemölle

Hugo Areskog 1932

$^{2}\underline{a}$ta

åtta

åtta

Gladsax

№ 320.

Järrestad

Malte Areskoug 1923.

åtting s.

²åtęŋ r.; pl -a

åtting

(½ fjärding)

Glodsal **№ 320.** Fjärrestad

Malte Areskoug 1923.

åtta

òt̲a

en- ga̲ú, òt̲a lỳk̲or,
en sju åtta beteshagar.
(På landsbyggden ə̲̀ta).

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ål̅l̅a
sotsn.

à̲ta

322:1

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd

M. Areskoug 1923. Exc.

ˣåtting

à̱tiŋ

1/8 mantal;

han- há̱- vel en- à̱tiŋ;

Jfr åūondedel .

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

åtling

òt̠liŋ, òt̠liŋen

1/8 mantal; (M f. 1868)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

åttio

ˈat̠etı

han va̰ ǿ̱vor ~, nar
han dǿ̱,.

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

áteh

åttio

åttio

Gladsax **№ 320.** Järrestad

Malte Areskoug 1923.

åttioett

otuít̲

otuít̲ a̲r

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

åttiotre

o̱tatitré̱

ȍ̱tatitré̱ a̱r

M. f. 63

Accent 2

Nr 4107 Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug

1950

åttondedel

àtendél

1/8 mantal

han‿ha̰‿et‿stàla
po‿en‿àtendél.

Jfr ×åting

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1948.

ˣăcka

ètʒa f.

kŏ́rsla, skjuts.

kan‿dṵ‿ta̰‿du‿pá̱ (åtaga dig) o‿tʒ̰øra‿en‿ètʒa‿for‿vos̱?

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

ăcka
s.

Ăckja àtja
åktur, körsel.

Han kŏrde många ăckjor

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

x ăcka
s.

Ǎckja, ǎckjn   ètja, -on.
tur, resa

Han agte många ǎckjn om dan.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1957.

×ăcka

ètša, ̀-an, ̀-or;

kȫrsla, transport

tšø̀ra ètšor t. stån;

№ 4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1943

ˣācka, s.

ãckja

= resa, transport, körsel.

5974:44

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1934. Exc.

ācka, s.

āckja = körsel, transport

me mongen gjorr Hans Massen ãckjorna.

talesätt. 5974:25

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1934. Exc.

ˣācka, v.

ăckja åsta

= ge sig iväg.

5974:44

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1934. Exc.

ˣãcka, v

ˌeckja

= resa

eckja av = ge sig av.

5974:7

et̲j̲a á̲v

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1934. Exc.

×ãcka

ètʒ|a, -̀an, -̀or; f.

kŏrsla, skjuts

en ètʒa ti staʃónen;

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

ˣādelig

ādelia

= mångfald

så många ādelia gånger.

5-974:44.

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1954. Exc.

åga

à̱ja, -ˊde, -t;

pres. sg. -ˊor;

vara skyldig (om pengar);

du̱ á̱jor, me e̱n krω̱na;

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

ãga

àjja, -ˋde, -t;

pres. sg. -ór;

vara skyldig, häfta i skuld;

han ájor me femtan krònor, han är skyldig mig femton kronor.

Nr 4028 Stiby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1941.

āga
v.

Ejȧ = æ̀j̲ȧ
häfta i skuld

Hum ejer slajtaren toll riksdaler

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd

Birgit Lindström 1956.

eja v. 'vara skyldig'

ăga

æ̱̀ja

"Ja ejer en inggenlîngg," sa Bo.

Wranér Slûesm. o. Stättasl. s. 48

Järrestads hd.

№ 319

ãja v.

eger (pres.), „äger'

„får en man som eger nåd..."

s. 123

Rspr-form, Läs-uttal. 1-1

Nr 5183 Tomarp, Järrestads hd

Henrik Wranér 1887. Exc.

ăga

ɛ̀jja, ˈ-de, -t;

pres. sg. -ór;

vara ngn ngt skyldig (om pengar)

han ɛ́jor me tol krɑ̀nor;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

ˈãga, s.

æ̀jor, pl.

Nr 318 B Simris, Järrestads hd
Per Larsson 1898. Exc.

äga

Ejer (någon) = vara skyldig ngn

pres. ǽjor

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson. 1957.

āga I
v.

Äjor - är skyldig
jag ajor dom så och så mycket
el. de aja mi, hon æjde mi

æ̱̀ja el. à̱ja. pres. sg. ǽ̱jor el.
á̱jor, pl. æ̱̀ja el. à̱ja.

Nr 6168 Simris Järrestads hd.

Hild. Larsson 1930

ăga II

Åte mig, jag åte'n:
var mig skyldig,
jag var honom skyldig

pret. à̠te (fda. aatte)

jà à̠te-n

Nr 6168 Simris Järrestads hd.

Hilda Larsson 1960

ãga

à̲jja ; -`de ; -t

pres. sg. -´or ; vara skyldig

" pl. = ; hum ájor me̲ fæ̀mtan krò̲nor̄.

M. M.

№ 2627:1 Gladsax, Järrestads hd

Hugo Areskog 1932

Baskemölla

ägare

è̠dzara m.; pl. = ;

H. J. 59.

Man hade väntat à̠jare. Formen è̠dzare torde vara uppl. formen egare inlånad med gud-substitution. J–s.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

ä̃gg

ędʒ, ´ed, =, ´en.

du̯ fa̰r ga̰ u̯d i
hùnsariḁden o sé, om
dæ̃r é nɯna ędʒ.
en snẽs ´ędʒ l. et tʒyv
(tʒyr) ´ędʒ, en tjog ägg.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946.

ägg

æg̲ʒ, ´-æd, =, ´-æn;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

ägg s. n.

äggl (pl.), äggl, edʒ

"Som en skulle gå på äggl…"

s. 124

Nr 5183 Tomarp, Järrestads hd

Henrik Wranér 1887. Exc.

ä̃gg

hégz, ´-ed, =, ´-en;

et égz, di´ kona de jo ịnte ta i flåben, ett ägg, det kunna de ju inte ta i munnen (om råttorna).

№ 4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1943

ãgg

ägg, -́ad, =, -́en;

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

ãgg

æd̲ʒ ; -´ɐd ; = ; -´ɐn

ḛn snl̲s ~ , ɐ̄ ḡög ä̃gg ;
lædʒa ǽd̲ʒ

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Backemölla _ Hugo Areskog 1932

ägg

eg n. ; pl =

ja skola hå et tzyo eg.

(Landsbygden allm).

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940

ägghandlare

ègzahánlara mask.

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

äggkaka s.

ä̀dʒ̠aká̠ga

322:1

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd

M. Areskoug 1923. Exc.

äggkaka

èg̲ʒaká̲ga fem.

(pannkaka);

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

* äggplomma

æ̀g̲ʒaplòm̲|a; ` - - ´an; ` - - ´or

äggula

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Backomölla Hugo Areskog 1932

×ãggplumma

ɛ̀g̲g̲ʒaplǿm̲pa, ` – – ´an; ` – – ´or
f.

ãggula

Ö.Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

ˣ ãggplumma

àg̲ʒaplóm̲a fem.

ãggula (K. f. 1849)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

äggskal

è̠dzaská̠l, ˋ- -ˊan, ˋ- -ˊa,

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

ä̃ggskal

èg̲g̲zaskå̠l ; pl. ` - - ´ a ;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

×āla, v.

de ālar o krivar (= kryper) = vimla

5974:6

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1934. Exc.

ăldre

álra

me̱d álra mycket āldre
K. J. 59.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

äldre

élra

ḛn bø̰r jå̰ élra ,

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

äldre

álra

haum‿ va̰‿ álra

an‿ já̱.

Nr 4618 Simris, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

äldst

ælst m. f. 65

en aw di ‿ǽlsta , en av de ǟldsta ;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

äldst

elst ;

best. m. sg. ´–e
" f. n. sg. ´–a
best. pl. ´–e

já̠ ę̃‿den‿´–a hæ̠r
jag är den äldsta här
(yttrandet fånt av Kir'uns)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

äldst

ælst

best. m. sg. dan‿ ǽlsta.

jág e‿ vel ‿ dan‿
ǽlsta (yttrandet fällt
av en man).

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

*ãlling

àl̲iŋ, ˋ--en, ˋ--a, ˋ--ana;

ankunge

àl̲iŋana dḛ rù̲ska. dom̲,
ankungarna de ruska på
sig (för att få bort vattnet
från kroppen);

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

*älling

èl̲iŋ, ˋ--en, ˋ--a, ˋ--ana;

ankunge;

gak‿ud‿o‿tóp for‿
èl̲iŋana! gå ut och
stäng dörren för (skjulet med)
ankungarna!

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

ālling

Ăllinj
ankunge

Di ha fraj ånkor å frettan ăllinja.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd

Birgit Lindström 1956.

ålta

àlta, àlte

knåda deg (vid bak)

v̰i ‿ àlten hìm̲a̲, vi
knådade den hemma.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

*ãlta
s.

ìlta f.

lervãlling, sõrja;

du‿stá̲r i‿é̲n ìlta, det
står i en enda sõrja (t. ex.
om uppblõtta vãgar);

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

ålta

å̀lta, å̀lta, ålt;

(knåda deg);

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

× ²ălta vb

²ålta, ¹åltor, ²ålta, ålt

murra, grăla

sa sad han a ²ålta am ²hæta ¹hørma
(smågrălade om det här)

№ 320.

Gladsax Malte Areskoug 1923. ²Järrestad

ãlta

èltta, èlte, elt

pres. sg. -ór

knåda (om deg, smör)

de‿va̰‿ en‿sá̰g de‿skola‿ èltas, det var klart att det skulle ãltas;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

ălta
v.

pres. ăltor .
i bet. "muttrar"

Hum barra gai å ăltor i et.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

ălta vb

²ėl̠ta , ¹ėl̠tor , ²ėl̠ta , ėl̠t

knåda deg.

böka eller trampa upp jorden.

nu̠ bår̠ja de̠ a ²ėl̠ta (krẹ̠ʒʒen)

(trampa ner klövern, som är avbetad, på grund av det regniga vädret)

²Ö. Tommarp

№ 320.

Malte Areskoug 1923.

Järrestad

ˣältkar s.

²e̱ltekà̱r n.

grälsjuk person

du̱ e̱ eṯ ²e̱ltekà̱r

№ 320.

Gladsax Järrestad

Malte Areskoug 1923.

* ǎlvastråket

èlvastrǫ́gad (best. sg.)

i uttr. kǫma‿i‿èlvastrǫ́gad ungefär: bli livlig och uppspelt;

Jfr. Svenska Landsmål XIV s. 64 ff.

4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1943

×ãlvastråket

èlvaströged

I uttr. koma i ~ (uppgavs betyda 'vara argsint och tvär').

du_ha_komed i_~.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

ˣä̃lvastråket

èlvastrω̱ged (jfr dock Sv. Landsmål XIV s. 64)

i uttr. kωma i‿~, riktigt komma i arbetstagen, arbeta undan mycket raskt;

du̱ ska vǫ̊‿ǫ̊te re̱nt kωma‿i‿èlvastrω̱ged? du skall väl inte alldeles komma i ˣälvastråket? — Samma betydelse från Smedstorps Ingelstads hd;

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

× ãlvastråket

àlvastrǫged

i uttr. kǫma ~ i ~ àlvastrǫged, bli ivrig och uppsluppen

hann ha kǫmad ~ i ~ ~ ;

Jfr. Sv. landsmål XIV s. 64 f., 78.

1929. 1943

Ö. Nöbbelöv (Gislövshammar), Järr.

×āmja, v.

āmjȧ
= orka
āmjȧ me
= orka med, viljȧ ha. 5974:44

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

*ãmn

æ̲n (obest. m. f. sg.)
æ̲nt (" n. sg.)
fadd, smaklös
den ḛ for-ǽ̲n i smá̲gen

K. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

ˣ ãmn

æ̲n, æ̲nt

fadd i smaken (på grund av bristande tillsats av kryddor, i synnerhet salt);

æ̲nt ḭ ˈsma̲gen;

for ‿ ˊæ̲nt för ˣãmnt;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

ämne

èmne, -ed, pl. =, -nen

skolämne

àl̮a di ándre èmnenen

S. Ingers

Simrishamn, Järr. hd.

ãn adj

a̲n

fadd, osalt

sò̲pan e a̲n, dṵ får
sà̲lta na lid mé̲r

K f 30

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Wanda Hansson 1970 Gislöv

än

ɛn

mì̠a vár̠a ɛn, da̯ é̠,
mycket värre än det är;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

× ā̃n
adj.

Ăn (med långt ā)
för lite saltad

Såppan smågar lid ăn.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

ån adv.
konj.

ån

"då" å" varre ån …"

s. 110

Nr 5183 Tomarp, Järrestads hd

Henrik Wranér 1877. Exc.

ãn

en

huem‿ va̰‿ ábre en‿

já̲.

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

/ån

an

Nr 313 B Simris, Järrestads hd

Per Larsson 1898. Exc.

× ă̲n

Å̃ut = smaklö̃st adj.
om ex. osaltad mat men
ock smaklö̃st i annan
betydelse

a̲ut

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1956.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

än

konj.

en

de byȝȝ hél̲or bét̲or en –
slím̲or, det blev snarare
bättre än sämre;

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

ˣãn a.

ɑ̲n ɑ̲nt ²ɑ̲na

ãcklig, osaltad

e̲n ɑ̲n smɑ̲g

№ 320.

Gladsax Järrestad

Malte Areskoug 1923.

*ãn

æ̲n, æ̲nt

fadd i smaken på grund av bristande tillsats av kryddor;

en æ̲n sma̲g;

dḛ sma̰ga – ǽ̲nt (adv.);

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

*æ̃n

adj.

æn, -ænt;

fadd i smaken, smaklös på gr. av bristande saltning (om kött);

Ö.Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

ān
konj.

en

ho̰n va̰ glà̲ara va
máj en va mó̲ran,
hon tyckte bāre om mij
ān om moden.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

ända

adv.

ìn̲a

han‿gnà̲ƶar i‿svá̲ren,
so‿han‿bi̲dor ín̲a n̲er
i‿já̲ren.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

ända
adv.

èn̲a

kré̲dʒan gyʒa ‿ èn̲a ‿ né̲r
te ‿ ʃǿ̲n, kreaturen gingo ända
ner till sjön (havet);

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

ˏañda

àn̲a

Nr 318 B Simris, Järrestads hd

Per Larsson 1898. Exc.

ända adv.

èn̠a

“èn̠a tʒ̜ sɷ̠́lən ʃʒ̠tʃ̜ ó̠p..”

322:4

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd

M. Areskoug 1923. Exc.

ända

æ̀n̲a

adv.

han fulda má æ̀n̲a ti stá̲n

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

*ändaförklämd

ènaforklaimd
ängslig, som hyser överdrivna farhågor.

Är. ènaklaimd.

№ 4389 Vallby, Jätrestads hd
H. Areskoug 1946

ˣãndaklãmd

èn̲aklémd

ängslig, som ej vet ut eller in.

han‿ḛ‿so‿èn̲aklémd,
för‿han‿kan‿in̥te fa̲,
som‿han‿vil‿há̲.

Av. èn̲aforklémd.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

ännaklämd 'rädd'　　　āndaklåmd

Förste găng va ja så ännaklämd, să ja măl͞le ta en liden tår brännevin mä mi i lomman.

Wraner Sl͞esn. o. Stăl͞lesl. s. 32

№ 319.　　**Järrestads hd.**

ăndaklămd

Ănna-klămd
bekymrad

Di va hinst, håi han ser
ănnaklămd ud!

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ˣāndaklānd

ãnnaklānd

= angelãgen

5974:44

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

,ăndaklănd

²ênaklêmdor

angelägen (föraktligt) att få ett visst arbete i uppdrag

Gladsax № 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

ˣändas

èn̲as

ānda, i förb. med ne̲r;

èn̲as ne̲r ti hálsen

m. f. 70

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

×ändas
adv.

ènas
ända, så långt som

ènas ti ʃìliŋa ,
ända till Skillinge.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

*ãndavãnd

ãmmavãnd

= omvãnd, upp och nervãnd.

5974:44.

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1934. Exc.

ånde

ènka, -̀en, -̀a, -̀ana m.
den sø̇da o. den sü̇ra ènen
po légzen (se u. lek).
dær e lozt te
ènen (ɔ: tii ånden av
fåltet). dær e en
tjyrstága i hár èna kona-
de bega dom ("klara sig");
hỳrde de te den sø̇da ènen.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

ănde

Ănne   àn̲ɐ

ănde

Di fo en ănne mä förskräckjelse. (Talesätt)

dɪ to̲ en àn̲ɐ mɐ foɹskrǽt̲ʃɐlsɐ .

Nr 6342. Stiby, Järrest. hd

B. Lindström. 1958.

ãnde

èn̲|e, -̀en, -̀a, -̀ana;

ãv. podex;

4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1943

ānde, s.

ve gōr(e)ls ānne
= så långt man kan komma
el. vid gaveln.

5974:40

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

ãnde

èn̲ə, -̀en, -̀a, -̀ana

-̀ana nø̰ə. ù̥tə rhø̍v̲;

ãv. podex;

nú svo̲̍r əd vəst ĩ bàgǰə -̀a nu svär det visst i båda ãndarna.

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1940.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ände s.

$\overset{2}{\text{å}}\underline{\text{n}}\text{e}$ m.; pl. $\overset{2}{\text{å}}\underline{\text{n}}\text{a}$

ända, stump

den $\overset{2}{\text{å}}\underline{\text{n}}\text{en}$ $\text{ha}\underline{\text{n}}$ $\text{sa}\underline{\text{d}}$ $\text{da}\underline{\text{r}}$

$\underline{\text{i}}$ $\text{m}\overset{2}{\text{å}}\underline{\text{r}}\text{es}$ (repändan)

№ 320.

Gladsax Malte Areskoug 1923. Järrestad

ãnde

ànk, -̀en, -̀a, -̀ana

äv. podee;

han t̲ìta i hi̲ń ån̲en

han tittade i den andra ãndan.

O. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

^{2}ånad

ˣăndig

hăftigt

dɛ ^{1}kωmor sa ^{2}ånad pa

Gladsax № 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

*ändigt
adv.

èn̲ad
brådstörtat, hastigt.
han. kám̲ so. èn̲ad sy̲.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

× ãndigt

àn̲ad

adv.

hastigt, brådstörtat, oförmodat;

han kom so‿àn̲ad pro‿mi̲.

Nr 3929. Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd.

Hugo Áreskoug 1940.

× āndigt

āmned

= hastigt

5974:44

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1934. Exc.

*ãndigt

èn̲ed

adv.

hastigt, oförmodat;

de‿kóm̲ so èn̲ed;

han‿kom‿so‿èn̲ed óm̲e̲

han kom so hastigt över mig;

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

^{2}ändkant

è$\underline{n}$ak$\underline{\acute{a}}$nt, \`- - ´an, \`- - ´or;
(på ēn åkerfãlt)

4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1943

ändra

ènrſa, = , –̀ad

l. ènrá̠ etc.

hum ènrá̠r se̠, hon ändrar sig (om en klocka)

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

ändå

endá̲n l. endá̲;

de‿vá̲‿ja̲ endá̲n,

so‿ de‿jítz̰.

m̰‿há̲‿ja̲ so‿ me̲d ḭ‿konen‿

ùnga̯œ̲r, ḭ‿ḛn‿ìte endá̲

nò̊jda.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

āndå

tid ˌendån
litet till .

5974:22

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1934. Exc.

ändå

endá̲

sòm̲a dḛ - fa̰ - vǽ̰rtʒ
endá̲

M. f. 63

Nr 4107 Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug.

1949

ˌãndaᵒ

endán

ytterligare

de e pályst en sǿnda endán

Gladsax № 320. Järrestad

Malte Areskoug 1933.

ändå
forts.

endá̲n

(ytterligare)

dæ̰r‿ va̰̲ é̲t frù̲entìm̲or
endá̲n, som‿ skole‿
fùlja‿ na i tʒòrtʒe.
(vid kyrktagning)

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1948.

×ändån

endán

ändå, likväl

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

ˣãndån

endá̱n

ytterligare

é̱n goŋ. endá̱n

en gång till, ytterligare en gång.

Nr 4022 Stiby, Järnestads hd

Hugo Areskoug 1941.

* ăndån

endá̱n

1) ăndå, i alla fall
2) ytterligare, till

de jífz endá̱n (1) —
hade ja fa̱t ét brud
~ øvor mi, so hade ja
būt dor̃ (omkommit̃)(2);

Nr 3929 O. Nöbbelöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1940

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

× ǟndån

adv.

endán

ǟndå, dock

M. J. 63

Nr 4107 Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug.

1950

ˇ˜ändån

ịdą́n

ˏändå̊ˈ

″ja̠ vel ìnta ha̠̍d ịdą́n..″

322:4

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd

M. Areskoug 1923. Exc.

äng

æŋ, -́en, -̀a

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

äng

aŋ, -́en, -̀a

en masa áŋ, en stor areal äng.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

ãng

a̲ŋ, -́en, -̀a, -̀ana;

kré̲dʒan kωna-gá̲
lø̲̀sa ḭ- à̲ŋana;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

ängabollan

Ån~~g~~jabolla el. bullerurta

Smörbolle (Trollius)

bωl̲orú̲rta pl. -or

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1955.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× ängabollar

pl. änjabolla (æ̀ŋ̱abóḻa)

växtn. = Trollius europaeus.

6168. Simris. Järrestads hd
Hilda Larsson 1955.

×ängadrog

ȁŋadrá̱v n.

ängsremsa, (lång)smal äng;

dør‿ẽ‿ud‿lózt ȁŋãdrá̱v.

Nr 4380 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1947

×ãngadrag

àŋadrá̠v n.

ãngsremsa, genomfluten av en băck;

dær‿ẽ‿et ~ ijín̲om áŋan

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1948.

Å̌ngra = hö̌ttmark × ångra s.

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1955.

* ãngrer

ˈæŋror (pl.)

en slags små, om räkor erinrande djur, som stundom påträffas i "fiskens"¹) gap;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads h

Hugo Areskoug 1940.

¹) Trol. torskens

+āngror, pl.

,engror
= mask (fluglarver)

5974:7

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1934. Exc.

änka

æ̀ŋȶʒʃa, ˋ-an, ˋ-or f.

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

ånka

à̰ŋkan (best. fem. sg.)

M. f. 63

Nr 4107 Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

1950 **Hugo Areskoug.**

änka

àŋtʒa f.

hum‿va̰‿àŋtʒa

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ãnka

æ̀ŋȝʒʃa, ˋ-an fem.;

hæm‿ha‿vared‿æ̀ŋȝʒa
i ‿ mòʒ̠a a̠r;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

änka s.

²œ̲̊ŋtša f. i pl. ²–or

änka

№ 320.

Ö. Tommarp Järrestad

Malte Areskoug 1923.

ãnkelek

æ̀ŋtʒəl̲e̍ꝺʒ, ̀– – ˈen;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

änkeleken

ä̀ŋkal̲égan

en friluftslek: sista paret ut.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

ãnkeman

æ̀ŋtʒamán̲, –̀ – –́ en;

(ãnkling)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

äntling.

à̠ŋkliŋ m. (sic)

M. J. 63

Nr 4107 Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

1950

Hugo Areskoug.

ännu

inú̠

hæ̠r - e̠ - ja̠ - åspatre̠

inú̠.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

ännu

unú

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

änna adv.

se äv. inna

ännu
adv.

unú

u f 99

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Wanda Hansson 1970 - Gislöv

ãnnu

enú

vi͂‿ha͂‿ìte sét‿en‿enú
vi ha inte sett honom än;

e͂‿han‿ìte kòman‿enú
är han inte kommen än:

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

ănnu

Inú
ănnu

Ragnar ed inu?

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1957.

ånna

osv.

inna

„... inte rektet bra inna ...“

s. 118

Nr 5183 Tomarp, **Järrestads hd**

Henrik Wranér 1887. Exc.

ạma obd.

ima

"han står der å smaddrar
ime ..."

s. 122

Nr 5133 Tomarp, Järrestads hd
Henrik Wranér 1887. Exc.

ãnnu

innú̱

han lǿ̱vor (lever) innú̱;

ḛ han ì̥ta kòm̱en‿innú̱?

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

ˈ
v̲nb̲l̲

ǎnnu

ãnnu

№ 320.

Gladsax

Järrestad

Malte Areskoug 1923.

añskoñt

anzúnt

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

änskönt

enʃúnt

4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1943

ãnskõnt

anʒúnt

anʒúnt, om ja̰ ha̰ hø̱rt,
ad, kwmor, ja̰, ì̥ta
rhú̱, ad   ãven om jäj
har hõrt det, kommer
jäg inte ihåj det.

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

änskönt

enʒúnt

... enʒunt ‿ ǹ̥ta dḛ arbé̲ta

M. f. 63

... enʒáint han ‿ ḛ ‿ ǹ̥ta gàm̲al M. f. 63

Nr 4107 Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

1949

Hugo Areskoug.

*änt
adv.

ænt
fan (i smaken på grund av otillräcklig saltning)

de‿ små̀gar so‿ ǽnt.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

äntan
konj.

entan – ella
'varken – eller'

s. 123

Nr 5133 Tomarp, Järrestads hd
Henrik Wranér 1887. Exc.

¹entans

ˣ ãntans

vare sig

- a ²ente små²gte ¹entans

vat ¹ela tart.

№ 320.

Järrestad

Gladsax

Malte Areskoug 1923.

entans

+ ãntans

e.- ella, i neg. sats 'varken .. eller'

.. husaren hant inte sia entans bu ella bä, förrän han va udanom porten ..

Wraner Stuesn. o. Ställasl. s. 54

№ 319. Järrestads hd.

entans + äntans

= varken

ja å då visst inte att dom, som villa slå stort på, entans på ett vis ella ett annett

Wranér, Gårafolk s. 6.

№ 538. Järrestads hd.

* ãnter

èntor (pl.)

sagor, påhittade berättelser;

dikta. èntor o. histó̲rior;

(K. J. 1862)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

äpple

èbla, -̀ed, =, -̀an; n.

èblen ḛ‿bø̰‿snạ́rt mø̱̀da (mogna).

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

a͂pple

èbla, -̀ed, =, -̀en

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads h

Hugo Areskoug 1940.

äpple

èble, -̀ed, =, -̀en;

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

äpple

æ̀b̠la, -̀ad, =, -̀an

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

äpple

àbla, ˋ-ed, =, ˋ-en;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

ăpple

Ăbble/d

ăpplet

Ăbbled faller ente långt
ifrå tréed.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

äble s. äpple

e̲ble ?

d. èb̲le ?

Men se, dä ha'n J, fördä J vorren så galna ette äble förr i verlden.

Wraner Sluesn- o. Ställasl. s. 47

№ 319. Järrestads hd.

äpple s.

èblk, `-ed ; = , `-en

Mf 32

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Wanda Hansson 1970 Gislöv

äppleblomma

èblablɑ́m̲or
(obest. pl.)

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

*äppleskrabba

`æb̲laskráb̲a; pl. `- -´or

äppelkart; de oätliga delarna av ett äpple (kärnhuset)

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

*äppleskrabba

èblaskráb̲a, pl. ̀– – ́or;

kärnhus av äpple;

äv. simplex skråb̲a;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

× äppleskrabba

èblaskràbba, pl. – – –or

äpplekart, dåligt äpple;
äv. kärnhus i äpple, de ej ätbara delarna av ett äpple;
äv. simpla skràbba,

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

+ äppleskrabba

èblaskrá̲bba, ̀- - ́an, ̀- - ́or, f.
dåligt äpple;

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

äppleträd

èblatré̠, –̀ – –́d;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

äppleträd

èblatré̲ ntr. ; pl. = ;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

ăppletrād

èblatrẹ̱, ˋ- - ˈd, =, ˋ- - ˈn;

snẹ̱ èblatrẹ̱́n! beskär ăppletrāden!

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

²eblatrè n.

ăppoletrăd

äppleträd

№ 320.

Gladsax

Järrestad

Malte Areskoug 1923.

ā̃rende

æ̀ranfa, –ˈ–ad

dɯ̃- fa̰r- ìnta gläìma
æ̀ranad;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

ārende

En ȧran
endast därför

Ja gickj did en ǎran.
I v. Sk.: i de è̱na è̱ranad

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

äranne s.

ärende

När han hade sat sil͡l äranne å fåd en kopp,
så frågle Bo Tuassen 'en, hadd han ville ha i lön.

Wraner Sl̂uesn. o. Stäl͡lesl. s. 55

№ 319. **Järrestads hd.**

ärende s.

²ø̲rành n.

ärende

ja̲ ¹kɷ̲́mor e̲ns ²ø̲ranh :

jag kommer enkom därför

№ 320.

Ö. Vemmerlöv

Järrestad

Malte Areskoug 1923.

ãrende

æ̲̀ranfa; ˋ- -ad; =;

a̰ sḭ té̲, om ḭ ha̰n
nɷd æ̲̀rana ti stá̲n !

M.M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Hugo Areskog 1932

Baskemölla

ärg

ærj ; best. form ej belagd.

(på kopparkärl o.d.)

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Hugo Areskog 1932

Baskemölla

ärga

pres. sg. æ̀rjar

överdrages med ärg.

han (kopperen) æ̀rjar.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

ārga

àrja, = ,-̀ad

bilda årg (itr.) (om kopparkärl o.d.)

grẏdan àrjar;

4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1943

x ărgig

æ̀rjador
(om koppar)

kòparĕn x) han . ḛ . æ̀rjador

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

x) Riksspråksform.

a̲rn r.

ˊãril s.

ãril

№ 320.

Ö. Vemmerlöv Järrestad

Malte Areskoug 1923.

årja

àrja , ārdu

plöja med årder ;

vi - fa - àrja jǻren .

pres. sg. árjor ;

han - tjør - o - árjor jǻren.

arja - nér sǽ , mylla ner
såd med årder.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

årja

— òrda, ort;

(plöja med årder)

(K. f. 1849)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

ãr̲ja v.

^{2}ar̲ja ^{1}ar̲jor ^{2}ar̲de ar̲t

ãrja

Ö. Tommarp

№ 320.

Järrestad

Malte Areskoug 1923.

ˣ ārja
v.

æ̀rja, à̠rda, a̠rt

plöja med ården.

Nr 319 Ö.Tomarp, Järrestads hd
Henrik Wranér

Wr 1826

ärja

pret. à̲rde ; sup. a̲rt
plöja med årder

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Hugo Areskog 1932

Baskemölla

× ãrja

æ̀rja, òrda, ort;

plõja med årder;

æ̀rja træ̀dan, plõja med årder på trãdesåkern;

Ö.Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

ärja

æ̀rja , æ̀rda

plöja med årder

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

ärja

àrja , à̱rda , arjt 1)

plöja med årder

äv. drì̱va dre̱v drìv̱ed

i samma betyd.

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads h

Hugo Areskoug 1940.

1) hörd en gång

årjeårder

àrjaór̲ n.

årder aŭ plöja med;

dø̰r ḛ ut àrjaór̲
fu o àrja ma.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

ˏãrla s.

^{2}årla f.; pl. ^{2}-or

ãrla

№ 320.

Gladsax

Järrestad

Malte Areskoug 1923.

ˊärlig

^{2}årli ^{2}årlad ^{2}årlià

ärlig

Gladsax № 320. ^{1}Järrestad

Malte Areskoug 1923.

ãrm

æ̲rm, ´-en, `-or, `-orna;

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

ˣãrmlin

æ̀rmli̱n, ̀- ́- an

å̃rmlinning

(M. J. 1873)

Ö.Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

ˣ ãrn

ærn, -´en

botten i bakugn

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

×ãrn

ærn, -´en;

botten i bakugn;

(K.J. 1862)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

× ån

Å̃rnen = ugnsplattan
Å̃rnabrö̃ = bröd, som sättes på plattan utan underlägg

a̠rn, -´an

à̠rnabrọ́

Nr 6168 Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1962

ãrna

æ̲̀rn/a, =
(ãmna)

han‿ æ̲̀rnar‿ si ti‿o‿
rḛsa‿ bórt.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

ãrr

ar, -ˈed, =;

Nr 4380 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1947

ārr

ar̲, ´-ad, =;

4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1943

ˈãrr s.

ar̲ n

ãrr

№ 320.

Gladsax Järrestad

Malte Areskoug 1923.

ārr

ar̲ n.; pl. =;

d̰ær‿ bø̰‿ et‿ ár̲
etor‿ dí sá̲red.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

ărta

æ̱̀rtta, ˋ-on, ˋ-or f.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1948.

ärta

a̠̍rtfa, -̀an, -̀or, -̀orna;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

ãrta

æ̀rta, –̀an, –̀or, –̀·orna f.

4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1943

ărta

æ̱̀rtta, -̀an, -̀or, -̀orna;

æ̰rtor ‿ o ‿ fléš̱ ;

høg̱a ‿ æ̱̀rtor ;

sa̰ ‿ æ̀rtor .

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

ˣärtbälg

æ̱̀rtabéḻa (obest. pl.)

ärtbaljor, ärtskidor;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

ˣ ãrtbälg

æ̀rtabèlja, -̀ - -́ ana pl.

ãrtbaljor, ãrtskidor;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads

Hugo Areskoug 1940.

ărtland

æ̱̀rtaláṉ, ̀– – ́ ed;

dæ̰r ‿ ḛ ‿ gluìṯa ˋ‿
æ̱̀rtaláṉad o ‿ ploḵa ‿
æ̱̀rtabéḻa (ārtskidor).

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

ˣãrtsåd

æ̀rtasǿ̠ n.

ãrtsoppa;

han‿va̰‿dὼkta tu‿a

kωn̠a‿ḛda‿æ̀rtasǿ̠;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

ãrtvång

æ̀rtavóŋ

ärtåker.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

årtasö × ārt-soð

= årtsoppa

de å rena bönorna --- ja
öser hvarken årtasö ella
kaffevickjeslabb i dom

Wranér, Gårafolk
s. 111

№ 538. Järrestads hd.

ãrva

sup.
a̰rvt

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

årva

a̲rvt forts.

han- ha̰- á̲rvt
mè̲d, dǽ̲rfor̲ ha̰-
han- dø̀ktad, ma-
páŋa o- gǿ̲s.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1947

ãrva

àrv/a, -̀de, -t

sǫ̰́nen ḛ jω è̱na te
o àrva, sonen ãr ju
ensam til att ãrva;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1941.

årva v.

^{2}år̲va ^{1}år̲vor ^{2}år̲vde ar̲vt

ãrva

Ö. Tommarp № 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

ärade s. 'begravning'　　　　× ärede

"Ja villa der kan ingjen sia om mej å ja ha varred på rus hvarken på ärade ella kristnagille ella når ja ha varred te markads.

Wraner Sl̄ue sn. o. Stättesl. s. 74

Järrestads hd.

№ 319

*ăska

æ̠̀ʃa; -̀an; -̀or

skrin

-̀an va̰ fó̠l ma má̠d

M.M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla

Hugo Areskog 1932

×ăska

èʃka, -ˋan, -ˋor;

skrin, ask;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads

Hugo Areskoug 1940.

× āska
s.

Å̌ssja =
matlåda, matkorg
som fiskáre hade
med till sjö̌s
(nyt liknande unica)

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1955.

˟ăska s.

²ĕſa f. pl. ²–or

ask för smör, kött o.dyl.

№ 320.

Ö. Vemmerlöv Järrestad

Malte Areskoug 1923.

åssja

ὼ̱ʃʃa, -an

m. f. 65.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

as̃ja

eʒ

en. éʒ

M. f. 60.

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

ässj-kvast

^{2}e̲ʃekà̲st

ässje-kvast: säckvär buntad kring en järnkäpp; man doppar den i vatten och fuktar därmed kolen i ässjan.

№ 320.

Järrestad

Ö. Tommarp Malte Areskoug 1923.

ãta

è̱da , a̱d , è̱dad
pl. à̱da

pres. sg. ´-or ; imper. sg. e̱d ;
" pl. = ; " pl. è̱dań ;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1940.

× ăta
s.

Edan
maten

Har du röit ihop edan ti hynsen?

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

ãta

è̱da, a̱d / à̱da, è̱dad

pres. sg. ´-or;
" pl =;

imper. sg. e̱d
" pl. è̱dan¹)

so fa̰ du sàla è̱dād (ãta det); é̱te mat! ät dig
éd i nu mat, ät er mätt nu mätt!

¹) Form som höfligt tilltal till en person.

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

× ăta
s.

Edan è̱da, -an
maken

Gå ud må grisa- edan!

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

äta v.

è̱da, è̱dor, à̱d, è̱ded

Mf 99

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Wanda Hansson 1970 Gislöv

äta, v.

Eda, åd (plur. åde) eded
äta

Edor en si ente mätt, så
slickjar en si ente iheller.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1957.

åta v.

eda (pres.)
'äta'

"når hönsen eda istoppa..."

s. 120

Nr 5183 Tomarp, Järrestads hd
Henrik Wranér 1887. Exc.

äta

è̲dſa a̲d é̲dad

pl. à̲da

pres. sg. -ór;
" pl. =

imper. sg. e̲d
" pl. è̲den;

4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1943

åta v.

åd (pret.) 'åt'

"som gickj här å åd nådebrö hos dej..."

s. 120

Nr 5183 Tomarp, Järrestads hd
Henrik Wranér 1887. Exc.

ăta

è̱dsa ,   a̱d   ė̱dad

à̱da

pres. sg. -´or ;   e̱d !

" pl. = ;   è̱dan !

2. pl. -`en ;

à̱lanbóro̱r dḛ ‿ a̰da ‿ ja ‿ blá̱n aw ‿ tre̱n.

k.ré̱dzen è̱dad (ăta det);

dḛ ‿ bø̱ ‿ lé̱ ~ aw o ‿ è̱da sant;

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

ãta

è̱dsa, a̱d, è̱ded
pl. à̱de

pres. sg. –´or; impr. e̱d
" pl. = ; è̱den

é̱tn meṯ! ãt dij măt!
è̱den, œ̮r nu̱ mèṯa, ãken,
er nu mãtta;
styggom e̱ hum̱ s̱o tè̱d (matpris,
te ~ è̱da, fǿsen;

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

ãta

è̲da ; a̲d ; è̲dad l. e̲t

pres. sg. -´or ; pl. à̲da

" pl. = imper. sg. e̲d !

pl. è̲dan!

é̲t̲i mæt̲! (= ät dig mätt)

è̲dan ‿ ær mæt̲a ! (= äten er mätta)

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Backmölla Hugo Areskog 1932

åta v.

èda

322:1

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd

M. Areskoug 1923. Exc.

åta v.

a̱d (pret.)

'åt'

"a á̱d a̱v á̱ka̱nten…"

322:5

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd
M. Areskoug 1923. Exc.

åta v.

è̠ded (sup.)

'ätit'

322:3

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd
M. Areskoug 1923. Exc.

ătandesvara

^{2}ĕ̲danesvà̲ra f. ; pl. -or

matvara

№ 320.

Gladsax Malte Areskoug 1923. Järrestad

ãttika

ˈä̀d̲itʒa

dẽ̜‿slã̜‿ä̀d̲itʒa ɩblán̲;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

ãttika

èd̲iʒʒa

(m. f. 1862)

4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1943

ãttika

ùḏitʒ|a , ̀– –an fem.

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads h'd

Hugo Areskoug 1940.

ˏättiˑka s.

²ėd̲ɛʃʃà r.

ättika

№ 320.

Gladsax

Järrestad

Malte Areskoug 1923.

ˣāva, s.

õva

= tång (sjöväxt)

5974:45

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1954. Exc.

ˣ ãva s.

$\overset{2}{\text{å}}$wa

tång .

tång i egenskap av gödsel?

s. s–s.

№ 320.

Õ. Nöbbelöv

Järrestad .

Malte Areskoug 1923.

* ẵva

œ̀v/a, -an

havstång;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

²ø̲ɐ öde s.

j²år̲a ²ø̲ɐ pω p¹œŋ̲a : ödelägga pengar

№ 320.

Gladsax Järrestad

Malte Areskoug 1923.

õe öde

= slut

folk ha så många konster för si – barra för å gjorra õe på pengja!

Wranér, Gårafolk
s. 13

№ 538. Järrestads hd.

ödegård

ø̱̀ᵘgá̱r, ̀- - ́-en

ring kring månen; troddes båda storm.

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

ˣödelägg s.

ø̱̀alėd̲z̲

hagm va̲ ed rè̲ded

ø̱̀alėd̲z̲

hon var en stor slöserska

16 f 99

Nr 18969 Ö. Nöbbelöv Järrestads hd
Wanda Hansson 1969.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ˣõdelaḡg, s.

õlãggj.   ǿ̱lǽʒ

= en, som "õlãggjer"

5974:45

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

ˣödelägg s.

²øalèdʒ n.

ödeläggande (slösaktig) person.

du e at ²rèktad ²øalèdʒ te ²pia

№ 320.

Gladsax Järrestad

Malte Areskoug 1923.

ˣõdelãgga, v.

õlãggja o̲lȧ́dz̲a

= õdsla, slō̈sa.

5974:45

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1954. Exc.

ödelägga v.

²ø̱delèg̱ga ²ø̱delà̱ ²ø̱delà̱t

ödelägga

№ 320.

Glostad Järrestad

Malte Areskoug 1923.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

* ödelägga

ˈø̱læʤa
slŏsare

da va̰ ˈre̱nt ḛn ˊ∼, ˈdet var
en fullkomlig slŏsãre!

K. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla
Hugo Areskog 1932

ödelägga

ø̱lä́g̱ja, ø̱lá̱, ø̱lá̱t

förslösa   pl. ø̱lá̱a

ja̰ vẹ ịnta há̱r mǫ́ja

pá̱ŋa han ha ø̱lá̱t;

jag vet inte hur många

pengar han förslösat.

vẹ skola sạl ~ áltihǫ́v (K. f. 1849)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

ödelägga

Ŏelăggja
slösa, förstöra

Den, hum kan ŏelăggja penja...

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

ǒsla, v. ödsla

= slǒsa

inte ha humm varred au dom.
som ǒsla i heller

Wranér, Gårafolk
s. 62.

№ 538. Järrestads hd.

öga

ỳja, –̀ad, yn, ýnen.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

ōga, s.

så snart yad språs
= så snart man vaknar

5974:33

ya = ōga

5974:42

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

öga

ỳ̱jja, -àd, y̱n, ý̱nen;
l. ỳ̱jja etc.

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

õga, s.

ta te ijnen
= bōrja gråta

5974:36

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1954. Exc.

öga

ý̠nen (best. pl.)

ý̠nen e̮‿ dòl̠a

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

öga s.

ỳ/a -ad, yn ´-en

Kf 30

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Wanda Hansson 1970 **Gislöv**

öga

ỳja, ̀-ad, yn, ýnen;

tøp ýnen, oga‿pá!

stäng ögonen och gå på!
(sades till barn, som kände
motvilja för en maträtt).

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

ö̌ga

ỳ̲a ; -̀ad ; y̲n ; ý̲nan

tap ý̲nan o ga̰ pǻ

stäng ögonen och gå på (till barn, som äta motvilligt)

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Hugo Areskog 1932

Baskemölla

öga

ỳja, -ˋad, yn, ýnan

so‿ glìnra‿ jo ýnan po‿dom
so glimmade ju ögonen på dem;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1941.

öga

y̲|a, -̀ad, y̲n, ý̲nan ;

da ‿ gå̃r ‿ i ‿ ý̲nan, det går i ögonen (om t. ex. skarp rök)

4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1943

öga

Ya ỳ̱a
flick

Stå ed ya hi glyttano
men ja e ude!

Nr 6342. Stiby, Järrest. hd
B. Lindström. 1958.

öga

pl. Ygn
ögon

Ja har inja ygn i nacken

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

ȝa s. 'öga'

öga

Ta nu å skär di, men kom ihu, å magen bler förr mätt än ȝad!

Wraner Stuesn. o. skällask. s. 20

№ 319. Järrestads hd.

ögla

ỳgla; -̀an; -̀or

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

ögla

ỳ̠gla, -ˋan, -ˋor; fem.

Syn. lỳʒ̠ʒa, lycka;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1941.

ŏgna

ỳ̱na, =

y̰na‿ yí̱nom, ŏgna

igenom;

ja̰‿ fa̰r‿ y̰nad‿ yí̱nom

a‿ sé̱, hat‿ dæ̰r stá̱r.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1948.

×ögonbrå

y̍nabrá̲rna (best. pl.)

ögonbrynshåren

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

x ~
ognabrår, s.

ynabrår, ynabrårna.
= ōgonbryn

5974:42

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

ögonhår

ỳ̲nahå̲r pl.

da̰‿ha̰‿sona‿lò̲za

ỳ̲nahå̲r.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1948.

ögonlock

ỳnalώg; pl. = ; ỳnalώgen;
n.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

ögonlock

ỳnalúg, ˋ- - ˊed, = ;

Ö.Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

ẙnalö̀g n. ögonlock

ögonlock

Gladsax № 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

×ögonnäste

ỳnanästad (best. n. sg.).

ōgonvrå;

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1948.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ynasten   ögonsten

= ögonsten

de å som en ville åd hans ynasten, når en ville ha en tostifver

Wranér, Gårafolk

№ 538. Järrestads hd. s. 3.

ˣö̃gonvatten, s.

ynavann
= tunt kaffe el. té

5974:42

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

ök

ø̲gʒ, -́ɐd, =, -́ɐn.

häst (utan hänsyn till kön)

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

õle, s.

ǿ̲llʒad, b. sg.
ǿ̲llʒan, b. pl.

Nr 318 B Simris, Järrestads hd
Per Larsson 1898. Exc.

ök

ø̱gz, -´ad, =, -´en

hãst; allmãnhet

mā̀gra ø̱gz magra

ñästar; et gránt ø̱gz

en vacker hãst;

Hållen på ad utträngas av hest

(hãst)

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

ōk, s.

ø̠g

e darr toå skabbeda ōgj po en fōlad, så nock sko de tráffas.

5974:7

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1934. Exc.

õk

ø̲gʒ, -´ɐd, =, -´ɐn

hãst (i allm. betyd.)

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

ök

ø̲g ; pl. = ; -en ;
häst

rö̀jta ǿ̲gan.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

ök

ø̲gz, –́ed, =, –́en;

häst; i allmän betydelse;

numera torde häst i betyd. 'häst i allmänhet' vara vanligare än ø̲gz

han hade ált̲d rè̲da ø̲gz,

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1940

ök s.u.

ø̠k3

322:1

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd
M. Areskoug 1923. Exc.

ök s.n.

ǿ̠ɟʒen (best. fl.,

'öken'

522:1

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd

M. Areskoug 1923. Exc.

ȫka
vb.

ø̠̀ǥzⱥ, =

ø̠ǥza‿té̠ ȫka till;

dẽ̠‿ø̠ǥza‿té̠ lȁŋ̠an u̠d,
de utȫkade lãngan något.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

× õkapåg, s.

"tror du de e gröd du eder,
sa Ingeman te õgjapågen Georg,
när han tyckte han to forr många
kryssen. (lingon).

talesätt

õgjapåg = yngre dräng som sköter och kör
hästar.

5974:38

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1934. Exc.

öggjapågs. x åkapåk

ø̲̀ggʒapa̲g

Men så, räũ som di ä, så kommer öggjapågen
mä en bunke gamla sela å vinggja känggjor
å klackalösa stäulla å alla slaus bråte,..

Wranér Slûesn. o. Stättesl. s. 20

№ 319. Järrestads hd.

×ökar

ø̀dza (obest. pl.)

skjutsar, fordom;

dæ̃r - vã - un - ti ø̀dza

me - flẙttagɑ̣s (flyttsaker).

№ 4889 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

õkar

ø̱̀gʒa pl. (Lg. ej belagd)

fordon, fora, fordon jämte häst;

d̰æ̱r v̰a̱ nìṯan ø̱̀gʒa, där var nitton skjutsar;

(Kv. f. 1868)

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

×ökbi

ø̲̀gʒabı̲́ n.; pl. =

broms som angriper hästar;

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

×ökbyte

ǫ̀gzabyta n.

hästbyte;

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1947

åkhov

ø̲̀gzaha̲van (best. sg.)
(hov på häst)

Jfr hästhov.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

ökkrubba

ø̱̀dzakróḇa f.
hästkrubba

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

ökkrämare

ø̀dzakrámara m.

föraktlig benämning på hästhandlare;

№ 4239 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

*ōkpåk

ǫ̀gzapåg m. m. 7. 70

gosse som sköter hästarna, mindre stalldräng

Jfr *sysslepåk;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

× ökpåk

ǫ̀dzapå̠g; pl. ` - - ´ a;

drãng som har till uppgift att passa hästarna (ǫ́dzan);

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

õkras

ø̀gʒarás, \`– – ´an;
hãstras
(m. f. 1862)

4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948

×ökruka

ø̲̀dzar̲iga f.
hög av hästepillning;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

× õkskjuts

ø̱̀gzaʃu̱is
hãstskjuts;

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd
Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

×ökslaktare

ø̱̀gzaslá̱tara m.; pl. = ;

hästslaktare

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

ˣöktattare

ˈø̱dzatáṯor, pl. ˈ– –tátra

pl.

person som handskas ìlla med hästar, hästplågare;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

*ökvälta

ø̱̀gzavä́lta f.

plats där en häst vältrat sig. Om man gick över ett sådant ställe, fick man "værtʒ i ̮ bé̱nan".

Nr 4380 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1947

ȫl

ø̲l, ´-ad

(om hembryggt ȫl, julȫl o.d.; om ȫl bryggt på bryggerier användes ordet bi̲r).

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

öl

öl

"å de e öl dä mä..."

s. 114

Nr 5183 Tomarp, Järrestads hd

Henrik Wranér 1887. Exc.

öl

ø̲l, -ˈed

ordet har numera ersatts av *bir (b̲ir) och användes endast om hembryggt öl, t. ex. vid beskrivn. av äldre tiders gästabudsseder

A. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Backemölla Hugo Areskog 1932

öl s.n.

ø̲l

“..bjù̲da på ǿ̲l a brèn̲a-ví̲n ...”

322:3

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd
M. Areskoug 1923. Exc.

ˣõla, v

ālar o kriver

= krālar massvis

ex. de āla o krev

5974:44

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1954. Exc.

*öl-och-bröd
sb.

ˈølobrø̀ n.

rätt bestående av brödbiter som kokats i öl (numera ur bruk)   Da. öllebröd

i Oxie o Skytts : ølebrø̀.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

ølbrǿ n. ölbröd

maträtt bestående av brödbitar (av ~~siktat~~ sikt-x) bröd bakat av korn- och vete-mjöl), vilka lades i uppvärmt öl; denna rätt användes vid högtider, t.ex. om jularna. Ba. öllebröd

x) s.k. kågabrǿ.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1947

õm

um; pl. -̀a

(om muskler o. d.)

han stødor kneskálana, so-
bø̜- dẽ- ùma ti. o gá.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

ŏm

Ym, ymma
ŏm ym

Ja blör ym i fyddrna.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1958.

öm

Ym ym
öm

Ja slo mi så ja e ym i hela skrytten.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1957.

ọ̃m

um (obest. m. f. sg.)
—t (" n. sg.)
-̀a (" pl.)

de tʒæns so fàrlad umt

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd
Hugo Areskog 1932

Baskemölla

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ǒmka

ừŋʒʒ|a ; = ; –̀ad

ja̰ ~ me̠ vh hn , 'det gjòrde mig ont om honom'. K. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

ömka, v.

ynkja ỳŋtsa

5974:42

Nr 6168. Simris, Järrestads **hd**

Hilda Larsson 1934. **Exc.**

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ömka

ø̀ŋtʂa, =, –̀ad

(beklaga, känna medlidande med)

jā ø̀ŋtʂa na jag tyckte synd om henne.

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd.

Hugo Areskoug 1940.

önkas

ỳŋt̄ʒas
dep.

ja ỳŋt̄ʒas‿vluna
jag tyckte synd om
henne;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd.

Hugo Areskoug 1940.

ömsa v.

^{2}umsa ^{2}umsar ^{2}umsa ^{2}umsad

ömsa

Gladsax **№ 320.** Järrestad

Malte Areskoug 1923.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

×ōmtãnd

umténd
adj. med ómt tandkött,
ōmtãnt;

Ö.Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

× ø̃n

øn

i uttr. i ǿn med lamm, dråktig om tackor.

№ 4889 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

× ø̃n

ø̲n

i uttr. i ǿ̲n (i jǿ̲n)

drãktig (om tackor),

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

×ō̃na

ø̱̀na, ø̱̀nte, ø̱nt.

lamma, få lamm.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

× öna

ø̱̀ɲa ; ø̱̀nta ; ø̱nt ;

pres. sg. -ór ;
" pl. = ;

lamma, föda lamm ;

Jfr 1. ǿ̱n, dräktig om tackor ;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

ŏna

Ŏna, ŏna, ŏnad
få lamm

Tackan har ŏnad.
2

genuint 2

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

o̓na, v. +o̊na

= få lam, lamma

fåred o̓nte ju, så fa ha ju to låm.

Wranér, Gårafolk s. 2.

№ 538 Järrestads hd.

×õna

ø̠̀n|a , ø̠̀nta , ø̠nt ;

pres. sg. -́or ;
" pl. = ;

lamma, föda lamm ;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

× ōna
v.

Ŏna =
nãr fåren få^{6} lamm

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1955.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

õna

ø̀nsa, -̀te, -t;

pres. sg. -́or;

lamma, föda lamm;

Ö.Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

* õ̃na

ø̠̀nſa ; ø̠̀ntə ; ø̠nt

lamma, föda lamm

pres. sg. -́or;   K. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Hugo Areskog 1932

Baskemölla

ˣõna vb

^{2}øna ^{2}ønor ^{2}ønte ^{2}ønt

Lomma

^{1}fåred ^{2}ønte

№ 320.

Gladsax

Järrestad

Malte Areskoug 1923.

önska

ùnʒa, = , -̀ad;

n̰ há̱ ja̱ so mé̱d
ɛ̰ konen ùnʒa æ̱r.
han hã̱ ùnʒad, om
han kona fá̱ de.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

õnska

ùnʃʃa, = , -ad

te‿ùnʃa‿se tel

aú õnska sig

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

önska v.

$\overset{2}{u}$n̲ʃa, $\overset{2}{u}$n̲ʃar, $\overset{2}{u}$n̲ʃa, $\overset{2}{u}$n̲ʃad

önska

Gladsax № 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

önskebarn

ùngabörn (obest. pl.)
(en gosse och en flicka)

dḛ‿ha̰‿fa̰d‿ùngabörn;

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

ù̱ved (obest. n. sg.) õppen
K. f. 59.
ὼvna (obest. pl.)

hǽ̱r sta̰̱_jω_dòr̲orna
ὼvna, so_hæ̰r_bø̰r_
ŋ̊́te so_min_rǿ̱dʒ.
ḛ_hæ̰r_ŋ̊́te for_ká̱lt,
næ̰r_hæ̰r_ḛ_ù̱ved (K. f. 59).

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

ōppen

piv ovven   pí̱v òv̱en

= vid ōppen

dören står piv ovven

5974:28

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1954. Exc.

õppen

à̠ven; ntr. à̠ved

(K. f. 1849)

Hos yngre meddelare ùv̰en, à̠v̰en;

dó̠ren ḛ ‿ à̠ven;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

öppen

Ovven ὼv̱ɑn

öppen

Lå ente dören stå ovven.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

öppen

ṵ̀vepn, –̀ ad

dó̱ran sta̱ ja̱ ṵ̀van

(m. f. 1862)

4179 Ö.Tomarp, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1943

öppen

òv̲en, òv̲ed, òv̲na;

den ḛ òv̲en fràn̲anté̲ (framtill)

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

oppen

òven; ntr òved,

pu òven på vid gavel;

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

²øppen, ²øppad, ²øppna õppen

ǒppen

(Baske), Gladsax Järrestad

№ 320. Malte Areskoug 1923.

$\overset{2}{\text{o}}$ppen

$\underline{\overset{2}{\text{u}}}$pen $\underline{\overset{2}{\text{u}}}$ped $\underline{\overset{2}{\text{u}}}$pna

$\overset{2}{\text{o}}$ppen

Gladsax № 320. J$\overset{2}{\text{a}}$rrestad

Malte Areskoug 1923.

öppna

ȍvna, =

ȍvna dǿren, for‿hær‿
ḛ‿ so‿ stárt me‿ rǿ°ʒ!

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

öppna

ὼvn/a, =, ˋ-ad

kωna‿han‿sál ὼvna dòror̲na?

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1940.

õ
öppna

ὼvnſa, =, –̀ad;

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

ö̌ppna v.

$\overset{2}{\omega}$v̲na, $\overset{2}{\omega}$v̲nar, $\overset{2}{\omega}$v̲na, $\overset{2}{\omega}$v̲nad

ö̆ppna

Gladsax

№ 320.

Järrestad

Malte Areskoug 1923.

ö̃ppna v.

ö̀v̱na

322:2

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd
M. Areskoug 1923. Exc.

öppning

ùepniŋ

(Riksspråksord)

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

²øpnèŋ r. pl. —a öppning

²upneŋ (vanligare)

öppning

Gladsax **№ 320.** Järrestad–

Malte Areskoug 1923.

ōra

ǫ̀rra, -̀ad

jã ‿ hǫ̀rra ịte me̅r ‿ än ‿ ma ‿
de ‿ ḛ̀na ǫ̀rad. K.J.59.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

õra

ǫ̲̀rfa, ˋ-ad, ǫrn, ǫ́rnan;

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

Öra

pl. Ǒrn orr

ǒron

Han byskj hed om ǒrnen

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd

Birgit Lindström 1956.

öra s. óra

best. f. pl. örnen

"Hår ä' du? Hadd hiller du på?"

"Ja hjelper Johan."

"Hadd gjorr han?"

"Han skrafvar grödagrydan"

Ja, om du inte kommer ingg, så ska ja gå ud
å skrafva deg omkring örnen.

Wranér Sluesn. o. Ställesl. s. 7

№ 319. Järrestads hd.

öra

ǫ̀ra n.; pl. ǫrn

at‿ sát (fat) ma‿
tvá -ǫrn.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

ōra

ø̠̀rſa, -̀ad, ørn, ǿrnen
´l. ø̰rn

spetsa ‿ ǿ̰rn uppmärk-
samt lỹssna;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1940.

ö̃ra s. n.

ǿṟnen (best. pl.)

'öronen'

„a smá̱j en ba̱g ǿṟnen
me dz sa ...“

322:5

Nr 5316 Järrestad, Järrestads hd

M. Areskoug 1923. Exc.

õra

ǫ̀rʃa, ̀-ad, órn, órnan;

órn även del av ˣårdervisen (uppstående grova pinnar å ömse sidor om denna)

Ö.Vemmerlöv,Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

õra

ò̠r/a ; ˋ-ad ; orn ; órnen

han fitʒ pω órnen

A. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla

Hugo Areskog 1932

*örad

ø̀rad; böjda former ej belagda

laxöring

A. M. m. fl.

№ 2627:1 Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

*õrad

ø̲̀rad genus?

laxõring

av. ø̲̀ra;

tʒ̰øra, ø̲̀ra sãtta ut laxõringsgarn;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

× õrad s.

$\overset{2}{\underline{\text{ø}}}$rad

laxõring

№ 320.

Brantevik

Simris

Järrestad

Malte Areskoug 1923.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

* ŏradgarn

ø̠̀radegá̠rn ; pl. = ;
laxö̆ringgarn
ja̰ ha̰ sat u̠d ~ va
ø̠̀dorbǽtʒan A. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd
Backemölla Hugo Areskog 1932

× öradgarn s.

²ø̲radgà̲rn

laxöringsgarn

Simris Brantevik № 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

× õrd

ǿrdor ; pl. ø̀rda

yr. vimmelkantig.

ḛn - kan - bḛ - ǿrdor.

dḛ - bygja - ø̀rda.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

×õrd

ord, pl. -̀a;

yr i huvudet, vimmelkantig;

(K. f. 1862)

sprìg̲a som en òrd tòk̲a = inte riktigt veta vad man vill.

Nr 4022 Stiby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1941.

×ŏrd

Ŏrd

yr

Ja blĭ rent ŏrd i hued.

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd

Birgit Lindström 1956,

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ˣ ōrd

ōrd

= yr

som en ōrder tocke

5974:45

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1954. Exc.

öre

ø̠̀ra n.; pl. =

Tʒé̠v for. fá̠m ø̠̀ra!

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

öre

ø̀ra n.; pl. =

å ø̀ra

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

örfil

órnfíl, pl. ´– ´–a;

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1948.

örfil

órn fíl

Jfr ˣlusing och sättare.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

× ö̃rja

òrja, = , -̀ad ;

orka, fö̃rmå ;

ja̰ òrjar ị̊te o fulja ma ;
han ʒʒø̱r so mued ǿdzen
kona òrja o gá̱, han kö̃r så
mycket hä̃starna kúnna orka
att gå ;

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

× ö̃rk

urkȝ, ´- en

kista för förvaring av mjö̃l;

Jfr ×mjö̃lö̃rk;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

× örna

vb.

ø̱̀rna , = tr.

örfila, utdela örfilar

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

×ŏrna

òrnſa, =, –̀ad;

õrfila (upp);

là̠raren òrna, vos̠;

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

×örnare

ø̰̀rnara m.; pl. = ;

örfil.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1948.

+ ōrnare

Ǒrna~~k~~re
ǒrfil

Di frije håis en ǒrnare

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1956.

öronljud, s.

õrnaly ø̱̀rna lý̱

en hör inte õrnaly

= man hör ingenting för oväsen.

5974:45

Nr 6168. Simris, Järrestads hd

Hilda Larsson 1954. Exc.

ˣöronaljud

ø̀rnalj l. ø̀rna ly

l. ø̀ra ly

i uttr. fa͜ høra ø̀rnalj (etc.), få så tyst kring sig, att man kan uppfatta vad som säges;

glutana skrígzor o gal, so͜ en kan͜ inte fa͜ høra͜ ø̀rnalj;

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

örnaly s. öronljud

höra ö. 'uppfatta ngt (egentl. höra öronljud)

Å en gnäggjanne va der au de mange öggen,
så en kunne knappt höra örnaly,..

Wraner Skåmsn. o. Stäckesl. s. 69

Järrestads hd.

№ 319

²ørnalj

ˣ öronljud s.

tystnad, så att det som säges också höres.

ljud

en kø²nne ²ente hø²ra ²ørnalj

man kunde inte höra ett ljud

Gladsax

№ 320.
Malte Areskoug 1923.

Jä²rrestad

+ ȯronsȁttare

Ö̃rn- el. ö̃rensättare = ö̃rfil. – Ibland blev det endast en sättare

Ò̲ransét̲are

el. ɷransét̲are

Jfr i Bara h̲d̲ : opsét̲are

Nr 6168 Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1960

ört

ùrt; pl. -`or, -`orna.

dḛ. blà̲ah ùrtorna kal̲a
dḛ. for. dù̲estǿ̲la
(blåklint).
ùrtorna borja. o. vìsna
sna̲rt.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

ört

Sc ×buller-ört

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1950.

ört, s.

urta

5974:39

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

ört

ùrta; -̀an; -̀or;

(blomma i allmänhet)

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla

Hugo Areskog 1932

ört

pl. ø̀rtor, -orna.

blommor

Nr 3349 Stiby, Järrestads hd

Birgit Mårtensson 1938

yrta s. × örta

Hadd ä'd han ha på ryggjen? Di ä väll ett tillet ett töj, som de gå å samla yrter i te apeteggjarna..

Wranér Slūesn. o. Ställesl. s. 82

№ 319. Järrestads hd.

*õrtakvast

ùrtakást; ` - - -an;
blombukett
han kom o frìa ma en
stór ~; M. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

*õrtapotta

ùrtapö̠́tta; ˋ- - ˊan; ˋ- - ˊor;
blomkruka

K. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Hugo Areskog 1932

Baskemõlla

× ōrtapotta, s.

urtapotta
= blomkrukka

5974:39

Nr 6168. Simris, Järrestads hd
Hilda Larsson 1954. Exc.

Örtesäng

Yrtasäng
grönsaksbänk

ỳrtasǽŋ

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1958.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

örtkvast

ˈurtaká̠st
blombukeū

du‿ fãr‿ tã‿ dn‿
ˈũrtaká̠st mé‿di o‿
seta‿ po‿ grá̠ven.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

örtkvast

ùrtaká̠st, –̀ – ˈen, –̀ – ˈa;
blombukett, kryddkvast;

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943

örtkvast

ùrtakåst ` - - ´ an, ` - - ´ a;
b. ỳrtakåst etc.

blombuken, kryddkvast som fordom brukades i kyrkan;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

õrtpotta

ùrtapóṯa f.
blomkruka.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

×ö̃rtpotta

ṵ̀rtapó̱tor obest. pl.

blomkrukor;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

×örtpotta

u̲ìrtapώt̲a f.

blomsterkruka

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1949

× Satepotta

Yrta-potta ø̀rtapώt̠a
blomkruka

Ja potta nér en yrta-potta

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 195[illegible].

yrtapotta . Örtpotta

: blomkruka

ja skulle keva hõmm ett par yrtapottor te mina lakejer

Wranér, Gårafolk
S. 66.

№ 538. Järrestads hd.

õsa

ø̱̀s|a, –̀ta, –t;

pres. sg. –́or;

Ö. Vemmerlöv, Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1942

ŏsa

ø̠̀s/a, ˋ-ta, -t;

pres. sg. -ˊor;

" pl. =;

dá̠ mote̮ dẽ̠ ø̠̀sa
(ↄ: ōsa båten) t̠ìare
(oftare);

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1940.

ŏskar

ø̱̀sæká̱r, ` - - ´æd, =
skopa at̄ ösa båten med

A. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Backemölla Hugo Areskog 1932

õskopp

ø̱̀sakó̱p, ̀- - ́en;

õsskopa till båt (roddbåt);

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads h

Hugo Areskoug 1940.

* õst

ǿsten (best. sg.)

det ställe i båten, varifrån vattnet öses ur

A. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Hugo Areskog 1932

Backemölla

× öst
sb.

øst, ´-en

fördjupning i båten vid aktern, där vattnet samlas och öses ur;

Nr 3929 Ö. Nöbbelöv, Järrestads h

Hugo Areskoug 1940.

õstan

ø̀stan

da ḛ ~ viŋ

K. M.

№ 2627:I Gladsax, Järrestads hd

Baskemõlla Hugo Areskog 1932

östan

Öster, östan-ti, östanvinj
öster, östersidan, östanvind

ǿ̱sta ; ø̱̀stantɛ́ , ø̱̀stanvɛ́j̱ .

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1957.

östanvind

²us̲tanvèŋ̲ r.

östanvind

№ 320.

Gladsax Jä²rrestad

Malte Areskoug 1923.

öster

ǿstor

i ǿstor, i öster;

en hid sàta de dom pa sníd i ǿstor o oástor.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd

H. Areskoug 1946

öster

ǿstor

ǿstor om - grǿstórp,
öster om Gröstorp.

Nr 4618 Simris, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

× ös̆ting s.

²us̱teŋ

östanvind

²us̱teŋln deṉ e̱ ka̱l

Gladsax

№ 320.

²Järrestad

Malte Areskoug 1923.

över prep.

ǿvor

Kf 30

Nr 10969 Ö. Nöbbelöv, Järrestads hd
Wanda Hansson 1970

Gislöv

Över

ǿ̲vor

dœ̰r‿ḛ‿stḭ́a ø̰vor‿
a̲grana.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

ye, = över

över

ingje te Mosters hångjde der en ritning ye bored

Wranér, Gårafolk s. 42.

№ 538. Järrestads hd.

ye 'över'

óver

Strygg ye hela ran så näll..

Wraner Sllesn. o. ställasl. s. 13

№ 319. Järrestads hd.

över prep.
adv.

ye

'för humm som ja, sa trillar
humm inte ye panggjapossanna..

s. 123

Nr 5183 Tomarp, Järrestads hd

Henrik Wranér 1887. Exe.

över

y̍or

(så gott som utdött

över

och ersatt av ɵ̍vor, ø̍vor)

Ö. Nöbbelöv (Gislöv) № 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923.

õver

gjor

Nr 313 B Simris, Järrestads hd

Per Larsson 1898. Exc.

över

ˈǫvor , eller gammalt : ˈǫwor

över

№ 320.

Gladsax

Järrestad

Malte Areskoug 1923.

över

jór

(mycket gammaldags och sällsynt)

över

ja kan le²ʒʒa i min kå²klonsbøyʃʃ a
se en ʃæ²rma met jór å²skelås pi²va

Gladsax (Karlsby)

Järrestad

№ 320.

Malte Areskoug 1923.

ǿvor

över
prep.
adv.

fỳra strik (streck) o˘
so˘ kórs ǿvor.

Nr 4619 Simrishamn, Järrestads hd
Hugo Areskoug 1949

över (på)

ˈå̠vor på

utöver

sek̠s ʃu̠ me̠l a ˈå̠vor på ded̠

Gladsax № 320. Järrestad

Malte Areskoug 1923

övergången

Övergån, övergåna slut, över för denna gång

ȩ̀vorgá̱n

Snuan e övergån, men nu har han ont i hued.

hórd

Nr 6342. Stiby, Järrestads hd
Birgit Lindström 1958.

× övergått

ǫ̀vorga̠d (pret. part. obest. n.)

övergånget

vi‿fa̰‿vènta o‿harva,
ti‿va̰rbrýded (tjällossningen)
bǫ̰r‿ǫ̀vōrga̠d.

№ 4389 Vallby, Järrestads hd
H. Areskoug 1946

ye hånn

ta yehänn

Överhand

Se, Mårten Olssen va inte av dom, som lä

kärleken ta yehänn.

Wraner Skuesn. o. Stäklesl. s. 60

№ 319. Järrestads hd.

×överhörd

ø̱̀vorhǿ̱rd

överlupen (med göromål).

han‿ḛ‿ø̱̀vorhǿ̱rd ma arbǽ̱j.

Nr 4389 Vallby, Järrestads hd

Hugo Areskoug 1948.

överlupen

ǫ̱̀vorlu̱an

den va̱ ré̱nt ~ ma gré̱s
K. M.

№ 2627:1 Gladsax, Järrestads hd

Baskemölla Hugo Areskog 1932

överst

²øvast

överst

dı ²øvaste ¹husen ı ¹byjen

№ 320.

Gladsax

Järrestad

Malte Areskoug 1923.

övning

ø̱̀vniŋ ; pl. -̀ -or

(pl. t. ex. om militärövningar);

dḛ̱‿hàd̲a doras‿ø̱̀vniŋor
hæ̱r ù̱da ;

Ö.Vemmerlöv. Järrestads hd

Nr 4107 Hugo Areskoug 1943